

Sub clericus. causaz. alia ecclesiastica alia secu-
laris. ecclesiasticarum alia spūalis alia criminalis. alia civilis
Spūalis est illa ubi agitur de decimis vel matrimonijs. Cri-
minalis ubi agitur de crimine ecclesiastico. s. heresis vel usurarum
cuius examinatio spectat ad iudicē ecclesiasticum. s. si q̄s cū cle-
rico. et. vi. q. ii. c. i. Alia est civilis siue pecuniaria ubi agit̄ de rebz

tpalibus. ar. ad
hāc distindōem.
xvi. q. i. frater.
Itē seculari alia
ē civilis alia crimi-
nalis. In hīs om̄i-
bus nunq̄ ouem̄
clericus nisi sub
ecclesiastico iudice.
vt. q̄. e. nullus ep̄s
nisi in tribz casibz
vt in causa feudi
ut ex de iudi. cete-
rū et nisi sit incor-
rigibilis vt. xvij.
di. nec licuit. Itē
et in causa recōue-
tionis. iij. q. viij.
cuius in agendo.
alios casus posui.
q̄. e. clericū nullū.
similit̄ nec laicus
potest conueniri
sub ecclesiastico iu-
dice nisi in casibus
quibz vt si ouem̄
ant ipm sup rebz
spūalibz vt ex de
iudi. c. ij. q. iij. vel
nisi rustici ecclesie
ouem̄tur. vt. lxx.
xix. di. iudicatū.
ex de ap. si duobz
vel ubi aliquis ra-
puerit res ecclesie
tūc potius ex con-
suetudine q̄ ex iu-
re conuenitur sub
clerico. ex de fo. cō-
pe. si clericus. Itē
si laicus iudex est
negligens. ex de
fo. cōpe. ex trans-
missa. et. xxij. q.
v. administrato-
res. vel si suspēd̄
fuit iudex secula-
ris. vel si habere
tur querela cōtra
ipm potest adiri
ecclesiasticus iudex
vt in aut. ut diff.
iudi. coll. ix. q. i.
et. ij. et. q. p̄f. nō
tū p̄t negligenti-
am ecclesiastici iudi-
cis clericus p̄t cō-
ueniri corā laico
iudice ut extra d̄
iud. q̄. i. si fi-
clericū. etiā
deposcū. ut. lxxi.
di. dictum nec e-
tiam coniugatum
xxij. di. si q̄ ve-
ro. nec obstat ex
d̄ apostolatis. c. i.
q̄ ibi loquit̄ cum
talis nō vult gaudere priuilegio clericali. quia forte sit maritus vi-
dē. nam tunc perdit priuilegium. vt. lxxxiij. di. quis quis clericus
idem dico de seruientibus et mancipijs clericorum. vt. lxxix. di. ius
dicatum. et idem priuilegium habet familia quod dominus ut ex-
tra de iudicis. ad literandum. quia libertus forum patroni sequitur.
ff. de munici. assumptio. et. xij. q. ij. ecclesiarum seruos. Item vxores

Incipit causa vndeclima

Didā clericus
adūsus clericū
q̄stionē de pre-
dijs agitauit.
quē ad ciuilem
iudicē pducē
voluit. reus nō
nisi an iudicē eccl̄asticum stare vole-
bat actor vero potentia ciuili iudi-
cis illū a possessione sua deiecit. quo
audito ep̄us eū ab officio suspendit
Ille otepta ep̄i sui sentētia officiū
suū amministravit. s. cōpto ep̄us si
ne spe restitutionis in eū sententia
dedit. **H**ic primū queritur vtz
clericus ante ciuilem iudicem sit p-
ducend⁹. **S**ecundo si pducend⁹
non est an hęc culpa digna sit suspē-
sione. **T**ercio si digna non fuerit
an oteptorē sentētie sui ep̄i irropa-
biliter oporteat deponi. **D**i

Quod clericus apud secu-
larem iudicem accusandus
nō sit. **G**aius papa scribit
dicens **Apud secularem iudicem
nullus clericus conueniatur**

Nemo vnquam episcopū aut
reliquos clericos apud iudi-
cem secularem accusare presumat

Item ex cō. p̄f̄iēsi capitulo p̄mo
Nullus iudicum neq̄ p̄f̄brum
neq̄ diaconem aut clericum
vllum aut iuniores ecclesie culto-
res sine conscientia pontificis per se
distringat. aut condēnare p̄sumat.

clericorū quia sortitur forū vxor ex p̄sona viri. ut. ff. de iur. o. iud.
cū quedā. et eodē gaudet priuilegio vxor et filius q̄ clericus. ut. C.
de ep̄is. et cle. l. i. et. ij. sed illa que nō ē legitima vxor non sortitur.
forum a p̄sona viri. ff. ad munici. de iure. q. vi. Jo. q̄ dicit de coniugato
falsū ē. ut ex de cler. diu. ioh̄es. et forte idem ē in deposito cū sit ex
auctorizatus. l. di. accedens.

Absq̄. p̄f̄iēsi
cis. hodie nec cū o
sensu ep̄i potest.
ut. ex de fo. cōpe.
si diligenti. alias
ab offitō suspen-
ditur ut. iij. q. vi.
nō liceat. p̄terea
causam p̄dit ut. q̄.
e. inolita. r. c. pla-
cuit.

q̄d si fecerit ab ecclesia cui iniuriā
irrogare dimoscitur tam diu sit se-
questrat⁹ quousq̄ reatū suū agno-
scat et emēdet. **I**tem marcellus

Papa. De eodem.

Clericū cuiuslibz ōdmis absq̄
p̄f̄iēsi sui p̄missu nullus p̄sumat
ad seculare iudiciū attrahē nec lai-
co quēlibet clericū liceat accusare

Item ex miceno dei. **ab eis q̄sq̄ iu-
dicād⁹ ē q̄s sibi iudicē elegit.**

Iudices alij esse non debent n̄
quos ip̄e qui impetitur elegerit ā
quos suo osensu hęc sancta sedes ā
eius p̄mates auctoritate hui⁹ sanc-
te sedis delegauerit. **I**tem valen-
tinianus theodosius et archadius.

**Ad secularia iudicia nullus cleric⁹
est pertrahendus.**

Continua lege sc̄m⁹ vt null⁹
ep̄oz vel eoz qui eccl̄ie necessitati-
bus seruiunt ad iudicia sue ordina-
rioꝝ siue exordinariorū iudiciū pro-
trahat̄ h̄nt illi suos iudices ne quic-
quā hīs publicis ē oīe cū legibz.

Item cōstātinus p̄f̄idens in sanc-
ta sinodo que apud micenā ogreta
est cum querelam quorūdā clerico-
rū p̄spiceret se deferendam ait. vof
a nemine laicoꝝ iudicari potestis.
quia ad dei solius iudiciū reserua-
mini. **E**x concilio matineni.

Nullus clericus capitulo. ix.
Nalium clericū ad iudicē secu-
larem accusare aut ad causaz dicē-
dam trahē quocūq̄ modo p̄sumat
sed omne negociū clericorū aut in
ep̄i sui ā p̄f̄broꝝ cū āchidyacomī p̄-
sentia finiat̄. q̄d si quis clericus
h̄ implere distulerit si minor fuerit
vno minus de quadraginta idib⁹
accipiat. si vero honoratior trigim-
ta diez cōclufione muldetur.

Marcus. p̄. De eodem

Quocūq̄ contentiones inter
xp̄ianos orite fuerit ad eccle-
siā deferantur. et ab eccl̄asticis viris

Iudices. qui
impetit̄. az.
iudices esse dan-
tos ad arbitrium
rei vt. l. d. et. xv. q.
vii. si aut. r. iij. q.
v. quisquis. sed
contra. ff. d̄ iudi.
obseruādū. vbi dī-
citur q̄ ille iudex
nō est bādus quē
altera ps nomina-
tim petit. sed po-
test illud altera d̄
actore intelligi n̄
de reo. vel dic si
non possint ooz.
dare actor et re⁹
tūc dabuntur fm
petitionē rei. vel
supple i oibz istis
ist⁹ r actoris. vt
dic q̄ l. e. loq̄tur
in criminali causa
tunc enim ex plu-
ribz ep̄iscopis po-
test eligere reus

quos vult ut. iij. q. viij. accusatores.
Primates. id ē ep̄iscopi qui concilium celebrant aucte pape.
Continua. ordinariorum. i. ad ordinariorum. vel ad delegatos ab im-
patore. que dicūt clericos posse trahi ad ciuile iudicē ut
Cū legibz. q̄. e. si quis cū clerico.
Quia ad dei solius. i. clericorū. q̄ vij appellatur ut. q̄. c. sacrotibz.

Nollus. vel exhibeatur. sed nunquid tenetur venire et allegare forū. vt extra. de ap. cū pati. non. q̄a citatio nulla est. nam vbi quis citari nō potest. vel rōne p̄sone vel temporis vel cause non tenetur venire. vt no. iij. q. ij. si ep̄us. et. q. i. c. ij. et. ff. de fei. l. i.

Cinguli. no. ra q̄ eccl̄asticus iudex p̄uat etiam laicū sua dignitate. vt. xxxij. q. v. p̄ceptum in fi.

Estimoniū. Accipiat. in causa criminali ut ex de testib. de ce

In pu. tero. blico. s. foro seculari ne sit oīra di. xxij. c. illud. xv. q. v. c. i.

Nec honore. id ē iure pretorio.

Ad testimoniū. a iudice seculari

Excepta. ab hac necessitate

Non flagitet. iureiurādo.

Isi sunt vba. g. nec diē. verū nā ep̄i te ne tenetur iurare.

Vt. ij. q. v. nullā. et. iij. q. ix. hortas mur. sed h̄ est p̄uilegiū eius qd non tangit euangeliū.

Vitē tamē secun. dū canones qd tenetur tangē euangeliū.

Vt. i. q. vii. quōē. qd nō debet at tangere hodie.

Determinatur ex de iur. calum. c. vlti.

Iudex mit. tat ex de testi. si q̄ testi. ff. de iurur. ad p̄sonas

Lacuit. peti. erit. ergo ex sola porrectione si belli perdit quis causā et sic ē oīra.

Ad in ius vocā. si libertus et. ff. rē. ra. h̄i. amplius.

Vbi habes q̄ non incidit in penam si desistat ab agēdo.

Sic ḡ vidē q̄ quan. doqz ofugit ad secularem iudicem.

Apter delibiam eccl̄asticū iudicis ut. xvi. q. vii. filijs sic ecouerfo recurrit ad eccl̄asticum iudicē a seculari.

Vt. ij. q. vlti. sepe. et. c. h̄is. et. c. si vobis. et. ex de fo. ope. licet. et. ex. e. t. ex tr. a. h̄mif. sa. sed nō ē h̄ verū.

Vt ex de iudi. qua. liter in fi.

Ep̄iscopale. in h̄is q̄ spectant ad iudicium impatoris vt ex de fo. ope. xru. vel in

terminetur et si obedire noluerint quousqz obediāt. a liminibus eccl̄ie excludantur. **I**te bonifacius ad ep̄os gallie. **N**eqz p̄ civili neqz p̄ criminali causa ep̄us apud ciuilem iudicem producatur.

Nullus ep̄us neqz pro civili neqz p̄ criminali causa apd quē libet iudicē siue ciuile siue militare producatur vel exhibeatur. Magister autē qui hec iubere ausus fuerit amissione rerū et cinguli condemnatōne plectetur. **I**te filuester papa. **Q**uislibet clericus nō est in publico examinandus.

Estimoniū clēici aduersus laicum nemo accipiat. Nemo clericū quēlibet in publico examinare p̄sumat nisi i ecclesia. **I**te codice. li. i. t. de ep̄is et clericis. Impator theodofius. **N**ec honore. nec legibus ep̄iscopū ad testimonium flagitet.

Ite. Ep̄os ad testimoniū dicendū admitti nō decet. Nam et p̄sona inhonoratur et dignitas sacerdotis excepta confunditur. **I**tem nouella cōstitutio.

Non flagitetur ep̄us ad testimonium iureiurādo sed euangelijs tātū corā positis. **I**te sed iudex mittat ad eū ex suis ministris vt p̄ positis sacrosanctis euangelijs scdm qd decz sacerdotes dicāt qd nouerit.

Ite. **C**lericus clericū ad ciuilem iudicem pducens anathema fit.

Si quis clericū accusans clēcum in curia et qui in curiam intrauerit anathema fit. **S**ubaudiendū est si publicoz iudiciorum cognitionez petierit. Ep̄iscopale nā qz iudiciū nil obest ab impatore postulare. **V**n̄ in ocilio carth. octauo legitur. **P**roprio p̄uetur honore publici iudicij cognitionez ab impatore postulans.

Lacuit vt quicunqz ab impatore publicoz iudiciorum cognitionem petierit honore p̄prio p̄uetur. Si autē ep̄ale iudiciū ab impatore postulauerit nichil ei obest. **S**ic et seqntes auctoritates intelligēde sūt qd clericoz causas nō n̄ clericis agnosce iubenē. **V**n̄ pelagius p̄pa scribit ezechie comiti. **A** seculari iudice clericus nō est audiendū.

Non flagitetur ep̄us ad testimonium iureiurādo sed euangelijs tātū corā positis. **I**te sed iudex mittat ad eū ex suis ministris vt p̄ positis sacrosanctis euangelijs scdm qd decz sacerdotes dicāt qd nouerit.

Ite. **C**lericus clericū ad ciuilem iudicem pducens anathema fit.

Si quis clericū accusans clēcum in curia et qui in curiam intrauerit anathema fit. **S**ubaudiendū est si publicoz iudiciorum cognitionez petierit. Ep̄iscopale nā qz iudiciū nil obest ab impatore postulare. **V**n̄ in ocilio carth. octauo legitur. **P**roprio p̄uetur honore publici iudicij cognitionez ab impatore postulans.

Lacuit vt quicunqz ab impatore publicoz iudiciorum cognitionem petierit honore p̄prio p̄uetur. Si autē ep̄ale iudiciū ab impatore postulauerit nichil ei obest. **S**ic et seqntes auctoritates intelligēde sūt qd clericoz causas nō n̄ clericis agnosce iubenē. **V**n̄ pelagius p̄pa scribit ezechie comiti. **A** seculari iudice clericus nō est audiendū.

Lacuit vt quicunqz ab impatore publicoz iudiciorum cognitionem petierit honore p̄prio p̄uetur. Si autē ep̄ale iudiciū ab impatore postulauerit nichil ei obest. **S**ic et seqntes auctoritates intelligēde sūt qd clericoz causas nō n̄ clericis agnosce iubenē. **V**n̄ pelagius p̄pa scribit ezechie comiti. **A** seculari iudice clericus nō est audiendū.

Lacuit vt quicunqz ab impatore publicoz iudiciorum cognitionem petierit honore p̄prio p̄uetur. Si autē ep̄ale iudiciū ab impatore postulauerit nichil ei obest. **S**ic et seqntes auctoritates intelligēde sūt qd clericoz causas nō n̄ clericis agnosce iubenē. **V**n̄ pelagius p̄pa scribit ezechie comiti. **A** seculari iudice clericus nō est audiendū.

Lacuit vt quicunqz ab impatore publicoz iudiciorum cognitionem petierit honore p̄prio p̄uetur. Si autē ep̄ale iudiciū ab impatore postulauerit nichil ei obest. **S**ic et seqntes auctoritates intelligēde sūt qd clericoz causas nō n̄ clericis agnosce iubenē. **V**n̄ pelagius p̄pa scribit ezechie comiti. **A** seculari iudice clericus nō est audiendū.

Lacuit vt quicunqz ab impatore publicoz iudiciorum cognitionem petierit honore p̄prio p̄uetur. Si autē ep̄ale iudiciū ab impatore postulauerit nichil ei obest. **S**ic et seqntes auctoritates intelligēde sūt qd clericoz causas nō n̄ clericis agnosce iubenē. **V**n̄ pelagius p̄pa scribit ezechie comiti. **A** seculari iudice clericus nō est audiendū.

Lacuit vt quicunqz ab impatore publicoz iudiciorum cognitionem petierit honore p̄prio p̄uetur. Si autē ep̄ale iudiciū ab impatore postulauerit nichil ei obest. **S**ic et seqntes auctoritates intelligēde sūt qd clericoz causas nō n̄ clericis agnosce iubenē. **V**n̄ pelagius p̄pa scribit ezechie comiti. **A** seculari iudice clericus nō est audiendū.

Lacuit vt quicunqz ab impatore publicoz iudiciorum cognitionem petierit honore p̄prio p̄uetur. Si autē ep̄ale iudiciū ab impatore postulauerit nichil ei obest. **S**ic et seqntes auctoritates intelligēde sūt qd clericoz causas nō n̄ clericis agnosce iubenē. **V**n̄ pelagius p̄pa scribit ezechie comiti. **A** seculari iudice clericus nō est audiendū.

tellige q̄ impator rogat ep̄iscopum cognoscere de causa. **S**ic et sequētes. id est sicut p̄misse auctoritates dicūt. q̄ nō nisi coram clericis sint conueniēdi clerici. sic et cetera. **R**istianis. Celestem. clerici enim milites xpi sunt. xxij. q. vlti. reprehensibile.

Contēperit. si non venit ad iudiciū isti adores in optione rei est an velit q̄ cir cūducatur eodū vel q̄ admittatur p̄bacōes sue sed iudex auidis p̄bacōibus suis nō p̄munitur eū liberū sed seruum illius nō esse nisi e iudicissimas. p̄bacōnes habeat ut. ff. d. liberati cū diuī fr̄s. vel iudex p̄e adhibitis imponere perpe tuum silentium ut. c. d. igenu. mā. l. distamari.

Restitutio. lxvij. di. honora tus. et. iij. q. ix. de creuimus. **S**ueller. vi. uēte. h̄ multū fē. p̄ eis cū pat̄ eos non reuocauit vt filij non possint re uocare vt. ff. d. p̄ bac. p̄culo.

Parris. secū dum legem anti quam heres qui non implet volun tatem defuncti p̄ uatur omni succel sione relicta tamē sibi legitia. ut. c. de fito. o. aut. am plius. et. forte lex p̄ualat in hoc ca. su huic canonū. In nocē. tamen idem dicit qd hic dicit ext̄a d̄ voto et w ti redēp. licet. in fi. vntē potest di ei q̄ canō iste cor rigat autenticā.

In vstro. au toritate enim ep̄i scopi voluntas de functorum man datur executioni. extra de testa. si heredes.

Relatum. Cri stianorum. h̄ obtinuit secundū p̄mitium statum eccl̄ie vt. ij. q. v. si quis p̄biter. et. xcv. di. ecce. vntē ad huc secūdu

Restitutio. lxvij. di. honora tus. et. iij. q. ix. de creuimus. **S**ueller. vi. uēte. h̄ multū fē. p̄ eis cū pat̄ eos non reuocauit vt filij non possint re uocare vt. ff. d. p̄ bac. p̄culo.

Parris. secū dum legem anti quam heres qui non implet volun tatem defuncti p̄ uatur omni succel sione relicta tamē sibi legitia. ut. c. de fito. o. aut. am plius. et. forte lex p̄ualat in hoc ca. su huic canonū. In nocē. tamen idem dicit qd hic dicit ext̄a d̄ voto et w ti redēp. licet. in fi. vntē potest di ei q̄ canō iste cor rigat autenticā.

In vstro. au toritate enim ep̄i scopi voluntas de functorum man datur executioni. extra de testa. si heredes.

Relatum. Cri stianorum. h̄ obtinuit secundū p̄mitium statum eccl̄ie vt. ij. q. v. si quis p̄biter. et. xcv. di. ecce. vntē ad huc secūdu

Restitutio. lxvij. di. honora tus. et. iij. q. ix. de creuimus. **S**ueller. vi. uēte. h̄ multū fē. p̄ eis cū pat̄ eos non reuocauit vt filij non possint re uocare vt. ff. d. p̄ bac. p̄culo.

Parris. secū dum legem anti quam heres qui non implet volun tatem defuncti p̄ uatur omni succel sione relicta tamē sibi legitia. ut. c. de fito. o. aut. am plius. et. forte lex p̄ualat in hoc ca. su huic canonū. In nocē. tamen idem dicit qd hic dicit ext̄a d̄ voto et w ti redēp. licet. in fi. vntē potest di ei q̄ canō iste cor rigat autenticā.

In vstro. au toritate enim ep̄i scopi voluntas de functorum man datur executioni. extra de testa. si heredes.

Relatum. Cri stianorum. h̄ obtinuit secundū p̄mitium statum eccl̄ie vt. ij. q. v. si quis p̄biter. et. xcv. di. ecce. vntē ad huc secūdu

Restitutio. lxvij. di. honora tus. et. iij. q. ix. de creuimus. **S**ueller. vi. uēte. h̄ multū fē. p̄ eis cū pat̄ eos non reuocauit vt filij non possint re uocare vt. ff. d. p̄ bac. p̄culo.

Parris. secū dum legem anti quam heres qui non implet volun tatem defuncti p̄ uatur omni succel sione relicta tamē sibi legitia. ut. c. de fito. o. aut. am plius. et. forte lex p̄ualat in hoc ca. su huic canonū. In nocē. tamen idem dicit qd hic dicit ext̄a d̄ voto et w ti redēp. licet. in fi. vntē potest di ei q̄ canō iste cor rigat autenticā.

In vstro. au toritate enim ep̄i scopi voluntas de functorum man datur executioni. extra de testa. si heredes.

Relatum. Cri stianorum. h̄ obtinuit secundū p̄mitium statum eccl̄ie vt. ij. q. v. si quis p̄biter. et. xcv. di. ecce. vntē ad huc secūdu

Restitutio. lxvij. di. honora tus. et. iij. q. ix. de creuimus. **S**ueller. vi. uēte. h̄ multū fē. p̄ eis cū pat̄ eos non reuocauit vt filij non possint re uocare vt. ff. d. p̄ bac. p̄culo.

Parris. secū dum legem anti quam heres qui non implet volun tatem defuncti p̄ uatur omni succel sione relicta tamē sibi legitia. ut. c. de fito. o. aut. am plius. et. forte lex p̄ualat in hoc ca. su huic canonū. In nocē. tamen idem dicit qd hic dicit ext̄a d̄ voto et w ti redēp. licet. in fi. vntē potest di ei q̄ canō iste cor rigat autenticā.

In vstro. au toritate enim ep̄i scopi voluntas de functorum man datur executioni. extra de testa. si heredes.

Relatum. Cri stianorum. h̄ obtinuit secundū p̄mitium statum eccl̄ie vt. ij. q. v. si quis p̄biter. et. xcv. di. ecce. vntē ad huc secūdu

reprehensibile. Contēperit. si non venit ad iudiciū isti adores in optione rei est an velit q̄ cir cūducatur eodū vel q̄ admittatur p̄bacōes sue sed iudex auidis p̄bacōibus suis nō p̄munitur eū liberū sed seruum illius nō esse nisi e iudicissimas. p̄bacōnes habeat ut. ff. d. liberati cū diuī fr̄s. vel iudex p̄e adhibitis imponere perpe tuum silentium ut. c. d. igenu. mā. l. distamari. Restitutio. lxvij. di. honora tus. et. iij. q. ix. de creuimus. Sueller. vi. uēte. h̄ multū fē. p̄ eis cū pat̄ eos non reuocauit vt filij non possint re uocare vt. ff. d. p̄ bac. p̄culo. Parris. secū dum legem anti quam heres qui non implet volun tatem defuncti p̄ uatur omni succel sione relicta tamē sibi legitia. ut. c. de fito. o. aut. am plius. et. forte lex p̄ualat in hoc ca. su huic canonū. In nocē. tamen idem dicit qd hic dicit ext̄a d̄ voto et w ti redēp. licet. in fi. vntē potest di ei q̄ canō iste cor rigat autenticā. In vstro. au toritate enim ep̄i scopi voluntas de functorum man datur executioni. extra de testa. si heredes. Relatum. Cri stianorum. h̄ obtinuit secundū p̄mitium statum eccl̄ie vt. ij. q. v. si quis p̄biter. et. xcv. di. ecce. vntē ad huc secūdu

legem si iudex se-
cularis e suspectus
epus ei adiungitur
vel causa transfer-
tur ad iudicem ec-
clesiasticum vt in
autē. ut diff. iud.
s. si vero. coll. ix
in criminalibus tñ
causis sez langnis
nō sūt clerici iudi-
ces. xxij. q. vlti.
hij a quibus.

Experientie.
Presbiterū.
si intelligit. h. cū
cā hīs delegatur
ab epō alias epō
solū iudex est ordi-
narius vt. se. de
pōna. vel expone
vel p. et vt. xv.
q. vij. epus. vel
dic q. platus qui
libet qui ex electi-
one habet platu-
ram habet etiam
iurisdictionem. vt
est de of. or. cū ab
eccliarū. c. v. elec.
c. i. sed qui non
est electus ab vni-
uersitate vel colle-
gio nō ē iudex or-
dinarus. iudicem
em facit aut ofen-
sus ipi vt di. xci.
ij. legimus in fi.
7 in autē. de defē.
ciuit. s. interim.
aut ofuetuo. vt
ix. q. iij. oquest.
c. de emāci. l. i.

Si quis. Re-
glā. q. d. s. iij.
q. vi. nemine. c.
de iud. o. iud. iu-
ris ordinē.
Clericū. secu-
larē. nisi in casibus
exceptis in summa
Itē excipit si pas-
pa delegat laico
cām spūalē vt. x.
q. iij. illd. Itē for-
te cū succedit cle-
ricus laico ut. ff.
de iud. l. heres ab-
sens. qd falsum ē.
Itē secundū quos-
dam cum tenetur
de euitōne sequi
tur forum empto-
ris. ff. de iud. ven-
ditor. sed hoc non
est verū. q. p. hoc
nō fit de foro illi
lz pstat ei auctēz.
c. s. pponat.
io est excipiat.

Si quis. in hīs
tribus capitu-
lis ponit q. clerici
cus a laico potest
iudicari cū est in-
corrigibilis.

Contumeliā
si illa non tñ epm
sed etiam eccliam
eius tangat. alias

domino famulātibus **An civilē iu-
dicē clerici nō accusentur.**

Relātū est ad huius sancte et
aplice sedis apicem cui sumaz di-
posiciones causaz et omnium nego-
cia eccliaz ab ipa dno tradita sunt
quasi ad caput ipō dno dicēte. Tu
es petrus et sup hanc petrā edifi-
cabo eccliam meā. Quidā emuli
xpi eiusqz sancte ecclie infidiatores
sacerdotes dei ad iudices publicos
accusare psumat. cum magis apo-
stol9 xpianoz causas ad ecclias de-
ferri et ibidē determinari precipi-
at. taliter puaricātes puaricauerūt
in deū suū et nō obedierūt pceptis
eius. **Item pelagius bñgesto de
fensori. Actor forum rei sequit.**

Experientie tue pnti auctori-
te mandamus vt in causis qz
bus quelibz eccliafici officij perso-
na loco petitoris existit quequā lai-
cum pulsatura apud puitie sue iu-
dicē suas pponē non desinat actio-
nes In hīs ergo negocijs in quibus
eccliafici officij psona pulsatur. to-
tius sumoto pulsacōnis obstaculo
ad epī vel pfbōz in loco vbi que-
stio hñt ofitutorz occurrat mdrū
ter examē. **Itē sergio cācellario**

Si quā clerici siue potioris
siue inferioris gradus petitiō
existat et otra laicā psonā suas di-
rigit actiones. iste modis omnibus
nō alibi quā apud puitie iudicem
negociū suū dictaturus occurrat.
Si quis aut laicus clericum cuiusqz
gradus duxerit esse pulsandum ad
epōz iudiciū in eadem ciuitate vel
territorio ofitutorum pponat eas
quas se extimat habē actōes. quez
ordinem legib9 p omnia ouementez
atqz ofentaneū demonstrari illa re-
gula manifestat q pcepit actorem
rei forz semp sequi pulsati. Clericis
vero pulsatis in epali iudicō forum
opetere. pncipaliū qz sanctionū de-
signat auctoritas. **Itē ex concilio
agathēsi. Epō n pmitteat apd
secularē iudicē cleric9 pulsari nō debz**

Clericū nullus psumat apud
secularē iudicē epō nō pmit-
tente pulsaē. Si pulsatus fuerit nō
respondeat vel pponat nec audeat
criminalē negociū in iudicō seculari
pponē. **Itē pi9 pp. cleric9 suo in
obediēs epō deposite curie tradat.**

Si quis sacerdotē vel reliquo
rū clericoz suo epō inobedi-
ens fuerit aut ei infidias parauerit
aut otumeliā aut calumniā vl cō-

uicia intulerit et uici potuerit mox
depositus curie tradatur. et recipiat
qd inique gessit. **Itē ex concilio
cath. tercio Principis cogat auctē
qui plebē inuasam deserē noluerit**

Destimimus vt dignemini dare fi-
duciam quatenus necessitate
ipā cogēte liberū sit nobis et recto
rem prouincie scdm statuta glorio-
sissimoz pncipum adūsum illū adi-
re qui plebē quā inuaserat vsqz ho-
die cōmonitus scdm qd statutū fu-
erat relinquare cōtēmit. ut qui miti
ammōitiōni nre sanctitatis acqui-
escere noluerit et emēdare illicitum
auctoritate iudiciaria protinus ex-
cludat. Aurelius epus dixit. Ser-
uata forma discipline non existima-
bitur appetit9 si vīa caritate mode-
ste ouentus recedere detractauerit
cū fuerit suo otēptu et otumacia fa-
ciēte iudiciaria auctoritate ouētus
honoratus et vrbanus epī dixerūt
hoc ergo omnibus placet. **Item
gregori9 A pncipibz corrigāt**

I quos ecclia corrigē nō valet.
Stud ē qd a vobis poposcim9
et nūc iterū postulam9. vt paulum
aquiligensem pseudo epm et illum
mediolanensem epm ad clemēristi-
mū pncipem sub digna custodia di-
rigatis. vt et iste qui epus esse nul-
laten9 potest. qz otra omnē ofuetu-
dinem canonicā factus ē. alios vl-
tra non pdat et ille qui cōtra morē
antiquū eum ordinare pspūserit ca-
nonum vindicte subiaceat. **Itēz
ex concilio calcedonenfi**

**Proprium gradum amittant cle-
rici cōiurates vel aspirantes.**

Omniratōnū crimē et aspira-
tionum quod apud grecos dicitur
fratrea publicis etiā legibz certū
est pemptus imhiberi. s3 multo magis
in sancta ecclesia dei ne fiat ouenit
abdiciari. Si qui vero clerici seu mo-
nachī inuenti fuerint cōiurantes a
aspirātes aut fratreas vel factōes
componentes aliquas suis epīs aut
alijs. omnino cadant de pprio gra-
du. **Item calixtus papa Clerici
aspirātes pprio gradu amisso retru-
datur i carcere. ceteri. excōmunicē**

Omniratōnum crimina vīs
in partib9 vīgere audiūimus
et plebes otra epōs suos cōspirare
nobis nūciatum est. cuius criminis
astucia non solū inter xpianos ab-
ominabilis est. s3 etiam inter ethni-
cos et publicanos et ab exteris le-
gib9 phibita. et idēco huius cōmis-

non possit eum p
sua cōtumelia ex-
cōmunicare. xxij. q.
-nij. inter

Sed de postu-
tus. si sit de nouo
cōtumax ut extra
de iud. cū ab hōie
vel dic qz iste ca-
sus est spūalis. vbi
aliquis statim tra-
ditur curie s3 est
in fallario. vt est
de fal. ad fallario-
rum vel dic tradi-
tur id est pmitit9
tradi ita qz eccle-
sia ipm non ten. ē
defendere. Item i
tercio casu tradit9
curie sez i crimine
herelis. ut in olti-
inno. excōmūica-
mus. qualiter hoc
verbū exponatur
habet extra de. v.
fig. nouimus

Destimimus. s3
duciam. id ē
auctoritatem

Excluditur.
ar. q. si qz autori-
tate iudicis mit-
tatur in posse. s3
nē et aduersarius
eum nō admittat
qui nec attendit
excōmunicatiōez
vidi qz manu mi-
litari ei posset au-
ferri res vt. xxij.
q. v. pncipes. xx-
nij. q. iij. d. illicita
xvij. di. nec licuit
et ē expressus. ff.
ne vis fiat ei qui
in pos. si quis mis-
sus. ff. de rei vē. q.
restituē. hodie tñ
talis efficiē posset
for post annū. vt
est de volo. et otu-
cōtingit. et ocor-
dat legi. ff. de bo-
auctē. iud. possi.

Ignis
stud est. ca-
luis. c. habes. xx-
iij. q. i. putanda.

Omniratō
nū. s3. iij. c.
itē dicit qz oira-
tores deponunt si
clerici sūt si laici
excōmunicentur

In fratrea a
phares qd ē dūsi-
lio mō pharisei.
s. xlvi. di. sedicio-
narios. s. iij. q. iij.
cōspiratores

S qui clericorum aut sacra. cojuraciones q̄ fiūt sup̄ licita re licite
fūt. vt. xvi. q. vij. sane. i. q. i. ocullōnis. xxij. q. i. c. i. h̄ sup̄ re illi
ci ta nō tenet vt h̄. quidā tñ dicūt q̄ om̄is diuratio si ē oculta ē illi
cita. phibent̄ ergo fratritates q̄ fūt ab malū sic. C. de monopol. l.
vnica. h̄ bone fra
ternitates admit
tūt. xli. di. si q̄s
despicit

Presumptō
id ē temeritas. q̄
dam tamē h̄ scri
pserunt q̄ h̄ sit p̄
sumptio iuris cō
tra quā nō admit
titur p̄batio

S que. h̄ cas
pitulū loquū
tur d̄ crimie eccle
sia h̄ico vel d̄ rebo
spiritualibz vel d̄
causis ḡnialibz ab
totā p̄uincia p̄ti
nentibus

His ira. clēi
d̄ allegāto h̄ die

Tributū.
Agri. h̄. xxij.
q. vi. secundū. d̄
fēd̄ ibi loquūtur d̄
h̄is p̄b̄is i quibz
fundata est eccle
sia vel officine ei9
que debet esse libe
ra vt extra de cē.
sanctitum.

Petate. d̄ fēd̄
non de iure. nam
si sine aucte p̄nci
pis vel alter9 q̄s
detineat res eccle
seculare. n̄. nisi
restituatur. xij. q. ij.
quisquis. xvi. q. i.
i. in canonibz. vi
detur tñ q̄ si agri
eccleie non soluant
tributus q̄ possit
impator v̄dicare
agros illos vt h̄
q. c. d̄ ep̄is et cle
te h̄is. nā oīa bo
na illorū qui tenē
tributū sūt illi iu
re pignoris obli
gata. C. in quibz
ca. pi. ta. oīa. l.
i. h̄ illud nō ē vt
rum q̄ tñ infelli
gatur de p̄p̄is p̄
d̄is aliquoz vel
clericorum vel lai
corū. licz om̄ p̄dia
ecclesie cessent a
tributo non ito
possunt vendicari
vt. xvi. q. i. q. no
uarū. in. l. placet.

Nō nego. cor
paliter me oppo
nendo q̄ p̄ t̄pali
bus me morti op
ponē nō debet p̄
a staribus libenter
imolabor. xxij. q.
vlt. ouenior

Agnū. Sub
iectū. tribu
tū ē p̄batio subie
ctiomis exē de cen

reos nō solū eccl̄iastice s̄ etiā seculi
leges d̄nant. et nō solū aspirantes
s̄ etiā osentientes eis. antecessores
vero n̄i cū plurima turba ep̄oz q̄
cunqz eoz in sacerdotali honore sunt
positi aut existūt clerici honore quo
vtūt carere p̄ceperunt. Ceteros ve
ro om̄iūone p̄uari et ab eccl̄ia extor
res fieri iusserūt. om̄esqz simul vtri
usqz ordinis viros infames esse cen
suerūt. et nō solū faciētes s̄ ec̄ osen
tiētes

Ite ex ocilio calcedonēsi.
Clerici aut monachi coniuurates p̄

S qui prio priuētur honore

Clerici vel mōchi repti fuerit
diurates a aspirates aut infidias po
nētes ep̄is a clericis ḡdu p̄prio p̄
nitus abiciatur

Ite ex ocilio to
letano De eodem
Clerici a monachi inuēti fu
erit aspirates a p̄ diuratoez calūni
am machinantes ep̄is vel clericis p̄
priū amittāt ḡdū

Ite ex ocil.
S i q̄ clericoz vt nup̄ aurel.
i multis locis p̄ sup̄bia diabo
lo instigāte actū fuisse p̄pauit. re
belli aucte se in vnū diuratoe inter
dicente collegerit. a sacra mē se da
ta a cartulā d̄scriptā fuisse patuēit.
nullis excusatōibz p̄sup̄rio labetur
s̄ re detecta cū in sinodo ventū fuit
in p̄sup̄tores iuxta p̄sonā et ordinū
q̄litate a p̄tificibz q̄ tūc in vnū
collecti fuerit indice. qz sic caritas
diuinis ex p̄ceptis corde nō cartule
d̄scriptōe vel diuratoe est exhibēda
ita q̄ sup̄ saeras admittūt scriptu
ras aucte et districtōe p̄tificiali sūt
reprimenda

Ite innocen. p̄pa.
Inter clericos et laicos cause exor
S te ab ep̄iscopis audiantur

S i q̄ cause vt otentōes inē cle
ricos et laicos tā sup̄ioris ordinis q̄
etiā inferiores fuerit exorte. placu
it vt fm̄ sinodū nicenaz congregatis
om̄ibz eiusdez p̄uincie ep̄is iudicio
f̄m̄ment

.c. ij. sed. ar. oīa. extra de p̄uileg. recepimus. verū ē q̄ est signū sub
iectionis licet nō plena probatio. scandalizaret alios. ut. xxvij.
Soluit. non ex debito sed n̄. q. i. iam nunc.
Omnis. subdita peccato. x̄ps enim nemini fuit subiectus.

Sicut regi. b
verba interpretat
Innoc. ex de ma
io. et obe. solite.
Ep̄istola. id
est missa clementi
a petro vt d̄r ins
strumentum meū
q̄d mei causa feci
ē. ff. d̄ eten. p̄tor.
si. et d̄r etiā ep̄i
stola illius cui ē
missa tñ cū d̄stina
tione. ff. de fut.
cū qui. q. vlt.

E quidē. ne
fideiussor. cle
ricus reglarie nō
debet fidei iubeat
l̄. et ex de fideiuss.
clericus. h̄. necesse
sitas sit. tūc enim
ex pietate tenet
subuenire alij vt
lxxvi. di. nō sa
tis. Item clerici
possunt fideiubere
pro ecclesijs suis
vt in auten. de fā
d̄stimis ep̄is. q. a
lium aū. Item in
ter se mutuo fidei
iubent cū ouenit
tur. vt. C. de ep̄is
l. om̄es. si hac.
It̄ nec alit̄ cu
rie potest fidei
ubere. C. locati. cu
rialis. et si cleri
cus fideiussit pos
test dici q̄ nō te
net fideiussio mi
tali p̄uilegio suo
renūciat. nā fidei
iussor. p̄ nō dato
h̄et. n̄ p̄uilegio
suis renūciat. ut
ff. si q̄ ius. v.
n̄ ier. l. i. vt die q̄
l̄ n̄ debet fidei
ubere si tñ fideiussit
rie tenz obligatō
ut ex d̄ fideiuss. e.
puenit. et. c. alit̄
tue. aduocat9

S tributū petit nō debet. Rv

S impator nō ei negam9 Agri
eccleie soluāt tributū. Si agros desi
derat impator p̄tatem h̄z v̄dicādi
tollat sibi libitū ē eos. impatori nō
dono s̄ nō nego.

M bus tributa nō sunt negāda.

Agnū quid et spēale ē docu
mētū q̄ xp̄iam viri s̄limioribz p̄tā
tibi docētur debē esse subiecti. ne q̄s
ostōem terreni regis putet esse sol
uēdā. Si enī censum fili9 dei soluit.
quis tu tātus es qui putas esse nō
soluendū. Item ap̄ls. om̄is aīa sub
limioribz p̄tātibz s̄bdita sit Item
petr9 ap̄ls om̄ibz fidelibz ḡnialiter
scribit. Estote s̄bditi d̄nis v̄ris. siue
regi q̄si p̄cellēti. siue ducibz taquā
ab eo missis ad vindictā malefcoz.
laudē v̄o bonoz

D e secularibz negocijs ep̄s

E quidē agnosce nō debz.
oportet irreprehensibiliter viuē et sū
mo studio m̄i vt oēs vite hui9 oc
cupacōes abicias ne fideiussor exi
stas. ne aduocatus litū fias. ne v̄
aliq̄ occupacōne p̄rlus inueniaris.
mūdiālis negocij occasiōe p̄plexus.
neqz enī iudicē neqz agnitore secu
lariū negocioz hodie te ordinare
vult x̄ps. ne p̄focat9 p̄ntibus hoim
curis nō possis v̄bo dei vacare. h̄dec
ergo opa q̄ tibi minus agruē dixi
mus. exhibeāt sibi inuicē vacantes
laici. et te nemo occupet ab h̄is stu
dijs p̄ que salus hoibz dat.

Ite ex eod.
In h̄is q̄ ad oīs vite vsū
p̄tinent laici sibi inuicē opam d̄t.

Sicut enim impietas crimē ē
tibi o clemēs neglectis verbis
dei studijs sollicitudines seculares
suscipe. ita v̄mēiqz laicoz ē p̄c̄m
nisi inuicē sibi eē in h̄is q̄ ad oīs
vite vsū p̄tinent laici sibi inuicē opam d̄t.

Sicut enim impietas crimē ē
tibi o clemēs neglectis verbis
dei studijs sollicitudines seculares
suscipe. ita v̄mēiqz laicoz ē p̄c̄m
nisi inuicē sibi eē in h̄is q̄ ad oīs
vite vsū p̄tinent laici sibi inuicē opam d̄t.

Sicut regi. b
verba interpretat
Innoc. ex de ma
io. et obe. solite.
Ep̄istola. id
est missa clementi
a petro vt d̄r ins
strumentum meū
q̄d mei causa feci
ē. ff. d̄ eten. p̄tor.
si. et d̄r etiā ep̄i
stola illius cui ē
missa tñ cū d̄stina
tione. ff. de fut.
cū qui. q. vlt.

E quidē. ne
fideiussor. cle
ricus reglarie nō
debet fidei iubeat
l̄. et ex de fideiuss.
clericus. h̄. necesse
sitas sit. tūc enim
ex pietate tenet
subuenire alij vt
lxxvi. di. nō sa
tis. Item clerici
possunt fideiubere
pro ecclesijs suis
vt in auten. de fā
d̄stimis ep̄is. q. a
lium aū. Item in
ter se mutuo fidei
iubent cū ouenit
tur. vt. C. de ep̄is
l. om̄es. si hac.
It̄ nec alit̄ cu
rie potest fidei
ubere. C. locati. cu
rialis. et si cleri
cus fideiussit pos
test dici q̄ nō te
net fideiussio mi
tali p̄uilegio suo
renūciat. nā fidei
iussor. p̄ nō dato
h̄et. n̄ p̄uilegio
suis renūciat. ut
ff. si q̄ ius. v.
n̄ ier. l. i. vt die q̄
l̄ n̄ debet fidei
ubere si tñ fideiussit
rie tenz obligatō
ut ex d̄ fideiuss. e.
puenit. et. c. alit̄
tue. aduocat9

S tributū petit nō debet. Rv

S impator nō ei negam9 Agri
eccleie soluāt tributū. Si agros desi
derat impator p̄tatem h̄z v̄dicādi
tollat sibi libitū ē eos. impatori nō
dono s̄ nō nego.

M bus tributa nō sunt negāda.

Agnū quid et spēale ē docu
mētū q̄ xp̄iam viri s̄limioribz p̄tā
tibi docētur debē esse subiecti. ne q̄s
ostōem terreni regis putet esse sol
uēdā. Si enī censum fili9 dei soluit.
quis tu tātus es qui putas esse nō
soluendū. Item ap̄ls. om̄is aīa sub
limioribz p̄tātibz s̄bdita sit Item
petr9 ap̄ls om̄ibz fidelibz ḡnialiter
scribit. Estote s̄bditi d̄nis v̄ris. siue
regi q̄si p̄cellēti. siue ducibz taquā
ab eo missis ad vindictā malefcoz.
laudē v̄o bonoz

D e secularibz negocijs ep̄s

E quidē agnosce nō debz.
oportet irreprehensibiliter viuē et sū
mo studio m̄i vt oēs vite hui9 oc
cupacōes abicias ne fideiussor exi
stas. ne aduocatus litū fias. ne v̄
aliq̄ occupacōne p̄rlus inueniaris.
mūdiālis negocij occasiōe p̄plexus.
neqz enī iudicē neqz agnitore secu
lariū negocioz hodie te ordinare
vult x̄ps. ne p̄focat9 p̄ntibus hoim
curis nō possis v̄bo dei vacare. h̄dec
ergo opa q̄ tibi minus agruē dixi
mus. exhibeāt sibi inuicē vacantes
laici. et te nemo occupet ab h̄is stu
dijs p̄ que salus hoibz dat.

Ite ex eod.
In h̄is q̄ ad oīs vite vsū
p̄tinent laici sibi inuicē opam d̄t.

Sicut enim impietas crimē ē
tibi o clemēs neglectis verbis
dei studijs sollicitudines seculares
suscipe. ita v̄mēiqz laicoz ē p̄c̄m
nisi inuicē sibi eē in h̄is q̄ ad oīs
vite vsū p̄tinent laici sibi inuicē opam d̄t.

Sicut enim impietas crimē ē
tibi o clemēs neglectis verbis
dei studijs sollicitudines seculares
suscipe. ita v̄mēiqz laicoz ē p̄c̄m
nisi inuicē sibi eē in h̄is q̄ ad oīs
vite vsū p̄tinent laici sibi inuicē opam d̄t.

In stare id est interesse. s. x. di. precipimus.
Per diacones. ar. q. diaconi debent laicis exponere et instruere
modum viuendi. xv. di. audire.
Ex hijs. sic solus. nam vn ius pdit ab eo interpretatio requirit.

et extra de sent.
excō. inter. q. n. q.
en legatus pape
interpretatur. Rp.
pape ex d. post.
ad h. vltra mediu
et ex de seqstra.
ad h. iudex etiaz
interpretatur legē
ff. d. le. nā ut ait.
sed nō potest in
terpretari sniam su
am nisi sit ptes. p
uicic. ff. de ap. ab
executore. s. l. r. cō
suetudo interpreta
tur legē. ut ex de
p. sig. abbate. in
terpretatio quedā
ē pbabilis n nē
cessaria vt ingri
vt. C. de p. f. s. d. q.
m vrbe ostantino
politana. l. v. nica.
qdā ē necessaria
sed non generalis
vt iudicis vt. ff.
de leg. nā vt ait.
quedā ē pbabil
necessaria et gna
lis sed nō ē i scrip
tis rebigenda vt
cōsuetudinis vt
ff. de legib. si d
interpretacō. et ex
de. v. sig. abbate.
quedā pbabilis
necessaria et in
scriptis rebigenda
da vt p. cipis vt
C. de leg. l. i.

Tatuimus.
mox an. non
intelligas q. hoc
dictō an ibi note
aliquā anteriori
tate tps sed ē sē
sus an. rē. id ē an
examinantem iu
dicem siue coram
examinante. vel
loq. tur cū est nō
torii crim. sic. C.
de defen. ciuic. de
feniores.

Qui ex fra
trib. frē. s. d.
veat clericos vt
enā oēs xpianos
et loquitur secun
dū ātīqua tpa vt
s. e. relati.

Quid postu
lantē. penitente
en sub regula ec
clesiastica viuere
debent ut h. et. h.
de. te. p. s. n. et. h.
de. p. di. v. o. tra
riū. et. c. falsus.

Omnia licēt.
tūc nō expedit id
qd licitū ē qn vsq
ipius alijs affert
impedimentū vt

vsū vite ptinet opam fidelitē dede
runt. Te vero secuz facere ex hijs
qb9 nō debes mstaē oēs dūiter ela
borēt. qd si forte a semeipis h laici
nō intelligunt. p diacones docendi
sūt. vt tibi solius ecclie sollicitudines
relinquatur. Ex hijs omib9 daē
intelligi q m ciuili causa cleric9 an
ciuile iudicē est ouemēdus. Sicut
enī ecclesiasticaz legū ecclīasticus
iudex ē admistrator. ita et ciuiliū n
n ciuilis d3 esse executor. Sicut enī
ille solus h3 ius interpretadi canonel
qui h3 p. rātem dēdi eos. ita ille so
lus ciuiliū legū d3 ēē mēpres. q. eis
ius et auctatē imp. tit. In criminali
vero cā nō nisi ante epm clicus exa
minādus ē. et h est illud qd legib9
et canonib9 sup diffinitū ē. vt i cri
minali vic3 cā ante ciuile iudicē nul
lus clericus pducāt. nisi forte cum
osensu epī sui. veluti qn incorrigibi
les inueniuntur. tūc detracto eis offi
cio curie tradēdi sūt. Vn fabia
nus pp.

Qui epō infidiat

Semot9 a clero curie tradat.
Tatuim9 vt si quis clericoz
suis epīs infestus ā infidiator exi
terit. mox ante examinatū iudiciū
submotus a clero curie tradat. cui
dieb9 vite sue deseruiat. et infamis
absqz vlla restōnis spe permaneat.

Quia ergo iste nō m criminali s3
i ciuili cā clericū ante ciuile iudicē
pduxit. nō ē iudicādus trāgressoz
canonū. nec ē dicēdus p. raxisse reū
ad iudicē nō suū. qz de ciuili causa
nō nisi ciuilis iudex agnosce debet.

Ecōtra ea q m actoris defensiōe
dicta sūt veris fīlia quidē vidētur. s3
pōdē carēt. sacris enī canonibus et
forētib9 legib9 tā ciuili q criminali
cā clericus ad ciuile iudicē p. rāhē
dus negatur. Vn in ep. l. a. clemē
tis legitur.

Frates apd p. sbros

Snegocia habuerint inter se a
pud agmtores seculi nō iudicentur.
s3 apud p. sbros ecclie quicqd illud ē
dirimatur. Itē siluester papa.

Null9 clericus ppter aliquam cām

Nel diacon9 vel p. sbr ppē quā
libet cām intret curiā. nec ante ciuī
lē iudicem suā p. ssumat dicere cām.

xviii. q. i. sic enī. s3 q fidelis discedat ab infidelib9 sed non expedit
vt ibi d3. vel aliter michi licz mea repetē. sed non expedit ad vitam
osequendam q scandalizantur illa a quib9 repetūtur. vel sic oēs cibi
liciti sunt sed non expediūt propter infirmos fratres qui tunc quos
dā cibos reproba
bāt. vel sic. licitū
ē p. dicatori sumē
sūpt9 ab illis qui
bus p. dicat sed nō
expedit ppter co
rimtios qui auari
fuerunt

Itē leo papa Ecclesiasticū nō forense iudiciū penitens expetat

Aposcē. aliud ppria pfectōis a
more otēnere s3 illicitoz veniā p
stulante oportz etiā a multis licitis
abstīnē dicēte ap. lo. omnia m licēt
s3 nō oia expediunt Vnde si quis pe
nitēs h3 cām quā negligē forte nō
debeat. melius expetat ecclīasticū q
forense iudiciū. Nō ait ppter cri
minalē tū. s3 g. naliē ppē q. lib3 cām
tā ciuile q emiale itelligēs. Itē
theodosius impator. Cuiusqz liceat

sacrofancto sedis atistitis iudiciū

Quicqz litē hīs siue expete
petitor fuit vel i micio litis vel
doctur tpm curriculum siue cū nego
ciū poratur. siue cū iā ceperit pmi
sua si iudiciū elegerit sacroscē se
dis antistitis ilico sine aliq dubita
tione etiā si alia ps refragatur. ad
epoz iudiciū cū smone litigatiū di
rigat. Idē. Dmes itaqz cause q pre
torio vel ciuili iure tractāt epoz se
tētis terminate ppetuo stabilitis iu
re firmēt. nec vltorius liceat retra
ctari negociū qd epoz snia decider
Testimoniū etiā ab vno lic3 epō p
hibitū omēs iudices indubitanter
accipiant. nec alius audiat cū te
stimoniū epī a qualib3 pte fuerit re
promissum. Illud enī veritatis au
toritate firmatū. illud incorruptū
habeatur. qd a sacroscō homie con
scia mētis ilibate fuerit platū. hoc
nos edicto salubri firmamus r ppe
tua lege tenendum esse censemus.

Hec si quis antiquata esse oten
dat qz in iustimam codice non inue
niuntur ita inserta p carolū renoua
ta cognoscat q i suis capitularib9
ait inter cetera. Volumus atqz pre
cipimus vt omēs nre ditioni subie
cti tā rōm q franci. alamani. baua
ri. burgundiones. saxones. toringi
frisones. galli. britones longobar
di. guascones. bñuentani. gothi. is
pani. ceteriqz oēs subiecti nob quo
cūqz videātur legis vinculo distri
cti vel consuetudinario cōnexi more
hanc sniam quam. cxxvii. theodosij
impatoris libri capitulo videlicet.
xi. libro ad interrogata blauij du
cis quā et illi et omnib9 p scripturā

dā cibos reproba
bāt. vel sic. licitū
ē p. dicatori sumē
sūpt9 ab illis qui
bus p. dicat sed nō
expedit ppter co
rimtios qui auari
fuerunt

Penitens. s3
solemniter. et loq
tur de actore peni
tēte r cū est d. v
lūtate rei. vel loq
tur cū ipse penitēs
conuenitur. actor
supple vel reus q
de actore minus
videbitur

Nō ait. quali
bet. s. m. c. nullus.

Sicūqz. m
hac lege qn
qz notant p. mū q
a iudice seculari
appellat9 ad epm
secūdū q an sniaz
a p. llat. terciū q
ab epoz. sētentia
nō a p. llat. quar
tū q vnius epī te
stimonio fides ad
hibet. quntum q
alij nō audiuntur
post testimonium
epī. p. m. ps tollit
p illud ex de ap. si
duobus. sed a p. id
q. q. vi. nō ita ter
cia per id. q. vi.
omīs oppressus q
ta p. id. vi. q. ij. si
tū et. c. placuit.
q. n. ta p. id q testi
monū solius epī
nō valet. iij. q. ij.
iurifuradi. et h3 h
lex sit abrogata.
tamē Imoc. argu
mētatur ex ea ex
te iudic. nouit. nō
vt ofirmet eā sed
vt ostendat quan
tā affectōez impa
tores habuerunt
erga sacerdotium

Sel de curis.
i. post lit. o. testa.
Cū sermone.
id est allegatiōni
bus.
Capitulari
bus. id ē in lūbar
da nō tū inuenit
in ea que nunc est
sed in gallia

De psona de hac habes .ij. q. i. in primis inferiori pt iudica s
no ab alio .i. n a dario qnqz em abz ri .b. tn huic lre ad
tulit q dixit solu epm esse ordinaru iudice clerici .et p h q dicit pus
toceat rē .sed tu dicas .q. plati ecclie collegiate hnt iurisdictionez .vt

.xx. q. iij. c. i. eē
d immū .ec. nō mī
nō .eē d iud. c. ij.
. C. de iur. d. o. iij.
. l. ul. eē d of. ord.
cū ab eccliaz . sed
q h d: pus toceat
at rē . dicas prius
q secularez . b. tñ
dixit solu epm ha
bere ptatem excō
mūicandi vt . xvi.
q. ij. vilis . i. fi . vbi
d: q excōicatio sit
muero epalis r q
solus episcop⁹ de
beat de causis mri
momialibus agno
scere . xxxv. q. vi .
multoz . r meli⁹
dic noua ostō . eē
de excel. pla . acci
dētibz . cōsuetudo
tñ in talibz dat iu
risdictōnez vt . ix.
q. iij. oquest⁹ . C.
de emancip. l. i.
C Si q s . a mo
nachū . cōuentum
nomie monasterij
rōne alicuius fue
cessōnis que ob
uenit monasterio
p eum aliter non
cōpetit actio con
tra monachū cuz
nil habeat . vel in
tellige q fideiul
sit de mādato ec
clesie sue vel etiā
sine mandato . sed
pecunia ē cōuersa
in vtilitatē ecclie
vt noua dic ostō
q quibusdā . eē de
fideiul . si aut mo
nachus cōtra ali
quē deliquit ipse
monachus quemi
endus ē non ecclie
fia . ar . xvij. q. ij .
h tñ . sic seru⁹ cō
uenit qui deliquit
nō eius dñs . C. de
noxali . l. penul .
et vl . in fi . primo
autē loco castiga
tio monachi spe
ctat ad abbatem .
vt . xxij. q. iij . cor
ripiat . vt eē d of.
ord . quāto . extra
de ap . reprehensibi
lis . vbi aut pce
tendū est scdm or
dinē iuris . tūc so
lus epus est iudex
secūdū . b . vt h d:
alij dicunt q ab
bas hz ordmariaz
iurisdictionē super
monachos suos et
excōmunicare eos potest . vt extra de ma . et olv . cū in ecclesijs

misim⁹ r inter nra capitula p lege
tenēda osultū oim fideiū nroz po
suimus lege cūcti ppetua teneant .
id ē quicūqz litē hns siue petitor fu
erit rē . vt s . **C** Itē gē . iohi defen
sozi eūti in hispaniā monendo dicit

Presbr apd epm tm iudicari debet

De psona pfbri h attendēdū ē
si quā cām habuit nō ab alio
teneri si ep⁹ suus adiri debuit . sicut
nouellaz ostitutiō manifestat . que
ita loquitur de sanctissimis r deo a
mabilibz atz reuerētissimis epis et
clericis r monachis **I**mpator iusti
nianus augustus petro gloriosissi
mo ipse . capitulo . liij . **C** Si q s otra
aliquē clericū a monachū a diaco
nissimā a monasteriam a assistriā hz
aliquā actōez doceat prius sanctis
simū epm cui hoz vnusquisqz subia
cet . ille vero cām inter eos diiudi
cet . et siquidē vtraqz ps hys q iudi
cata sunt nō acquiescit . iubemus
p loci iudicē executōi pfcē mādari

C De vero obiciat . qz h de clerico
loquitur nō de pfbro . sciēdum ē . qz
in eadem supius ostōe . li . caplo legi
tur appellatōne clericoz r pfbroz
et diacones otineri . **A**ba aut legis
ista sūt **P**resbros aut et diacones
et lcōres r cātōes q s oēs clericos
appellam⁹ r reliq **C** Itē gē . roma
no defensori sicilie **C**lericus cleri
cū ad publica iudicia nō ptabat

Clericus cleri cū ad publica iudicia nō ptabat

Deruent ad nos q si quis cō
tra clericos quolibz cām ha
beat despectis eoz epis . eosdem cle
ricos tuo facias iudicio exhiberi .
q s si ita ē valde ostat esse incōgru
um . s3 hac tibi auēte picipimus vt
denuo hoc facē non psumas . s3 si q s
otra quelibz clericū cām habuerit
epm ipius adat . ut aut ipse cogno
scat a certe ab ipō iudices deputen
tur . a si forte ad arbitros eundum
est . partes ad eligēdum iudices ab
ipō executō deputata opellat si q s
vero clericus vel laicus cōtra epum
cām habuit . tūc te interponē debes

Aut assistriā . id est inclusam q semp assidue moratur ibi
Doceat . id est atvat
Judicem . si ipemet nō potest . et ē simile . C. de epali . aud . epale

Nec vero . hē sunt verba gregori .
Deruent . aut si fortasse . extra de fo . ope . si quis otra .
Executio . id ē executor ad h deputatus scz afd . vt . xxv . di
plectis . et eē de fo . o . nullus . cū aut iudex recusat i opedne adoris
erit an vellet q
recusat⁹ delega
ret cām alijs . vel
q ptes cogere
ad eligēdos iudi
ces ut . extra d fo .
ope . si quis iudie
aut si iudex recu
satus fuerit et p
bata fuerit causa
recusacōnis ab ar
bitriū reculatoris
ipe qui recusatus
fuit dabit iudicē
vel trāsmittet ne
gotiū ad supiorē
vt osti . cū spali .
eē d appel . h qro
an iudicē delega
ti ab epō pnt par
tes punire si non
venerint ad iudi
ciū . nō vidr qz so
lus delegat⁹ a pnc
cipe pē citare . vt
in aut . de l . sig . q .
oēz . coll . viij . nec
alij pnt suas sen
tentias mandare
execucōi qz ordi
narij vel delegati
a pncipe ut . C . de
bo . auc . iij . pol .
aut . et qui iurat .
ff . de re iur . a diuo
et solus delegat⁹
p a pncipe mitte
re i pol . ff . de iur
o . iij . iurare . po
test tñ dicit qz secu
dum iura mā sub
delegatus hz co
hercōne qz pter
dicē eccliaz . ut eē
d of . deleg . ex lris
i fi . r secūdū legē
modicā salute h a
debūt exhercōnez
h delegati vt . C .
de sportul . l . ij . r
ff . de of . eius . cui
mā . e . iur . l . ul . i . fi .
Interponē . h
verū ē in minimis
causis . nam maio
res cause eporum
ad metropol . de
ferentur vt . vi . q .
i . iij . si int . ix . q . iij .
oquestus . r lxxx .
bi . c . i .
Ratris . sim
plicitatē . s . xxxij .
bi . petrus .
Sacerdotibus .
custodiūt . i .
custodire debent
ut . j . e . q . iij . nolite
Appellat . er
go ex sola appella
tione nois aliqz
osequetur ius . sic
ut . p . sup . illi .
Incendit . h vidr qz iudex debet destrue libellū qui nō ē legitimus

vt inter eos aut ipse cognoscas aut
certe te ammonete sibi iudices eli
gant . nam si sua vnicuiqz epō iuris
dictō nō seruatur . quid agitur ali
ud nisi vt p nos p quos eccliasicus
custodiri ille odo debuit ofudat rē .
Idem ianuario epō carolitano .
A laicis iudiciibus clerici non sunt
Ratris et coepi **o**pprimendi
Enti felicis et quiriaci abbatis
relacōne agnouimus qz in isula sar
dimia sacerdotes a laicis iudiciibus
opprimatur . et fraternitatē tuā mi
stri tui despiciat . dūqz solū simplici
tati a vobis studet quātū videmus
disciplina negligitur . **I**te gē .
mauricio **S**acerdotes a regib⁹ sunt
Shonorandi . nō iudicandi . **Ru** .
Sacerdotibus aut nō ex terrena
potestate dñs noster citius indig
netur . s3 excellētē ofideratōne ppter
eū cuius serui sūt eis ita dñetur vt
etiā debitā reuerentiā impendat **N**ā
i diuinis eloquijs sacerdotes aliqñ
dij aliqñ angeli vocātur . Nam r ad
moysen de eo qui ad iuramentū de
ducendus est dicitur . aplica illū ad
deos videlicet ad sacerdotes . et rur
sū scriptū est . **D**ñs non detrahes . s .
sacerdotibus . **E**t ppheta ait . labia sa
cerdotis custodiūt sciam et iusticiā
et legē requirūt ex ore eius qā an
gelus dñi exercitūū est . **Q**uid igitē
mirū si illos vta pietas dignetur ho
norare quibz in suo eloquio honorē
tribuens eos aut angelos aut deos
etiā ipse appellat de⁹ . **E**ccliasica qz
testatur historia . qz cū pie memo
rie ofstāmo pncipi i scripto oblate
accusacōes otra epm fuissent . libel
los quidem accusacōnis accepit . et
eosdē qui accusati fuerāt epō suo
cās in eoz cōspectu libellos quos
accepit incēdit dicens . **I**te r inter
vos causas vras disponite . qz mdi
gnū est vt nos iudicemus deos . **I**n
qua setētia sibi magis ex hūilitate
qz illis aliquid pstitit ex reuerentia
impensa . **A**n te eum quippe pagani

erit an vellet q
recusat⁹ delega
ret cām alijs . vel
q ptes cogere
ad eligēdos iudi
ces ut . extra d fo .
ope . si quis iudie
aut si iudex recu
satus fuerit et p
bata fuerit causa
recusacōnis ab ar
bitriū reculatoris
ipe qui recusatus
fuit dabit iudicē
vel trāsmittet ne
gotiū ad supiorē
vt osti . cū spali .
eē d appel . h qro
an iudicē delega
ti ab epō pnt par
tes punire si non
venerint ad iudi
ciū . nō vidr qz so
lus delegat⁹ a pnc
cipe pē citare . vt
in aut . de l . sig . q .
oēz . coll . viij . nec
alij pnt suas sen
tentias mandare
execucōi qz ordi
narij vel delegati
a pncipe ut . C . de
bo . auc . iij . pol .
aut . et qui iurat .
ff . de re iur . a diuo
et solus delegat⁹
p a pncipe mitte
re i pol . ff . de iur
o . iij . iurare . po
test tñ dicit qz secu
dum iura mā sub
delegatus hz co
hercōne qz pter
dicē eccliaz . ut eē
d of . deleg . ex lris
i fi . r secūdū legē
modicā salute h a
debūt exhercōnez
h delegati vt . C .
de sportul . l . ij . r
ff . de of . eius . cui
mā . e . iur . l . ul . i . fi .
Interponē . h
verū ē in minimis
causis . nam maio
res cause eporum
ad metropol . de
ferentur vt . vi . q .
i . iij . si int . ix . q . iij .
oquestus . r lxxx .
bi . c . i .
Ratris . sim
plicitatē . s . xxxij .
bi . petrus .
Sacerdotibus .
custodiūt . i .
custodire debent
ut . j . e . q . iij . nolite
Appellat . er
go ex sola appella
tione nois aliqz
osequetur ius . sic
ut . p . sup . illi .
Incendit . h vidr qz iudex debet destrue libellū qui nō ē legitimus

. xxxij . q . iij . dicat . C . de la . lib . toll . l . vnica . s . penl . eē de p . sup . illi .
mli . de atope . s . vlti . ar . oē . ij . q . i . multi . in fi . vbi dic qz sola noiacō n
sufficit . C . de p . ba . non ep . is . l . finali .
Incendit . h vidr qz iudex debet destrue libellū qui nō ē legitimus

compositus vt. ij. q. vlti. e. vlti. gñaliter p bonis et malis vel nō

Specialiter p bonis. h. etiā tñ p pñtibz qui non accusant et

omincuntur sed etiā p omibz alijs. xij. q. ij. nō estimemus.

Molita. h. capitulū de actore et sequēs de reo loq̄. et notat q̄ si

actor traxerit reū ad iudicē nō suū p̄dit causā. h. si re⁹ traxerit actorē

p̄ ouido habetur. vt. C. de iur̄d. o. iur̄i criminali. hoc tñ intelligas h

te otēta. q̄a si an litē presta. testite

rit nō incidit in pe nam vt. ff. p̄xi. r. ff. re. ra. hri am

plius. et. ff. de in ius v. quāuis lz sit ar. cōtra. C. de

trāfac. si quis ma ior. s. e. placuit. ut quicunqz. et q̄

dicat q̄ cām pbat dicūt quibam ipo iur̄. veri⁹ creto q̄

p̄ iniam et inuuit h. verbum ouētus Pontifice. h.

manifeste habes q̄ in cā eccl̄astica neuer p̄t adire a

liū iudicē suē in ciuili suē in crimi nali negocio. laici

aut sine osensu or diarij eligūt aliū iudicē in ciuili ne

gocio ut. ff. d. iud. i. i. C. de iur̄d. o. iur̄. i. h. nō i crimia

li. vt. C. de iur̄. o. iud. in criminali. et h. e. si quis cum

clerico. h. i clerico requiritur cōsensu ep̄i. et etiā p̄prius

cōsensu. ar. h. et. ij. q. ij. c. i. r. s. e. clerici. r. c. null⁹

et. vi. q. ij. d. n. qz et. ij. q. vi. non li. ceat. et. d. fo. ope.

significasti. et ē tri plex rō q̄re laicus p̄t et nō cleric⁹ qz

laicus p̄t iurare si ne licētia sui iudic̄is. sed clericus nō

ut ex. de iura. ca. i. herētes sed nō pos set corā laico liti

gare nisi ibi iura = ret. Item ab alio ep̄o nō p̄t ordies

accipere ego nec iudiciū qd̄ maius est. vt. ij. q. ij. nul

lus p̄mas. Itē nō potest ab alio q̄ a suo p̄lato potē iu

dicū aie qd̄ est oc cultū. ḡ multo fō ti⁹ nec manifestū

ut de po. di. vi. pla cuit. Itē mediū em ens iaz est q̄ vn⁹

ep̄s iudicaret cle ricos alterius ep̄i qd̄ esse nō debet vt. ij. q. ij. p̄ totum. et sic oēs de vno

ep̄atu p̄nt sibi aliū ep̄m eligē i iudicē nec renūciare p̄t clericus huc

iuri ex. de fo. s. si diligētī. creto tñ lz nō possint renūciare exp̄sse qd̄

tñ sponte id ē tacite p̄nt osentire in alienū iudicē. nam arbitriū spon

te eligūt et iudicē delegatū. alioqui exufflatū erit p̄uilegiū clericō. q̄ clericus p̄t eligē corā quo iudicē velis litigare i osti. fre. auē. ha

paeto me astringere ad hoc possum vt. C. de pact. l. vl. Itē tacite pos

sum renūciare foro licet nō exp̄sse. sicut tacite papa renūciat suo

p̄uilegio. vt. ij. q. vij. nos si. et. ij. q. v. mābaltis. sic tacite possum rea

nūciare exceptōni p̄curatorie oīra militē h. nō exp̄sse. vt. ff. d. p̄cu. filiusfamilias. similiter tacite possum renūciare iuramēto calumnie

sed nō exp̄sse. C. de iura. ca. l. ij. in fi. et q̄ spēte possit r̄tere habes

ij. q. vi. pullatus Jo. quicqd̄ dicat

Johēs h. tene q̄ i laicū nullo mō osē

tit clericus vt ex. de fo. com. si bili = genti. nec in cleri cū sine osensu ep̄i

vt extra de fo. cō. significasti. b. Lacuit. intē

tatū. id ē ob iectum et sic loq̄. tur cum lis sit cō. testata

Purgari. per h. patet q̄ loquū te reo sed q̄ dicit postea iudicē. intel lige id in quo est absolutus

Locum. id est exponatur Inique. cōtu meliā em̄ facit iudici quā eo relicto

vabit ab alterum ut. ff. de arbi. liti gatores. similiter si quis rem debu

cit coram vno iudice et deducit po stea corā alio per dit licem. C. de af

serē. tol. l. i. in fi. S. q̄s. dāno. Sportularuz

ad quas clerici nō tenentur. vt in aut. de sanctis ep̄is. g. Sportularuz. et g. nee adūsarij ip̄oū teneri debēt ut. C. de fructibz et litiū expen. l. vlē.

Moluerit. il lud non tenet. v. l. die. noluerit. i. nō potuerit quia for te talē causam nō potest audire

Sine scriptu ra. sine scripta pro cebit ep̄s cum iudicat iter suos cle ricos. similiter in modicis causis nō requiritur scriptu ra ut i. aut. d. mā. princip. g. sit tibi. nō obstat. s. ij. q. i. in p̄mis ubi dñ

fnia nulla que sine scripto profertur illud em̄ tñ tenet i criminalibz et ma

ioribz negocijs Duoz. h. nō tenet. vt. ij. q. ij. g. spaciūm Dumiat. nec illd̄ t̄. vt. ex. de iud. cū non ab hōie iudex clericus

clericus. arbitros. et ē h. rō qz metropol. nō ē vn⁹ h. eo nō dz oueriri nec corā ep̄o tēbz oueriri cū nō possit eē actor et iudex

ut ex. de resti. spoli. ouerēte. et ex. de reel. p̄. et ec. nō va. post electō nē. in fi. h. q̄s. eoget eū eligē arbitros. Ren. ep̄s. lz sit ei suspēsus. vt. ex. de ap. sedo. reāris. Itē in alio casu cogit ip̄m eligē arbitros. s. cū re

culat eū vel delegatū ab eo vt. p. e. puenit o. Audiat. s. vi. q. ij.

clericus adūsus clericū ne gociū hz nō reliquat ep̄m suū et ad secularia iudicia nō occurat. h. p̄ri⁹

negociū agitetur apud p̄riū ep̄m vel certe si fuerit negociū ip̄ius ep̄i apud arbitros ex vtraqz pte elcōs

audiatur negociū. Si quis vero cō tra h. fecerit canonū subiaceat cor rectōibz. et si clericus aduersus suū

clericus adūsus clericū ne gociū hz nō reliquat ep̄m suū et ad secularia iudicia nō occurat. h. p̄ri⁹

negociū agitetur apud p̄riū ep̄m vel certe si fuerit negociū ip̄ius ep̄i apud arbitros ex vtraqz pte elcōs

audiatur negociū. Si quis vero cō tra h. fecerit canonū subiaceat cor rectōibz. et si clericus aduersus suū

clericus adūsus clericū ne gociū hz nō reliquat ep̄m suū et ad secularia iudicia nō occurat. h. p̄ri⁹

negociū agitetur apud p̄riū ep̄m vel certe si fuerit negociū ip̄ius ep̄i apud arbitros ex vtraqz pte elcōs

audiatur negociū. Si quis vero cō tra h. fecerit canonū subiaceat cor rectōibz. et si clericus aduersus suū

epus. o tra. sed ibi soluitur. Aliis ca o tra epm solus metropol. non
Simodi. g. si habetur ciui. pt audire vt h. et. vi. q. iij. si me. h.
forte h. tenet in maioribus causis. vel loquitur secundu antiq tpa qn
p singulis causis fiebat ociliu. vt h. e. q. iij. c. ij.

Quia res. nec etiã actione pt qd cedet alij postq res est reducta
in litigiũ. vt. C. e. l. ij. nec valz puilegiũ impetratũ tpaũ vt eẽ

de testi. cam. xvi.
q. vi. placuit. C.
vñ vi. auctem. C.
de fun. et saltibus
rei publice li. xi. fi
qua nec res litigi
osa pt deditari. C.
de litig. l. vlti. qui
aut rem litigio /
sam alienat et ali
enato nulla e et p
terea punitur vñ
bitor et emptor si
sciunt re litigiosaz
vt eẽ. vt lit. pen.
ecclia. C. e. l. vl. In
casibz tñ licite ali
enatur res litigi
osa. f. ex ca totis
vel transactionis
vel donatõis apē
nuptias vel ex ca
legati vel diuisio
nis rerum hedita
riarũ. vt. C. de lit
tig. l. vl. Itẽ licit
te alienat res litig
iosa q̄ huari non
pt. ff. fam. herē.
alienatões. r. ff. d
peti. herē. diuis.
In litigio. ref
di. litigiosa de cu
ius dñio vel quali
ca dñitur inter pe
titorē et possessorē
vel iudicaria con
uentõne vel preci
bus principi obla
tis et p eũ aduila
rio cognitis vt in
aut. de litig. in pn.
coll. viij.

Quod v. et est
certum q
fic. s. e. inoluta
q. iij.

Sed hic q̄
ritur an il
le sit dig
nus deponitõe qui
excõmunicatõ vel
suspensõ celebrat
et certe sic ut. h. e.
q. si qd p̄biter.
et extra de cle. ex.
mi. c. i. ij. et. ij. et
beneficio poterit
puari. e. ti. c. fñi
tati. nisi dispense
eũ eo vt. lxij. di.
salomane. mgr̄
tñ psequitur aliã

vel aliũ epm hz cam apud audiẽtiã
sinodi puicie oqueratur. si vero con
tra ipius puicie metropolitani ep̄i
scopũ epus siue clericus hz strouet
fiã p̄gant ad ipius dioceũ p̄mates.
aut certe ad cõstantinopolitane re
gie ciuitatis sedẽ vt eoz ibi termi
nẽt negociũ. Itẽ ex cõcilio agath.

Clericũ nullũ presumat apud se
cularẽ iudicẽ ep̄o nõ p̄mittẽte pul
sare. si pulsatus fuerit nõ respõdeat
nec p̄ponat nec audeat crimiale ne
gociũ seculari p̄ponere. Ex hijs
omibz datur intelligi qd clericũ ad
publica iudicia nec in ciuili nec in
minali ca est pducẽdus. nisi fõte ci
uile cam ep̄s desidẽ nolũit. vel ne
criminali cingulo sui honoris eũ nu
dauerit. Illud autez qd in ep̄la cle
mẽtis dẽm e nõ cognitorẽ seculari
um negociorum te vult de esse ex
ep̄ali vñtõne intelligẽdũ est. non
enim in ep̄um mĩgitur vt cognitor
seculariũ negociõz residat. s. vt
pcurator aiaz et distributor sp̄uali
um existat. p̄hibet ergo secularibz
negocijs occupari. non ad tempus
sequester fieri. vel secularia iudicia
nõ de rebz secularibz s. seculariũ vi
roz intelligẽda sunt. Iudicia de se
cularibz rebz secularia appellantur
iuxta illud apli. secularia ergo iudi
cia habueritis otemptibiles q̄ sunt
in ecclia ostituite. Iudicia vero secu
lariũ secularia appellantur in ep̄la
clemẽtis. qd ex subsequẽtibz datur
intelligi eũ dicitur hec opa q̄ min
tibi cõgruẽ diximus exhibeant sibi
inuicẽ vacates laici. p̄hibent ergo
clerici a cognitõne negociõz secu
lariũ viroz non seculariũ causaz.
Negocia quippe clericorũ siue cri
minalia siue ciuilia fuerint non nisi
apud ecclia sticũ iudicẽz ventilanda
sunt. Vnde adrianus papa ait
Nõ nisi in foro suo audiat clericus

Clericus siue laicus si de crimi
ne vel lite pulsatus fuerit nõ
alibi q̄ in foro suo puocatus audi
atur. Idem De eodem
In clericorũ ca hmoi seruetur
fõma ut neq̄q̄ eoz snia a nõ
suo iudice dca ostringat. Ches in
litigio posita añ legitimũ cognitio

qõne scz vtrũ sententia teneat siue sit iusta siue iniusta. Tribus autẽ
modis dicit iusta vel iniusta snia vt. h. e. s. si ergo. ex animo eũ malo
vel bono zelo sniat. ex ca scz cũ certa ca subest vel non subest ex ordi
ne cũ seruatur vel p̄termittitur ordo iuris. Item snia alia est oõmna
tõis. alia excõis vel suspensionis. alia p̄cepti que tñ improprie dicit
snia. Snia oõmnatõis sp̄ tenet nisi sit iniusta ex ordine tũc nõ valet

mis euentũ in nullã debz om̄ino trãf
ferri p̄sona. Vnde gelafius papa
quinquagesimo ep̄o

**In nullã trãfferat p̄sonã res in liti
gio posita añ cognitõnis euentum.**

Quia res in litigio posita i nul
lam pt trãfferi om̄ino p̄sonã
donec legitime oõm̄itõnis euentu cui
potius debeat iudiciaria discepta
tõne possit agnosci. ex eadẽ re quis
piã nõ finatur exigẽ pensiones. sed
in eodẽ statu re eadem posita in quo
vidz sicut dẽm e ante ostituta. quis
quis sibi putat quippiãz posse opetẽ
iuridico pulset ex animẽ p̄iudicijs
omibz inde submoris.

Quod vero culpa illa suspen
sione digna sit ex capitulo
illo mileuitani cõciliũ liqui
do constat. Si enim cõmunionẽ pri
uandus est qui clericum ad ciuilem
iudicem credidit pertrahẽdũ. mul
tomagis suspensione dignus est qui
sui episcopi iudicium interpellatẽm
ad iudicium seculare p̄trahere non

Sed ponatur qd hec culpa su
spensione non digna fuerit
queritur vtrum sit deponendus qui
officium contra prohibitionẽ ep̄i
celebrare ausus est. s. qd snia ep̄i iu
sta siue iniusta fuit. timenda sit ḡg.
testat dices **Bregi timenda e snia**

Sentẽtia pastoris pastoris
siue iusta siue iniusta fuit. ti
menda est. Itẽ ex concilio antio
ceno **A suo pp̄rio ep̄o excõdicatus
ab alio non est recipiendus**

Quis pp̄rio ep̄o excõmuni
catus est. nõ eũ pus ab alijs debere
suscipi. nisi aut a suo receptus fuit
ep̄o. aut ocilio fco ep̄is occurrat et
respõdeat. et si sinodo satisfecerit et
statuerit eũ sub alia recipi snia. qd
etiã circa laicos et p̄sbros et diaco
nes et om̄es q̄ i clero sũt ouenit ob
seruari. Itẽ nicolaus ad lothari
um regẽ **Excõis mẽtur sniam q̄ ex
communicatus communicat**

Recipue gualdrade pelicis
tue. et dudũ a te repudiate diuionẽ
declia. excõdicata e em̄ et vsqz ad p̄n
tiã nrã ab om̄i otubnio xp̄ianorũ
sequestrata. Quãobzẽ cauẽdũ est

vt. ij. q. vi. diffini
tua. alias sp̄ tenz
nisi appelletur ab
Itẽ snia excõis
ordinẽ requirit et
etiã cause oõm̄itõ
nem. vt. ij. q. i. ne
me epus eẽ d ap.
rephensibilis. ex
de snia excõ. sacro
fi tñ sit iniusta ex
ca vel ex aio vel
ex ordine sp̄ tenet
ut. h. e. si epus. for
te nec releuatur p
appellatõnem nisi
quo ad cognitõẽz
vt extra de se. ex.
p tuas. snia autẽm
mandati vel p̄cep
ti si ligat nisi h
quod p̄cipitur spe
ctet ad officiũ p̄i
pientis. vij. q. i. q̄
frater nr̄. p̄mo au
tem. pbat. g. vltis
ad. s. p̄missis. q
snie ep̄i etiã mĩu
ste sit parẽdũ. de
inde pbat eã quẽ
quã apud te u non
ligare de hac ma
teria plenius ha
betur. ij. q. i. in fi
ma.
Sententia. ti
menda est. nisi in
duobz casibz. sc̄i
snia e post appella
tõẽz lata et cũ oti
net intolerabilem
errorem. eẽ de se.
excõ. p tuas. fer
cũ casũ apponit
quidaz eũ p mto
bitis exadõmibus
aliquis excõmuni
catur. vt eẽ de ex
cef. p. cũ ad quo
rundam
Quis ab a
lijs. sicut qui
suspensõ e ab vno
suspensõ est quã
tum ab om̄es. ut
vij. q. i. si quis p̄
biter. et. ij. q. v.
quisquis
Et statuerit.
sinobus
Concilio. ho
die solus metro
pol. cognoscit to
ca excõis. vt eẽ
de sen. ex. p tuas
Recipue. pu
mĩtur. xv.
q. i. nulli
Duos. g. icã
denũciatõis item
pt esse iudex ac
culator. et testis eẽ
de simo. licz. Itẽ e
h ar. q. euãgelica

attonitio locū hōre p̄t. non solū in occultis sed etiā in manifestis. ij. Jēpus. iracūsus. vt ex aīo sit iniusta .q. i. si peccauerit

Cito. id est nō seruato ordine iuris Et aspe. q. nō sublit causa **C** Deatē. aucte huius canonis

Interpellet. secūdu hōc iura q̄ libet excōicatus audiebatur q̄ w = lebat. pbare se in iuste excōicatum. hodie sec. nisi sit post appellatōem excōicatus vel di cat erroē exp̄ssūz in s̄ma ut extra. e. t. p. tuas. si quis ergo d̄q̄ritur me tropol. de iniusta excōicatioe. aut appellauit ad eū aut nō. si appella uit p̄mo p̄stabit cautōnem absol uendū q̄ stabit iuri. tēntē i opti one h̄z an velit remittē absoluen dū ei a qua appella uit. vt ex de se. excō. p. tuas. si nō appellauit ad euz secūdu p̄ora iura debeat remittere absoluedū. et si ille nonerit absol uere tunc metro = pot. poterit eū ab soluē. vt ex de of. ord. ad rep̄mōā. si tñ viderit s̄mā excōis euidēter iniustā p̄t. p̄nūci are ipam iniustam lz non sit appella tū ab eū. vt ex de ap. sollicitudinē Jē econuerso si ē appellatū ad eū et viderit esse iustaz cām excōis tenet eū remittē absol uendū vt extra de sen. excon. p. tuas in s̄me. hodie aut lz nō appellet ad supiorē si tñ ē peri culū i mora p̄t eū statim absoluerē vt ex. e. sacro

S quis. cor = redus. id ē suspensus ut patz p id qd sequitur a nathematizetur

S i epus. nec in alia. ergo epi nō p̄t dispen sare cū talibus q̄ post excōicatioem celebrāt cū nec o ciliū lz possz ar. oē .ij. q. v. que de cā. possz tamē diei q̄ epi cū talibus pos set dispensare. et expone q̄ spem nē id est ipsi sic de = linquentes non da bent habere spem

ne cum ea pari mucrone pcellaris sententie. ac p vni⁹ muliercule pas sione victus et obligatus ad p̄hens ne traharis exiciū. Deterius quip̄ pe in populis p̄lati delinquit. ac per hoc ipi grauius q̄ ceteri puniūtur vt ait btūs greg. scire p̄lati debent qz si puerla vnq̄ perpetrāt tot mor tibi digm̄ sunt quot ad s̄ditos su os p̄ditōnis exēpla trāsmittūt. vñ necē ē vt tanto se cautius a culpa custodiāt quāto p̄ praua q̄ faciunt nō soli moriūt. Et infra Ceterz p̄ caue ne qñ nob̄ h̄m dñi p̄ceptū du os aut tres testes adhibeamus im mo vero scē hoc ecclie dicam⁹. et qd nō optamus de cetero fias cundis sicut ethnicus et publican⁹

Ite ex cōcilio sardicēsi. xvij. capitulo .

S i epus forte iracū. De eod̄ d̄us qd esse nō dz cito et aspe omouetur adūsus p̄sbrum siue dya conē et eū de ecclia exterminare volu erit. puidendū est ne innocens dam net aut p̄dat d̄uionē. et ideo habet p̄tatem is qui est abiectus vt epi = scopos finitimos impellet et cā eius audiatur et diligentius p̄tractetur Ille vero ep̄s q̄ iuste vel iniuste eū abiecti patiēter accipiat vt nego ciū discutiatur vel p̄betur ei⁹ sentē tia a pluribz vel emēdetur. Tamen prius q̄ om̄ia fideliter ac diligēter examinetur eū q̄ fuerat a d̄uione priuatus ante d̄gnitōem nullus dz p̄sumere vt d̄uioni societ

Ite ex concilio carthagin. De eodem.

S quis p̄sbr ab ep̄o suo cor = redus fuit debet vtiqz apud vicinos ep̄os cōq̄ri vt ab ipis eius cā possit audiri. ac p ipsos suo ep̄o rēcōiliari. qd nisi fecerit lz supbia. s̄. inflatus secernēdū se ab epi sui cō mūione duxerit ac sepati cū aliqbz scisima faciēs sacrificiū deo obtule rit anathematizēt ac nō minus lo = cū amittat. At si querimōiā iustā habuerit adūsus ep̄m inq̄rēdū est.

Ite ex oclio anthioceno **De hijs qui damnati a sinodo sacra mimi =**

S i ep̄s dāna steria d̄tingūt. tur a sinodo vel si p̄sbr a dia = con⁹ a suo ep̄o. et ausi fuerint aliqd de ministerio sacro d̄tingē. siue ep̄s iuxta p̄cedētē d̄suetudinē siue p̄sbr aut diaconus nullo modo liceat ei

restitucōis q̄a sibi incluserūt sic. vij. q. i. si quis p̄sbr. s. lxxij. di. plu rimos. in si. ostat tñ q̄ ipse p̄t in casibus illis dispensare.

I Maxime. id est tantū. sic. xij. di. illud. xvij. di. puenit. xvi. q. iij. per singulas

nec in alia sinodo spem restōnis aut locū satisfactōnis h̄re. s̄z et omūcā = tes ei om̄es abici de ecclia oportz. et maxime si postq̄ d̄dicerint adūsus memoratos p̄latā s̄māz fuisse eis dē oūicare tēptauerit

Ite ex oclio. mātini p̄p̄e **spe sit recōiliacōis qui excōicatis omūicare p̄sumit.**

S i quis ep̄s i oclio excōicat⁹ fuerit siue p̄sbr a diaconus a suo ep̄o. et post excōmūicatōez p̄sū p̄serit siue ep̄us ille a p̄sbr vel dia conus facē oblatōem vel matutinū vel vespertinū sacrificiū. q̄i in officō suo agē sicut prius nō liceat ei. nec in alio oclio sp̄e recōiliatōis habē nec vltra reconciliari. s̄z etiā eos q̄ ei omūcauerit oēs ab ecclia respui. maxie eos q̄ sciebāt eū esse deiectū. si at p̄māseit turbās et d̄citās eccle = siā p̄ forimsecā p̄tatez oportet eū sic sedicionarium ab om̄i plebe expelli

Ite ex oclio agathensi **De hijs qui innocentes aut mimis**

A causis culpabiles excōicant

Discopi si sacerdotali mode = ratōne postposita innocētes a mimi mis causis culpabiles excōicare p̄ = sumpserit a ad grāz baptismi festi nates fortasse recipe noluerit a cō uicinis ep̄is eiusdē punicie lris mo neatur. et si parere noluerit. omūio illis vsqz ad tps sinodi a reliqs epi scopis denegetur. ne forte p̄ excōi = cationis p̄ccm excōicati longo tpe morte p̄ueniāt

Ite ex oclio af = fricano **De hijs qui tpe sue excōis**

D comunicare p̄sumunt

Lacuit vniūso oclio vt q̄ ex cōmunicat⁹ fuerit p̄ uo neglectu siue ep̄s siue quilibet clericus et tpe sue excōmūicatōis ante audientiaz omūicare p̄sumpserit. ip̄e in se iudi cet dānatōis ptulisse s̄māz

Ite nicola⁹ p̄pa **De p̄nātur epi qui ex**

C ommunicatis cōmunicant.

Eugualdū treuerēsem et p̄ma tē belgice puicie et gūtariū agrip = pine colonie archiepos nūc coram nobis et sancta sinodo suggestorum insinuatōne q̄liter cām regis lotha rii et duaz muliez ei⁹ rebge scz et gualdrade recognouerit et iudica = uerint scriptū sup̄ h̄ p̄p̄rijs manibz roboratū offerēt. milqz se plus vel minus aut aliter egisse ore proprio

S i quis. vidr q̄ isti clerici qui cōmunicato i dimis officijs pari excō = municatōne ligen tur. vt extra d̄ se. excō. significauit

C Per forimsecam. id est manu laicali. s̄. s. xvij. di. nec licuit

Discopi. mimi = ergo p̄ minoribus cau sis non est quis ex cōmūicābus qd verum est vt. e. nullus. sed contra nonne p̄ sola con tumacia est quis excōmunicandus ut. e. certū. ergo siue crimen sit ma gnū siue puū nūq̄ quis est excōmū candus nisi sit con tumax. ad hoc di = cūt quidam q̄ ab homine non sit ali quis excōmunican dus nisi p̄ otuma tia s̄ a canone bñ vt. xvij. q. iij. si q̄s fuadente. h̄ nō ē verum qz quāto qz excōicatur qz p̄ cōtumacia qñ = qz p̄ crimine. vt extra de. v. sig. ex pte. Jo. sed certe illa d̄. d̄. q̄ of = fensa sit qz excō = municābus cū nō vult satisfacē et ira p̄ otumacia q̄ re alia distinctio ē melior. b.

Perueniāt. ar. q̄ citi⁹ morit⁹ qz p̄pter peccatū vt. xij. q. i. c. ij. et tollit deus malos de medio ne pecca tū eorū augeatur. xvij. q. iij. ea vi dicta. et tollit bo nos ne malicia malorū immutet intellectum eoruz de pe. di. iij. si ex bono

D lacuit. ne = glectu. vidr q̄ p̄ negligētia aliquis excō = municat⁹ sicut p̄ negligentia aliqz deponitur. vt. lx. xxi. di. dictum est

Eugualdū.

Tuberculus sic patet qd punitur iudex qui male iudicat vt dixi
Stilitates qd nulli prohibet vt iij. q. vi. oibz. ij. q. vi. h. etia
I aut pncipes ergo impatores subfunt epis et ab eis possunt
excōicari vt xvi. di. duo. mitius tñ cū eo agendū ē q̄ cū alio

vt. xij. q. ij. d. rebo
et si in pluribus
epatibz habet to
miciliū quilibz eū
p̄t excōicare. ff. d.
mūcip. assumpti.

S quis com
mendandi
nam alioz hono
res alij nō debent
esse occasio nocē
di vt. C. d. statuis
et ima. l. vlti. nec
aliquis debet illud
appetē per qd ho
nor aliorū minua
tur ut. xcix. di. nul
lus nec tibi debet
ofulere cū alteri
iniuria. xxiij. q. ij.
p̄mū. nec aliquid
facias i domo tua
qd vicino noceat
ut. ff. de reg. iur.
comū si tñ facias
aliquid eo p̄posi
to vt tibi p̄sit lz
alij noceas nō pec
cas. ff. de aq. plu.
ar. l. i. §. temiqz. ff.
de dā. infec. flumi
num. §. vl. et. l. se
quenti

Ad deforma
tionē. ar. C. d. sta
et ima. l. vlti

Iterum id ē
multociens

Blit. fini

Astrū. h. verū
ē in hīs q̄ p̄t tra
bi ad bonū et ma
lū vbi sp̄ in melio
rem p̄tez est inter
p̄tandum vt. xli.
di. c. i. et. ex. de re
iur. estote si ergo
cleric⁹ amplectit
mulierē interpra
beris q̄ causa bñ
dicendi eam faci
at. ut. xvi. di. in
septuris. tñ qñqz
canon solā ofabu
lationē interpreta
tur in deteriorē p̄
tem. vt. xxvij. q.
i. nec aliqua

Aut gladio
h̄ habes qd olim
inobediētia capi
te puniebatur. ḡ
et hodie repellat
a p̄mōtione. Inij.
di. multos. nō tñ
quelibet inobediē
tia capite punie
bat. sed sola illa q̄
scisma induxit vt. vij. q. i. deniqz. in fi. et h̄ notauit. nij. q. i. in p̄n.

Demonū. h̄ olim fiebat. hodie tñ sathane traditur vt citius con
uertatur vt. h̄. e. audi. in prim. et. c. omnis xpianus

Immic⁹. iste ab h̄ loco incipit tractare de duplici excōicatioe
et nota qd quedam excōicatio est simplex siue minor q̄ sepat a sacris
et ab ingressū ecclie. alia solemnis q̄ pprie di. anathema q̄ sepat etiaz
a cōiūone fidelium. de vtraqz istarū habes. ij. q. nij. engeldrudā. maior
excōicatio imponitur vel p̄ maiori crimie vel p̄ otumacia. minor in

multis corā positis affirmātes et sen
tentiā quam a sede aplica in engel
trudā vxorem bosonis sanctissimus
frater n̄r mediolanensis archiep̄us
thado et ceteri coep̄i n̄r petiuerāt
emittendā. et nos diūmo succēsi ze
lo s̄b anathematis attestatōe cano
nice ptuleramus publice se violaf
se viua voce ofitētes. in quibz omi
bus inuenimus eos aplicas atz ca
nonicas sanctōnes in pl̄ibus excessi
se. et equitatis normaz nequiter te
merasse. ab omni sacerdotij officio
iudicamus manere penitus alienos
et ideo sancti sp̄us iudicio et b̄ti pe
tri per nos aucte ep̄atus exutos re
gimie ofitēte diffimētes. p̄dictis aut
depositis licentiā ocedimus ecclēsiā
ingrediēdi et omūicandi sicut laicis
et loquēdi suas vtilitates non ante
turbas acitandi vel scandalū sollici
tandi illis tribuimus facultatē. q̄n
tū aut ad ep̄ale misterium speciale
p̄tinet nulla eis sit licētia ofingēdi
sicut nos cū scā sinodo decreuisse iaz
ostat **I**te clemēs papa **Clerici**

et laici q̄ nō obediunt ep̄is infames

S aut nobis ep̄is efficiuntur
nō obediunt omēs p̄sbr̄i et
reliqui clerici omēs qz p̄ncipes tam
maioris ordinis q̄ inferioris atz re
liqui p̄sbr̄i nō solū infames s̄ etia ex
tores a regno dei et ofortio fidelium
et a limibz scē dei ecclie alieni erunt

Ite petr⁹ i ordiatōne clemētis.

In xp̄m peccat qui veritatis docto

Verūqz otrista. rē otristat

Querit doctore veritatis peccat
in xp̄m. et patres omnium exacerbat
deum. p̄pter quod et vita carebit.

Itez ambro. in libro de officijs.

Simulata otutu affectōne non de

negetur obedientia ep̄iscopo

S quis nō obediat ep̄o sese ex
tollere atqz exaltare desiderās. que
rens etiam obumbrare merita ep̄i

fligitur p̄ quolibet mortali vt. h̄. e. audi. et imponit siue penitenti si
ue non penitenti. vel a seip̄o vel a suo sacerdote loco pene. penitens
tñ melius facit si aucte sacerdotis abistmet a sacris. vt. de. pe. di. i. m
actōe. impenitenti aut imponit qñqz a deo se q̄ est in mortali pecca

to tūc enim quan
tū ab deū p̄uatus
est sacris vt. h̄. e.
audi. qñqz a seip̄o
et male se q̄ non
vult penitere et
cessat a sacris q̄
sibi putat suffi
cere ad penaz sine
penitētia vt. d. pe.
di. i. sunt. qui ar
bitrātur. sed si nō
putat sibi sufficē
sed abistmet quia
putat se indignū
bñ fac. vt. h̄. e. o.
di. ij. qui scelerete
qñqz infligitur a
sacerdote loco pe
ne cum nō vult pe
nitere. qñqz a ca
none se q̄ cū cōi
eat excōicatio. et i
hīs duobus cali
bus est necessaria
reconciliatio. vt. h̄.
e. excellentissim⁹
si quis sit excōi
municat⁹ sp̄ a suo
excōicatore est ab
soluendus nisi vel
sit appellatum ab
eo vel ipse sit ne
gligēs. ut dixi. q.
e. si ep̄us forte h̄
si a canone est ex
oūicatus p̄t abist
ui a suo sacerdote
s̄m distinctionem
of̄ de sen. ex. nup.
h̄ aut pena ē non
seruatis excōicati
onē si clericus de
ponitur ut. q. i. si
quis presbiter si
laicus tardius ab
soluitur. h̄. e. q. i. u
bente

Ep̄o nō obediēs demonū o

strū de hīs arbitremur q̄ apo

stolico gradui succedentes xp̄i cor
pus sacro ore cōficiūt. p̄ quos nos
xp̄iani sumus qui clauēs regnī ce
loz habētes ante iudicij diem iudi
cant. In veteri quidē lege habetur.
quicūqz sacerdotibz nō obtēperassz
aut extra castra posit⁹ a populo dei
lapidabatur. a gladio subiecta cer
uice ofēptū expiabat cruore. nunc
vero inobediēs sp̄uali animaduersi
one trūcatur. aut eiect⁹ de ecclia ra
pido ore demonū decerpitur **I**te
petrus in ordinatione clementis

Quis papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

quibus papa ē inimicus hīs nec lo

to tūc enim quan
tū ab deū p̄uatus
est sacris vt. h̄. e.
audi. qñqz a seip̄o
et male se q̄ non
vult penitere et
cessat a sacris q̄
sibi putat suffi
cere ad penaz sine
penitētia vt. d. pe.
di. i. sunt. qui ar
bitrātur. sed si nō
putat sibi sufficē
sed abistmet quia
putat se indignū
bñ fac. vt. h̄. e. o.
di. ij. qui scelerete
qñqz infligitur a
sacerdote loco pe
ne cum nō vult pe
nitere. qñqz a ca
none se q̄ cū cōi
eat excōicatio. et i
hīs duobus cali
bus est necessaria
reconciliatio. vt. h̄.
e. excellentissim⁹
si quis sit excōi
municat⁹ sp̄ a suo
excōicatore est ab
soluendus nisi vel
sit appellatum ab
eo vel ipse sit ne
gligēs. ut dixi. q.
e. si ep̄us forte h̄
si a canone est ex
oūicatus p̄t abist
ui a suo sacerdote
s̄m distinctionem
of̄ de sen. ex. nup.
h̄ aut pena ē non
seruatis excōicati
onē si clericus de
ponitur ut. q. i. si
quis presbiter si
laicus tardius ab
soluitur. h̄. e. q. i. u
bente

Sicut aposto
li. paul⁹ sta
tuit. ij. q. i. multi.
et ioh̄es. xxiiij. q.
i. om̄is qui

Auertentō
id est ofēntō

Saltes. nebū
alibi.

Demo. id est
sub eodē tecto vt.

xxxv. q. vi. ep̄us
in sinoco. largius
sumitur com⁹. ff.
ab fil. l. i. §. eodē

Vel orauerit.
si excōicatus in
trauerit ecclēsiāz
exibunt omnes vt.

xxiiij. q. i. om̄is

qui sacerdos tñ si incepit missaz nō exibat qz nō relinquet officium in
expletū ut. vij. q. i. nil.

Cōmūioe. s. maiori qz iā incipit i miorē.

Excōmunicatos. utriusqz. id ē excōicatis et excōicari. p̄ h̄ capien
lum dixerūt quidā qz ignorante aduersario nō possit excōicari
absolui q̄a falsū ē vt ex d. ap. q̄ frōte. miss. p̄ crimie sit excōicatus tūc
em oportet i p̄mo ut satisfaciatur ei vt ex de. v. sig. ex p̄te. i. vel dic qz
si iudex ad querelā alicuius excōmunicauit aliquē tūc non absoluet eū
anteq̄ ab aduersario intelligat an sit p̄ manifesto delicto excōicatus

vel non ut .f. e. ser
uetur. si autem iu
dex no ap alicuius
qrelaz excōcauit
aliquē tūc supior
statim pt ipm ab
soluē vt in ostōne
innoc. cū spālis et
et de ap. cū spālis
a Nec aue. ut .
xxij. q. i. ois q re/
cedit.

Qum excōca
to. statim. g
est canon iste late
sine minoris excōi
catōis. et p̄trea
si nō corrigat se ex
cōcatur per sniaz
vt .f. e. c. pximo .
Sicut q̄ p̄ia
cauēit. excō
mūcet. si oūcat
crimini et crimioz
so est pari excōi
catōne cū ipso li
gatus nec pt abs
solui nisi ab excō
mūcatore. si oū
cat ei sed nō in cri
mine tūc pt a solo
sacerdote absolui
et .e. nuy.

Qre sit epis.
hic habes q
lis epi creditur .
et habes expresse
et de pbac. post
cessione. et instru
mentis aliorū p̄n
cipū si cōsuetudo
regionis is habet
vt ex d fide mlti.
cū dilectis. sed obi
citur cū vna vx
potior sit q̄ mor
tua quare non cre
ditur verbo epi in
talibus ut .vi. q. ij.
si tū. .e. c. placuē
ne q̄ p̄pa ep̄o cre
dit qui dicit se ex
cōmūcasse alium
ut ex de testi. cum
tu. fili. q̄nq̄ enim
eulogia ex mala fi
de scribunt. vt .ff.
de custo. reo. rum.
diu. neq̄ scrip̄u
re tabellionis ere
ditur nisi habeat
testium subscripti
onem vt in auct. de
bere. et de fal. .s.
scim. neq̄ mltro
pcuratoris extra
de p̄cur. c. i. nec i
strumēto iudicis.
vt ex de test. cū a
nobis. hugo dicit
q̄ sp̄ statur sigillo
ep̄i q̄ obtinet via
cam publici instru
menti ut extra de
fi. instrumē. scri
pta. et de fidēi. s.
p̄uenit. alij dicit
q̄ non creditur ei
nisi rebactum sit i
publi cam formaz

Qre sit epis.
hic habes q
lis epi creditur .
et habes expresse
et de pbac. post
cessione. et instru
mentis aliorū p̄n
cipū si cōsuetudo
regionis is habet
vt ex d fide mlti.
cū dilectis. sed obi
citur cū vna vx
potior sit q̄ mor
tua quare non cre
ditur verbo epi in
talibus ut .vi. q. ij.
si tū. .e. c. placuē
ne q̄ p̄pa ep̄o cre
dit qui dicit se ex
cōmūcasse alium
ut ex de testi. cum
tu. fili. q̄nq̄ enim
eulogia ex mala fi
de scribunt. vt .ff.
de custo. reo. rum.
diu. neq̄ scrip̄u
re tabellionis ere
ditur nisi habeat
testium subscripti
onem vt in auct. de
bere. et de fal. .s.
scim. neq̄ mltro
pcuratoris extra
de p̄cur. c. i. nec i
strumēto iudicis.
vt ex de test. cū a
nobis. hugo dicit
q̄ sp̄ statur sigillo
ep̄i q̄ obtinet via
cam publici instru
menti ut extra de
fi. instrumē. scri
pta. et de fidēi. s.
p̄uenit. alij dicit
q̄ non creditur ei
nisi rebactum sit i
publi cam formaz

Qre sit epis.
hic habes q
lis epi creditur .
et habes expresse
et de pbac. post
cessione. et instru
mentis aliorū p̄n
cipū si cōsuetudo
regionis is habet
vt ex d fide mlti.
cū dilectis. sed obi
citur cū vna vx
potior sit q̄ mor
tua quare non cre
ditur verbo epi in
talibus ut .vi. q. ij.
si tū. .e. c. placuē
ne q̄ p̄pa ep̄o cre
dit qui dicit se ex
cōmūcasse alium
ut ex de testi. cum
tu. fili. q̄nq̄ enim
eulogia ex mala fi
de scribunt. vt .ff.
de custo. reo. rum.
diu. neq̄ scrip̄u
re tabellionis ere
ditur nisi habeat
testium subscripti
onem vt in auct. de
bere. et de fal. .s.
scim. neq̄ mltro
pcuratoris extra
de p̄cur. c. i. nec i
strumēto iudicis.
vt ex de test. cū a
nobis. hugo dicit
q̄ sp̄ statur sigillo
ep̄i q̄ obtinet via
cam publici instru
menti ut extra de
fi. instrumē. scri
pta. et de fidēi. s.
p̄uenit. alij dicit
q̄ non creditur ei
nisi rebactum sit i
publi cam formaz

nec aue eis dicat qz quicūq; i hīs
vel alijs phibitis sciēter excōmuni
catis cōmunicauerit iuxta ap̄oz i
stitutōem ⁊ ip̄e fili excōicatōe sub
iacebit **¶** Itē isidorus De eodez

Qum excōicato neq; orare ne
q; loqui nisi que ad eandē ex
cōmunicatōem p̄mēt neq; vsci s;
Si quis enim cū eo ā palaz aut ab
scōse locutus fuerit. cōmunē cum eo
stati excōmunicatōis ōtrahet penā

¶ Itē ex ocif. carth. De eodē

Quicūq; cōmunicauerit vel ora
uerit cū excōmūicato si laic⁹
ē excōicetur. si clericus est deponat.

¶ Item ex decreto honorij pape
**Excōicatoz noia vicinis oib; palā
et publice annuncientur. Ru.**

Quo noia tam vicinis ep̄is q̄
suis parochianis p̄ter indicatē ea
q; in celebri loco posita p̄ forib; ec
clesie cūctis ouemētib; inculcat q̄
tin⁹ in vtraq; diligētia excōicatis
vbiq; eccl̄astic⁹ aditus excludatur
et excusatōis causa oib; auferat

¶ Vex illud de nominati excōica
tis intelligitur. excōicatōis em̄ pe
nam dupliciter subimus. et dū rea
tū incurrimus. ⁊ dū sententia nota
mur **¶** Vñ iero. in libro iudicum .

Duob; modis aliq; sathac tradit

Audi demq; ap̄lm dicentē de
eo qui peccauerat. Tradidi i
quit h̄moi hoiez sathane in interitū
carnis vt saluus fiat sp̄s eius i die
dñi. Vides ergo quia et mō non so
lū p̄ ap̄os suos tradidit deus delin
quentes in manus inimicōz. s; etiaz
p̄ eos qui eccl̄ie p̄sident et ptatē hnt
nō solū soluēdi s; etiā ligādi. Tra
dūtur aut peccōres i interitū camis
cum p̄delictis suis a xp̄i corpe sepa
rant. et vt michi videtur etiā dupli
citer nūc tradūtur hoies de eccl̄ia in
ptatē zabulī. hoc mō quo sup̄ius
diximus cū delictū ei⁹ manifestum
sit eccl̄ie. et p̄ sacerdotē de eccl̄ia pel
litur vt notatus ab oib; erubescat .
et ouerso eueniat ei illud qd sequit̄
vt sp̄s saluus fiat i die dñi nūc ihe
su xp̄i . Alio aut mō quis traditus
est zabulo. cū peccm̄ eius non est ma
nifestū hoib; . deus autē qui videt in
abscondito p̄spiciēs mentē eius ⁊ a
nimos vicijs ac possessōib; deseruē
tes. et in corde eius nō se diligi. s; ā
auaritiā aut libidinem ā iactātiā
vel alia h̄moi. Itē talē ip̄e dñs tra
didit sathane. quomō autez tradit
eū sathane. discedit a mente eius .
auertit se ⁊ refugit a cogitatōib; .

eius malis et desiderijs indignis. et
relinquit domū cordis eius vacuaz

¶ Cū ergo p̄sententiā quis nomi
natus fuerit. cū eo cōmūicare nō de
bet⁹ Cū aut solo reatu occulte ex
cōmunicatōis ōtraxerit penaz. nō ē
ab eius cōmunionē cessandū. vñ dñs
in euāgelio tūc demū peccōres dixit
habēdū sicut ethnicū et publicanū
cū eccl̄iam audire cōtēpserit Ap̄lus
q; nō ait. si quis frater ē fornicatō
s; si q; frater noiatur fornicatōz ⁊ c̄
sentētie nominatōnem intelligens.
Hinc etiā vrbānus guilimūdo ep̄o
sane qd sup̄ richardo ⁊ c̄. require. ⁊
causa. quidā ep̄s in heresim lapsus.
Hinc etiā xp̄s in euāgelio zizani
am dixit esse tolerādā vsq; ad mel
sem **¶** Idic iero. i eodē libro iudicū

Mali a hōis penitus separi nō pnt

Nolite recedere a domino vsq;
in hodiernum diem. hoc est do
nec seculum stat. Distendat ergo m̄
quomodo iebuseus donec iherusalē
stat habitet cū filijs israhel ⁊ iuda
in iherlm. Quippe cū nec ip̄i quidez
filij iuda habitent in iherusalē ideo
nec istud vix esse poterit q̄ iebusei
cū iudeis habitabant in iherusalēz.
qm̄ nec ip̄i quidē habitāt in ea. S;
nos intelligamus hęc sp̄ualiter assu
mētes euāgelij parabolā q̄ dicit de zi
zanijs. Simite vtraq; crescē ne for
te volētes eradicare zizania eradi
cetis simul cū ip̄is ⁊ triticū. Et ifra
Audi igitur scripturā dicentēz. qz
nō poterant filij iuda disp̄dere iebu
seos s; habitauerunt cū ip̄is in ihe
rusalē vsq; in hodiernū diem. Vñ de
p̄cor vs qui fideles estis. vt ita vi
tam vram ⁊ dūsatōez seruetis. ne i
aliquo vel ip̄i scādālū patiamini vel
alij scādālū faciatis. s; sit vob̄ sum
mi studij sūmeq; cautele ne quis in
hanc sanctorū congregationem pos
lutus introeat. ne quis iebuseus ha
bitet in vobis. vides em̄z quia dicit
scriptura q̄ non potuerunt eicere fi
lij israhel vel iuda iebuseos de iheru
salem. iebuseus autem interpretatur
cōcultatio. esto ergo quia nō possu
mus eicere istos qui nos conculcāt
eos saltē quos possumus quoz pec
cata manifesta sunt eiciamus. Vbi
enim peccatum euident non est ei
cere de ecclesia neminem possumus
ne forte eradicantes zizania eradi
cemus simul cum illis ⁊ triticū. mo
uet me tamen q̄ dixit quia non po
tuerunt eicere iebuseos id est eos
qui interpretantur conculcatio. et
ideo videamus qui sint in ecclesia

vt in auct. vt nulli
iudi .s. si vero . et
C. de co. i. donatō
nib; . vel nisi habe
at subscriptionem
testiū etiā si nō sit
p̄ publicā manum
fcm̄ q̄a forte non
sunt ibi publice p
sone ut . xvi. q. iij .
.s. p̄. hodie est ex
peditū cir ca orbis
nē iudiciorū q̄ nō
p̄sumitur p̄ iudic
ce nisi q̄tuz alias
p̄bati p̄ vt ex d
p̄ba. qm̄ ōtra. in
om̄ib; alijs p̄fuz
mo p̄ snia iudicif
.s. q̄ sit iusta ex a
nimo ⁊ ex cā et q̄
tum ad ius litiga
toris vt in ostōne
cū spāli. de ap .

¶ Excusatōis.
ar . q̄ contra ea q̄
publice facta sūt
nemo postmoduz
audiendus est vt .
vii. q. i. licz. Inij .
di. nulli. xvi. di. q̄
dicitis. xij. q. ij. q̄
diuimis. ar. cōtra
.lxxxij. di. propo
sisti. in fi .

¶ Sobi. sathane
ne . sathane
dr tradi quia dya
bolus in eo habet
ptatem q̄ in pe
core suo ut . xxij .
q. i. s. hīs aucto
ritatib; . in fi .

¶ Quidā . xxz
nij. q. ij. c. iij .

Nolite . osten
dat . sū p̄le
q̄ s; ab s̄am vult
intelligere

¶ De zizanijs .
.i. de occultis pec
catoribus

¶ Vtraq; id ē
malos esse cū lo
mis

¶ Triticū. ar .
ad q̄nē vbi vñ i
terfcūs ē ab vno
de tribu si dubita
tur a quo q̄ rati
one dubitationis
oīnes debēt . p̄mo
ueri q̄a rōne dubi
tatōis sup̄flua et
viciosa tolerātur
. xij. q. ij. nō estie
mus. exē de sepul
turis. sacris. simile
. xij. q. v. demq;
et sanctius est im
punitum ⁊ c̄. ff. de
penis. absentē ar.
cōtra de pe. di. v.
si qui vero . ff. ad
.l. acquil. qua vul
neratus. Itē est s;
ar. q̄ rōne onexio
nis p̄mittitur qd
alias non s; sic . lx
xxi. di. cū om̄ib; .

ff. de minor. etia et quib iuris sic de is in qomb nota ui. b.

A Neqz margaritas. s. xliij. di. m mandatis

Quanto. ar. ex hoc capi tulo q n on nocet taciturnitas qn no pdest otradictio vt notau. xxviii. di. di a com

Ad mensam. p mittim. ab is ut eos lucre mur. vt. xxij. q. iij. infideles. cu iuteis tn non pos sum. omede. vt. x. xvij. q. i. oes. sed nec hodie cum pa ganis licitū ē cō = mede cu ipi diler nat cibos sic et iu dei is ē causa qz rē possumus con = mūicare paganis et non excōicatis cū tn a illi sint mē brū diaboli ut eol lucrificamus. tñ iteo quia nō mul tū curarent lz eol vitaremus. cū ex cōmunicatū erube scant si non cōmu nicatur eis vt. s. e. audi

Cuiterer. vel teste. g. ali qz cō = tra seipm fert sen tentiā vt. xxi. di. nūc autē. ar. o tra qz nemo sibi impe rare p̄t. vt. ff. de arbi. l. penul. me lius tñ est si is fa ciat aucte supio = ris. ff. de pe. di. i. m. a cione

Questione. id est distiñtione

De penitētia. ff. de pe. di. i. s. It licet

Prefinito. in pena tomim

Qua snia. sic iuxta secularis p̄t aliqez excōicare id est a legitimis actibz phibere ut ff. de pe. moris.

Engeltrudā. s. iij. q. iij. e. vlt.

Si qz tomū. xvij. q. iij. si qz tomum

Supra. s. v. g. ij. e. ij.

Ab ingressu. G. hic vidē senti re qz qui clericum verberat taneum est separatus a sa cramentis et ab in gressu ecclie. neqz obstat ille canon si quis suatē. nā

oculcates. illi sine dubio de quib9 dñs dicebat i euāgelio. Nolite mit tē sanctū canibz neqz margaritas an porcos ne forte oculcēt eas pedi bus suis et ouerfi dirūpat vos. Iste est ergo iebuseus id est cōcultatio qui indigni audiūt verbū dei. et cū audierit neqz vt infideles discedūt neqz pmanēt vt fideles. sed pcepta misteriorū noticia et fidei nre secre tioribz pscrutatis ouerfi postmodū impugnant nos. et otradictōibus suis corda nra dirumpūt et oculcā tes. hōbz dñici margaritas et orna mēta fidei maculantes. De istis er go dicitur. qz nō potuerūt eicē filij iuda iebuseū de ihrlm vsqz i hodie nū diē. Itē idē supra. xij. pphas

Porcis et canibus sancta non sunt

Quando ergo vir cōmittēda ecciasticus et prudens atqz in telligēs multas impietates in ea q vocatur domus dei esse cognouerit et nō solū multas s; et fōtes et q op pmē possint iusticia et intātū docto rū rabiē pcessisse vt accipiāt pmū in iudicio et omia p muneribz faci ant. paupes deuitent in portis et au dire otemnant. Taceat illo tpe ne det scīm canibus et mittat margari tas an porcos q ouerfi oculcent eas et imitetur iheremiā dicentē. solus sedebā qz amaritudine repletus e ram. Itē iohes crisostom9 i epi stola ad hebreos

Cū pagano cō medere s; cum excōicatio non licet

Ad mensam quippe paganorū si volueritis ire sine vlla pbi bitōe pmittim9. Si em quis frater nominatur inquit inter vos et fra trē in hoc loco oēm fidelez simpliciē intellige nō monachū tm Qui d est aut q fraternitatē vocat. nisi laua crū regnatōnis qd facit posse voca ri deū p̄em omnipotentem. si quis in quit noiatur frater fuerit fornicatō aut auarus aut ebriosus. cū hmoī nec cibū sumere debetis. Cū aut de paganis agēt. nō ita. s; si quis vos vocauerit ex infidelibus paganos si gnificās et vultis ire. omē qd appo nitur vobis omedite. si quis frater ebriosus noiatur et. D quāta inte gritas. Nos nō solum nō fugimus ebriosos s; etiā imus ad eos parti cipātes cū eis. Cū vidēter itaqz ex pmissis auctatibus apparet q eoz omunionē vitare nō cogim qui sen tentia notati nō sunt. S; et ipi9 sen tētie notatio multipliciē intelligit. aliqñ enim arcetur quis a liminibz ecclie et a omūione corpis et sangnis

xpi. Vel teste oscia iuxta illud apli. p̄bet se hō et sic d pane illo edat et de calice bibat. qz q indigne mādu gat et bibit iudiciū sibi māducat et bibit. Itē illud p̄peri. facilius sibi deum placabunt et. require infra i causa Maleficijs impeditus. q̄stioe p̄ma de penitētia. Vel ecciastica sen tētia. sic penitentes quibz tpe p̄fimi to bñficiū recōiliatōis impendit h sentētia excōicatio vocatur. qz a cō mūione corpis et sangnis xpi nota tū phibet. sicut et adaz ab esu ligni vite excōicatus ē a dicēte dño. Vi dete ne forte sumat de ligno vite q sentētia nō sepatur quis a o sortio fidelii. Est et alia sentētia q anathe ma vocat. q quisqz sepat etia a con sortio fidelii de qua sup̄ dcm ē. Cū excōmūicatis nolite oūicāe. hāc di stinctōnez cuiqz licet adūtere ex au toritate iohis p̄e. engeltrudā vro rem bosonis et. Require sup̄ in cā. quidam epus a ppria sede deiectus Item ex aucte eiusdem. si quis do mū dei violauerit et. requir e. Im cā. qdā p̄sbr infirmitate grauatus Item ex aucte filuestri pape. p̄nti d creto censemus et. require supra i cā. In infamiaz cuiusdam epi. Iux hāc ergo distiñtōnez intelligenda ē illa auctoritas innocētij. Si quis suadēte diabolo et. vt. Im cā qui dā p̄sbr. ut iux ethiologiā vocaboli anathemati id ē sepatōm s̄biaceat q in edictū illud incidere. qz a cor pore et a sangne xpi ab ingressu ec clehie se alienū fac q impias manus in clericū micē ausus fuerit. q etiāz a nullo epō absolui id ē more peni tētiū recōiliari p̄t. et nisi pmū apli cō o spectui se rep̄sentare curauerit Illud aut petri de clemēte. si inimicus est iste clemens et. de snia nota tis intelligendū est. sicut et illud vt bani. quibz epi nō omunicāt et ceta vt infra in causa eadē. Ceterz falsū esset illud varenhis eōciliū sedi. si tm epus alieni sceleris se osciū nouerit Itē et illud. placuit vt si qñ eps et require sup̄ in cā duo fornicatores et infamia notati. Itē greg. e. contra clero et populo salomitano **Cōmunicare non licet hīs qui cum** **R**excōmunicatis comunicāt **D**igo et moneo ne cuiqz sacer doti sup̄ascripto maximo omūicati o tra animā suāz quisqz v̄m omuni care p̄sumat. Itē ex oci. toleta no p̄mo. Null9 clicoz vel laicoz **S**ad tomū excōicati accedat **I**quis laicus abstinetur ad

anathema ibi est itē q separatio hoc tñ tenet ecclia et o tra eū ē extra de ap. puenit. Jo. fa uentim9 n oluit eū corrigē et dixit ta le esse cōmūica = tū sed non esse vi tādū anteqz tenu cietur. sed exp̄lle contra eum ē ex te sen. ex. cū non ab homine

Sorbani. ff. e. quibz epi.

Ceterū. q. b. bñ distinguo. mē simpliciē excom mūicatos et anas tixmatizatos vt sez illi sint vitandi illi. nō

Si tm. s. vi. q. ij. placuit. et. c. ij. et vlti.

Itē g. e. o. tra. o. tra. id qd di xerat simpliciē ex cōicatos si esse vi tātōs mō oledit oīes excōicatos esse vitātos

Rogābi. h. p. coptiue ponē mos nemus enim quos habem9 caros vt. xxvij. q. i. sic em et alibi rogo po nitur pprie scilicet tēp̄cative vt. ff. d nego. g. si serui mei rogatu. h. po nitur rogare pro mandare sic ponit tur mandare pro rogare. xxij. q. iij. guilifanus

Cōmūicā. in sacris fm. b. vel die q maxim9 fu it excōicat9 cum oibz suis fautori bus. vel illi oūca b̄t. et i emie alias excōicatio non te scēdēt vsqz ad ter ciā p̄sonā. e. qm multos. nec ob s̄tat. xij. di. anasta sius. qz ibi cōmū nicabāt. et i crimi ne heresis

Iquis. epi. isti enim non potuerūt ignora re sniam sui epi ue. xij. q. ij. qui vni mis et humanis

Commonit. ar. qz sufficit si ali cui dem est. de ex cōicatioe alicuius vt ip̄si teneatur vitare vt extra d elec. venerabilem ēca mediū i p̄e b̄ cisa. et de postula tione. ab is. ar. oē extra de cleri. ex.

mi. illud. Sen. pma sententia vera e qn excōicatio alicuius puenit ad aliu p fama publicam. alias forte secus esset vt m contrario

Sz s. vult dicē q: maximus fuerit excōicat9 cū omibz suis fau toribus
Lapfus .i. xx.
iii. q. ii. c. iii.
Excclētissim^{us} .i. e. excellen^{tissim}us

Sibus epi. nō ouicētis. lte. vii. q. i. scire debet. xciij. di. c. .i. nec oblat. vi. q. ii. si tñ qz hic loq̄tur cū constat de snia h̄ scitur eā esse iniusta

Liget bñ tñ non post appella^{tionē} nec error sit expressus i snia est .e. p tuas

Si merito. pari. quid ḡ si epus ouicat aliz cui excōmunicato a simplici sacerdo te. iam ligatus ē hoc canone sed a quo absoluet tē. dicit q̄ ouicās ex cōicato a suo pre lato est absoluē bus est de pe. r. re miss. q̄ aut in pte decisa. et ita a mē tr o pol. sed dicas q̄ a simplici sacer dote p̄t absolui. nisi omunicet ei in crimine. vt est. e. nup. vidi tñ q̄ sic in suspensio a iure post p̄niam nō rez quiritur alia absolutio sic nec in excōicato a cano ne. sed qd si papa ouicet excōicato. ille nō est ligatus qz nō ligat ipsum canon. xxv. q. i. s. h̄is ita

Refugiētes. lo est orementes

Lericus. in = tentū huius capituli habes. s. .e. q̄ si ep̄s forte. Emo. h̄ xps.

Ex h̄ capitu lo dixit pe. ip̄a = nus haberi causaz quare non possit appellari a snia ex cōmunicatōis cū xps eum liget a eius snia non p̄t appellari. alia est ratio q̄a nemo ex omunicatur nisi p̄ otumacia. .i. e. ne mo. et nō auditur otumax appellās vt. ii. q. vi. s. fune quoz. quidā aut illā assignāt rōnez qz excōicatio secū trahit suā executōez est de ap. pastoralis. vñ sic ab executeore nō appellatur. ita neqz ab hac snia. h̄ s̄ nō valet qz qnqz appellatur ab executeore cū. s. excedit modū r̄ s̄

domum eius vel clericoz vel religio soz nullus accedat. filr et clericus si abstinetur a clericis deuicē. Si quis vero cū illo colloqui ā ouiuari fuerit dēphensus etiā ip̄e abstinea = tur. s̄ hoc p̄inet ad eos clericos q̄ eiusdē epi sūt. et ad omēs qui com moniti fuerint de eo qui abstinetur siue laico quolibz siue clēico Sz s̄ speāliter in h̄is qui noiatiim excō municatis omuicant. vnde infra vr banus. Sane qd̄ super richardo rē et sup̄ in cā. Quidā ep̄us in heresim lapsus. Itē nicolaus p̄a Excellen^{tissim}9 rex carolus. infra circa finē huius cause Itē vrbanus.

Sentencia pastoris timēda est licz

Ombus epi nō iniuste liget. omunicat nō omuicētis. r̄ q̄s eicerint nō recipiatis. Valde enim timēda est sententiā epi licet iniuste liget. Itē ex octaua sinodo.

Excōmunicatōis contrahit penā

Qui excōicatis comunicat.

Squis frater aut palam aut abscoſe cū excōicato fuit locutus. aut oiuictus omuione. statim cū eo excōicatis otrahat penā Itē ex ocl̄. carth. sedo. De eodem.

Ovi merito facinoz suoz ab ecclia pulsi sunt si ab aliq̄ ep̄o vel p̄bro vel clerico fuerit suscepti in ouione ip̄e cum eis pari crimine teneatur obnoxij refugiētes sui epi regulare iudiciū Itē ex cōcilio carth. q̄rto **Qui iniam epi putat.**

Qui iniustā recurrat ad finodum

Lericus qui epi distriktionem circa se putat iniustā recurrat ad si nodū Itē iohes crisostom9 sup epistola ad hebreos **Vincula ec**

clesiastica nō sūt oremēda

Emo otenat vincula eccliaſti ca p̄dō em̄ hō est qui ligat. s̄ xps q̄ h̄ac p̄atez dedit et dños fecit homi nes esse tanci honoris Itē aug. de v̄bis apostoli smone. lxxix.

Sathane traditur qui ab ecclesia

Amis xpianus excōicatur

Odilectissimi qui a sacerdotibus excommunicatur sathane traditur

tentiā qua quis absoluitur ab alio secū trahit executionē tñ appella tur ab eo. io. Anis. sathane. dū tñ iusta de cā excōicat vt .xxiiij. q. iij. si quis non recto

Quō sez. qz extra eccliam est dyabo lus sicut in ecclia xps. ac p hoc quasi dyabolo tradi dicit. qz ab ecclie cō munionē remouet. vnde illos quos tūc apls sathane esse traditos p̄di cat a se excōicatos esse demonstrat

Debel sic Itē sup iohes debet formidare cristianus q̄ separari a corpe xpi Si enim sepatur a corpe xpi non est membrū eius. si nō ē mēbrū eius nō vegetatur spū ei9. Quisquis aut inquit apls spm̄ xpi nō habz hic nō ē eius. Itē dñs. Quoz dimiseritis p̄cā rē. id est q̄ bus eccliam interdixeritis nisi recō ciliati p̄ satisfacionem fuerint ip̄is ianua regni celestis clausa erit.

Item ex concilio mileuitano

Vicini epi audiant eos qui de iud

cijs epoz suorum queruntur.

Resbri vel diaconi vel ceteri i feriores clerici si in causis quas ha buerint de iudicijs epoz suoz cona queſti fuerit. vicini eos epi audiāt et inter eos quicquid est finiāt ad hibiti ab eis ex cōsensu suoz epoz Qd̄ si ab eis puocandū putauerit nō puocēt nisi ad africana ocilia vt ad p̄mates suaz puiciāz. ad trans marina aut q̄ putauerit appellādū a nullo inter africam in omuione su scipiantur Itē ocilio carthag. q̄rto **Iniusta epoz dānatio irrita**

Iritā esse iniustā esse censet epoz dānatoez censem9. r̄ id circo a sinodo retractandā Itē ex eod̄ q̄rto ocilio **Qui cāe sue ad esse r̄ innocentiā asserē voluerit in tra annum excōmunicatōis hoc faciat**

Rursus constitutū est vt quo tiens clerici iudici vel confessi in aliquo crimie vel p̄pter eoz quo rū wreclūdie parciatur. vel p̄pter ec clesie opprobriū aut insolentē insul tationē hereticoz atqz gentiliū. si forte cause sue adesse voluerint. et innocentiā suā asserere. intra annū excōicatis hoc faciāt Si vero in tra annū causam suam purgare cō temperint. nulla vox eorū penitus audiatur Itē gelafus papa.

Extra eccliaz ar. q̄ qui semel ē excōicatus ampli us excōicari n̄ pos telt. qz q̄ eē ecclie snā ē nō p̄t magis esse eē cā. ar. con tra. ii. q. iij. en = gelrudaz. de hoc ibi not aui

Debel. q̄ se pari. iuste a lias non obest. vt eē. e. a nobis. .i. e. quid obest. tam si otēntur statim = cipit ligare. xxiiij. q. iij. notādum in fi. et ito maxime est timēda q̄a ma xima est pena. vt .xxiiij. q. iij. corri piantur

Resbiteri. h̄ capitulū ha bet. s. ii. q. vi. pla cuit

Iritaz. id ē irritandam

Retractandā. de facto sic de ip̄o iure irrita. vt eē. d. ap. ad p̄sentia

Rorsus. id est post alia fra tuta sic pone casū quidaz accusatus de crimine legitie fuit citatus. nolu it venire excōicatus fuit p̄ otuma cia s̄. anū venie auditur sup erimi ne postea non. q̄a habetur p̄ ouictō vel ofello iuris in terptatione. nam qui excōicatus est p̄ suspitōne here tis post annum. p̄ heretico habetur vt extra de hēti. excōicamus. circa prim. non oblat. .iiij. q. ix. decerni mus. q̄a ibi loqui tur cū lis ē otelt. alias non punitur de crimie h̄. p̄ cō sumacia. h̄ pe. hy spanus p̄pter hoc vbum purgare in tellexit h̄ capitu lū de clerico mfa mato q̄ si citat vt se purget et cōtu max fuerit iuris i terptatione. p̄ cō uictō habetur. x. xiiij. q. iij. de illici ta. vel die q̄ tem perat rigore illo rum canonum qui dicebant q̄ si cle ricus otennit ex

excōmunicatōez statim deponēbus est. s. e. si quis p̄br. et. c. sequenti. feb hic p̄pter insultationē hēticoz. dat eis annū ad p̄bandum inno centiā suā. sed si p̄ annū steterit excōicatus. tunc p̄mo deponitur. vel

dic qd etiā post annū potest audiri de crimie quātum ab hoc vt ostendat innocētā suā sed nō quantū ab hō vt recuperet bona sua. vt. C. de requir. reis. l. ij. q. ij. si dicitur de anno videtur correctū. ex de cler. nō res. ex tue. h. die qd nō habet p. oucto spacio miori qd āno ut h. dicitur. sed tñ miori spacio p̄t priuari bñficijs vt ibi et nota qd sequēs capitulū loq̄tur dicitur uili negotio et de criminali. h. aut in criminali tñ

Quicūq; siue publice. id ē criminaliter

Excōicatori b. excōicādo ē reus cū tñ ē cā qd actor nō p̄t mitti i possessionē. vt ex ut lī. n. otel. tue

Claustris. quātū ad causam possessionis h. non proprietatis. vnde mitius agitur in ciuili qd in criminali cā vt bñfici. s. c. prox. vt ex ut lī. non cōtest. qm̄ frequenter. vel loquitur de actore qd quē bene p̄cedit lī. nō otel. ex de uolo et cō. cām

Leonis. xxiij. q. ij. sane. et. c. d. oūione. Itē ex cō cilio. h. sūt palee.

Si iubente. tardius. h. i laico. clericus em̄ deponitur. s. e. si quis ep̄s. et iudex potest alicui negare iusticiam p̄pter delictum suum vt ff. ex quibus causis ma. sed et si. q. actio. imo quanto qd duplicat alicui pena ob cōtumaciā suam. vt ff. d. penis. aut dānum. q. quisquis. et est hīe. s. xvij. di. si quis autē

Ep̄s. successori. hūic ē simile. ff. de iud. mortuo. est ergo h. ar. qd successor p̄t corrigere et qd tenetur confirmare factum aīcessoris sui. xxxv. q. ix. q. quis. ex de p̄car. c. ij. xvi. q. vi. illd. xij. q. ij. q̄cunq; et in aut. vt nulli iudic. q. et h. vero iubem. successor autē delegati non potest absoluere vel restituere possessionē abiudicatā nisi succedat in onere ac honore ex de of. ord. pa

Dremissis. sic et vrbanius. s. e. quibus ep̄s storalis Emo. oūione. sacram̄toz. i. Sime oīcia. h. verū ē cū illud de

Audientiaz sibi negat qui excōis sue causam intra annum agere distulit

Quicūq; intra anni spaciū ciuilit̄ siue publice cām suā corā suis excōicatorib; nō pegerint. ipsi sibi audientie aditum clausisse videatur. Nō si obstinato animo sine communiōe defūcti fuerint. nos illoz causam iuxta beati leonis p̄decessoris n̄ri sniam diuino iudicio reseruātes. quib; viuīs nō cōmūcauimus. nec mortuis omni care debemus. Qui vero excōicato sciēter cōmūcauerit et amodo saltē i domo simul orauerit. atq; latebras quo minus ad satisfactiōē perducatur p̄buerit. donec ab episcopo excōmunicatore penitentiā accipiat corpis et sanguinis dñi cōmūione p̄uatū se eē cognoscat. Itē ex de p̄lterdenh

Tardius recipiatur ad vniā qui subēte sacerdote de ecclia exire otempterit

Qui iubēte sac̄ exire otempterit. p̄ quacūq; culpa ab ecclia exire otempterit. p̄ noxia otu melie tardius recipiatur ad vniā. Sed queritur si ante dānati ab solutionem episcopum mori otigerit. vtrū dānatus postea valeat ab solui. De hīs ita statutū est in concilio epanensi. **A successore soluat qui post mortē ep̄i remanet ligat.**

Sep̄s an dānati absolutōez obitu rapiat. correctū aut penitentē successorī licebit absoluere. **P**remissis auctatib; quib; iniuste snie vsq; ad examiationē vtriusq; partis parere iubem̄ ita rñdetur Greg. nō dicit sniam iniuste latā esse obfūdādam s; timendā. sic et vrbanius. Timēda est ergo id est nō ex supbia otemptēda. Reliquē vero auctoritates de excōicatis loquunt̄ qui vel vocati ad sinodū venire otempterit vel calliditatib; aduersantiū occurrē nesciētes iniustā sniaz a iudice reportauerūt. vel qui neglectu sue vite sinistra d se opinionē nasci pmittētes. sententiā in se exceperūt. hos siquidēz solos excōis sententiā ferire licet. **U**nde in mēdēsi dicit.

licū tāgit totā puincia alias nō tenet. vt. ix. q. iij. c. ij. et. c. archiep̄i Mortis. sed cū sit perpetua dānatio q̄liter dicit medicinalis vt. ij. q. i. multi. Rñ. cū otēmitur est dānatio. alias nō. vt. xxiiij. q. iij. notā

legitur Quibus exigētib; culpis all

quis sit cōmūione priuādus.

Emo ep̄oz quālibet sine certā et manifesta p̄ccā causa cōmūione p̄uet ecclia. s; anatHEMA aut sine cōsciētia archiep̄i aut coep̄oz nullū p̄sumat punire nisi vnde canonica docet auctas. qz anatHEMA est etne mōtis dānatio. et nō nisi p̄ mōtali debz imponi crimine. et illis q̄ aliter nō potuerūt corrigi. Itē ex de aluernēsi **Pro p̄uis et leuibus causis nullus cōmūione priuetur.**

Nullus sacerdotum quenq; reate fidei hōiem p̄ paruis et leuibus causis a cōmūione suspendat p̄ter eas culpas p̄ quib; atiqui patres arcēi ab ecclia iusserūt omitteret

Itē ex de triburiēsi Pro hīs trib; criminib; quilib; p̄uet cōmūione

Qertū est p̄ hīs trib; criminib; aliquē excōicari debere. cū ad sinodū canonice vocatus venire cōtēpserit. aut si postq̄ illuc venēt sacerdotilib; respuit obediē p̄ceptis aut si ante finitā cause sue examiationē a sinodo abire p̄sumat. **D**e hīs inq; et h̄mōi p̄misse auctes loquūtur nō de iniuste suspēsis. Nō autē iniuste sentētie parēdū non sit multis auctatib; p̄batur. Quaru; p̄ma est illa Jeronimi sup̄ matheū. **Sententia pastoris reum vel innocentem non constituit.**

Quomodo sacerdos mundum leprosu nō facit. sic ep̄s vel p̄f̄r nō alligat eos qui infontes sūt nec soluit noxios. s; p̄ officio suo cū p̄ccoz varietates audierit scit q̄ ligādus sit q̄ solued. Itē aug. sup̄ mat. **R**idiculū est vt eū dicam q̄ vinculis p̄ccoz suoz ligat est p̄pter hoc solū qd ep̄m dicit h̄re h̄mōi p̄tatem vt soluti ab eo soluti sint in celo et ligati in terris ligati sint in celo. Sit ergo irrep̄henfib; lis qui alterum ligat aut absoluit. **I**tē gelasius papa oriētalib; ep̄is de dānatioe dioscori. **Nō ē p̄tēda solutio cū inq; ferē sententia.**

Qui illata est sentētia deponat

lutio nō potest quātū ab eū qui querit indiscretū sacerdotē vt eum p̄ imperitiā absoluat vt. de pe. di. vi. qui vult. Scit. id ē scire debet iudex.

du. in fi. Itē videtur qd nemo sit ex cōmunicābus nisi p̄ cōtumacia. vt. xlv. di. sed illud et. xxiiij. q. iij. tag. sacerdos. et. c. ecclesie. sed h. non ē verū. vt ex de. y. sig. ex parte. vel dic qd tūc temum p̄t qd excōicari p̄ crimie cū ē corrigibilis. cū aliē nō possit corrigi. **N**ullus. et. les. quibus. si. s. e. ep̄i. vel intellige de venalib; ut. h. de cō. di. ij. quoti. die. et. c. panes de altari. **A**rceri. id ē excōicari. baz. tñ intellexit qd q̄cum qd ē i moralī peccato non debet in gredi eccliam p̄ id qd ē. xxiiij. q. iij. vir cū p̄ria. h. nō est verū. vt ibi dicit. et. h. de pe. di. v. fallas. et. i. q. i. q. fludet. **Q**ertū. tribus. id est p̄ otumacia triū s̄hoz. item de quolibet alio crimine. **A**nte finitā. sic. h. de o. di. i. cōmissas. **D**e hīs. s; cōtumaciabus. **S**omō. si q̄s em̄ dicebat leprosus bucebat̄ tur ab sacerdotē et si ille iudicabat illum leprosu vel mūdum. ita habebatur vt. h. de pe. di. i. q. ex hīs ita qd. et sic p̄s qd sententia non dat nouū ius. sed vetus declarat. vt. ff. si. f. vbi. sicut. q̄ tñ si snia fuerit la. ta p̄ reo. p̄ h. nō tollitur obligatio vt. ff. de obi. m̄tu. bi. iul. h. si p̄ acto re feratur dat ei nouā actionē. vt. C. de reb; cred. adori. **I**tē alligat. quātū ab deū sed quātū ab eccliam vt. xxiiij. q. iij. si quis non recto. **I**tē soluit noxios. talis absol.

Si illata . a
 biofcoro hē
 tico cuius nra nul
 la fuit . Sz quid fi
 aliā tuliffet niam
 in fuos fubditos
 dico q̄ tenet quia
 illi qui funt extra
 eccliam bñ hñt ius
 rñfōtōnez . vt . xx .
 ij . q . v . fi p̄trea
 et . iij . q . vii . § . vl .
 alij dtra fentiunt
 vt . xxiiij . q . i . audi
 uim . sed illud nō
 tenet cū excoīcaz
 tus fit vt ex d se .
 et re . iud . ad proz
 bandum
Secundū . nec
 dei . id est . deo
Nec nocē . qñ
 punit malefōrē
 vt . xxxij . q . iij . ne
 mo .
Epifi . difrū
 pit . vt . xv . q . vi .
 auctoritatem
Solueris . qñ
 dicit fi iuste ligat
 erit ligatus in ce
 lo et ecōuerfo . vt
 de pe . di . i . que pe
 nitet
Emerariuz .
 plerūqz . nocet em
 fi oten . n .
St nocet .
 q . si p̄ impitiā iu
 dicat fac . litē fuā
 ut mli . de obli . q̄
 ex qñ malefi . § . i . h
 fi p̄ p̄lu incurrit i
 famam et p̄trea
 punit in tētam li
 tis estimationem
 . C . de pe . iud . qui
 ma . iud . l . ij . eodem
 modo ad intereffa
 punitur qui inu
 ste excoīcauit ali
 que mli errauerit
 ex cā . pbabili . vt
 extra de fen . ex . fa
 cre
Sid obest .
 tabla . ij . q . i . nom .
Senti . ē . nō
 funt . o . tra . r
 . xij . q . i . nolo . de
 cō . di . i . iudemus .
 in illis capitulis
 de q̄ non fufficit
 cōficia sed requiri
 tur bona fama q̄
 tū ad alios . h̄ illa
 capitula loquuntē
 qñ humus inter ta
 les q̄ pati fūt imi
 tari r nō rēphēn .
 dere . vii . ne tales
 corrupamus exē
 plo mti debemus
 vt fama nra luce
 at coram eis . sed
 h̄ loquitur cum fu
 mus inter tales q̄
 non curant imita
 ri . sed tantū repre
 hendē . tūc fufficit

errorem r vacua est . si iniusta ē tā
 to curare eā nō dz quāto apud deū
 et eius eccliam nemimē p̄t grauare
 iniqua sententia . Ita ergo ea se nō
 absolui desideret qua se nullatenus
 p̄spicit obligatū **I**te aug . de sū
 mo bono **D**eus nec nocet nec no

Senti patitur aliquam iniuste
 Secundū catholicā fidē nec dei
 nature nocere quis q̄ p̄t . nec natura
 dei iniuste nocere cuiq̄ p̄t . nec noce
 ri iniuste patitur quēq̄ . qui em no
 cet vt ait aplus recipiet hoc qd no
 cuit **I**dem de verbis domini

Iniusta vincula dirupit iusticia
 Epifi h̄e fratres tuū tanq̄
 publicanū . ligas illū in terra
 sz vtrū iuste alliges vide . Nam in
 iusta vincula dirupit iusticia . Quē
 solueris inquit in terra soluet̄ erit
 in celo **I**te de smone dñi i mōte

Temertitas iudicandi non ei qui su
 dicat sed iudici nocet . Ru .

Emerariū iudiciū plerūqz nil
 nocet ei de quo temere iudicatur ei
 aut qui temere iudicat ipa temeri
 tas necesse ē vt noceat **I**te ad
 clerū p̄ponens **N**on obest homi

Vid obest iniusta sententia
 homi q̄ ex illa tabla vult eū
 delere hūana ignorantia . si de libro
 viuētū nō eum deleat iniqua oscia
Ite ad secundum manichēū .

Senti de augustino De eod
 quicquid libet . sola me in ocu
 lis dei oscia nō accuset **I**te aug .
 ostantino archiepo mediolanensi .

Quo osciētia iustificat alioz male
 ledicta nō timeant

Intis q̄ in hac vita adūsa pue
 mut sola ē sicut nostis oipotētis dei
 districtio p̄fanda . atqz ad cor p̄ri
 um semp recurrēdum . vt nulli9 ibi
 lingua implicet vbi oscia nō accu
 sat . Quē em oscia defendit liber est
 inter accusatōnes . r liber sine accu
 satōne esse non p̄t h̄ sola q̄ interius
 addicit oscia accuset . De v̄ra igi
 tur sanctitate absit a xp̄ianoꝝ iu
 dicio ea que maledicoꝝ hoīm rumo
 rib9 cōficta credim9 in qualicunqz
 modulo suspitōnis adduci . quia et
 sacri eloquij testimonium tenemus
 vt mala maiorū cum forsitā dicuntē
 nō pbata credi nō debeāt . sz citius
 pbata vlcisci . Idēc igitur dixi vt m
 mie leuitatis esse ostenderem si qui
 mala graua credē studeāt q̄ pba
 ri non p̄nt . vnde sanctitas vestra de
 bet mentē suā a maledicoꝝ rumo
 rib9 hoīm atqz obtractatōib9 disun
 gere r sola que eterne vite sūt atqz

adutilitatē subditoꝝ p̄ficiūt cogi
 tare . **I**te aug . in psalmo . xxx vij .

Frustra dānatur ab homine quem
 de9 iustificat

Ad h̄ ad tpus . **A**d h̄ ad tpus .
 damnaris ab hoīe et si dixerit
 sententiā p̄ cōsulis in ciprianū . ali
 ud est sella terrena . aliud ē tribu
 nal celeste . ab inferiori accipit sen
 tētiā . a supiori coronā **I**te i psal

Amo . xxvij
 Vtodi it9 innocentia tuā vbi
 nemo opprimit cām tuā p̄ualebit in

te falsū testimoniū sz apd hoīes . Nū
 qd apd deū valebit vbi cā tua dice
 da ē . qñ de9 iudex erit ali9 testis q̄
 osciētia tua n̄ erit . Intē iustū iudicē
 et osciētiā tuā noli timē n̄ cām tuā

Ite ḡg . papa **N**on hominum lin
 guas sz osciētiā curare debemus .

Inter vba laudatiū siue vitu
 peratiū ad mētē sp̄ recurrent
 dū ē . et si i ea nō iuenit bonū qd de
 nob̄ dr magnā nobis tristitiam ge
 nerare debet . et rursus . si in ea nō in
 uenit malū qd de nob̄ hoīes loquūt
 in magnā debemus p̄silire leticiam
 Quid em si nō omēs laudāt et con
 sciētia liberos nos esse demonstrat .
 habemus paulū dicētē . gl̄ia nra h̄
 est testimonium osciētiē nre . Job
 q̄ dicit . ecce in celo testis me9 . Si
 ergo est nobis testis in celo testis i
 corde dimittamus stultos loqui fo
 ris qd volunt . Quid enim aliud de
 tractantes faciūt nisi q̄ in puluerē
 sufflāt r in oculos suos terrā exci
 tant vt vnde puluerē detractōnis p
 flant . inde magis nil veritatis vide
 ant . vocādi tñ sūt etiā ipi trāquille
 ammonendi . eisqz satisfieri modis
 omib9 debz sciētes q̄ de iudeis veri
 tas dicit . ne forte scādalizem9 eos
 si aut satisfieri sibi ex veritate nolue
 rint habes osolatōnē quā in euan
 gelio accipias . Cū em dño dictum
 fuissz . scis qz audito hoc v̄bo scāda
 lizati sūt iudei . rñdit . finite illos ceci
 sūt duces cecoz . Saulus qz aplus
 ammonet dicēs . si fieri p̄t qd ex vobis
 ē cū omib9 homib9 pacē hñtes
 diciturus cū oib9 homib9 pacē ha
 beam9 . hoc difficile esse p̄spiciens p̄
 m̄st̄ si fieri p̄t . et . subiūxit . qd fieri
 p̄t cū dicit q̄ ex vobis ē . qz si nos in
 mente caritatē erga odiētes serua
 re cupimus . et si illi nobiscū pacem
 nō hñt . nos tñ cū illis sine dubio ha
 beamus . **I**te hoc inter eos qui p̄ ati
 sūt suspicari q̄ nō vidēt . pati sp̄ re
 phendere nūq̄ imitari . apud alios
 aut osciētia est necessaria nobis . fa
 ma illis . **I**te vnde augustinus .

nobis quantū ab
 eos osciētia .

In cūdis . lin
 gua . ablati
 uī casus scz p̄pter
 nullius linguam
 crebat se aliquis
 implicatū et reū .

Sime acculati
 one . interiori .

Maledicoꝝ
 argumētū . q̄ in
 famia orta ab mi
 micis nō inducit
 expurgatiōnē e9
 de pur . ca . cum in
 iuuētute . et . ij . q .
 . v . oib9 . nec et a
 leuib9 p̄sonis ne
 qz ab illis qui de
 facili credūt .

Mali . pbata . § .
 . xxx . q . v . nullum
 autem .

Solefci . id est
 p̄m̄ri q̄ citius
 fieri p̄t . ut . xxij .
 . q . iij . cū quis .
S . si . cipria
 nū . maritē .
Sella . id ē se
 tes iudicis .

Coronā . si pa
 tēter ferat ut . § .
 . e . qui iustus .

Custodi . q̄a
 corpi vis p̄t fieri
 nō aie . xxxij . q . v .
 . § . i .

Inter vba .
 ne forte . h̄ fu
 erūt vba xp̄i cum
 peteret ab eo tri
 butū dixit petro
 vade ad mare et
 piscem qui tibi p̄
 us occurrit tolle
 et qd mueris in
 ore piscis des p̄
 me et p̄ te ut . xx
 vij . q . i . iā nūc . et
 ē ar . q̄ aliqd omi
 ttit̄ rōne scanda
 li . l . di . de h̄is vō
 . § . i .

Serbo . nō q̄
 intrat in os h̄ qd
 p̄cedit ex ore eo
 inquit hominēz
 tūc dixerūt disci
 puli scis qz phari
 sei h̄ verbo audi
 to scādalizati sūt
 phariseorū enim
 eāt religio i cibus
 discernendis .

Scanalizati
 sūt . id ē indigna
 ti sūt alias vōdig
 nati . § .

Premisit . ar .
 ex ordine v̄boꝝ
 argumētādū ar .
 . xliij . di . c . i . in fi
 c̄ d̄ h̄p . cū dilecā
Cum illis . ar .
 q̄ fides est illi ser
 uanda qui eā non
 vult seruare . xxx
 iij . q . v . q̄ deo . xx
 ij . q . iij . innocēs .

otra extra de iur
iur. puenit. et i fi
et e huic file. ff. s
arbi. cellus. s. ite.
Non sunt. xij.
q. i. nolo
Cum occi =
dant. exemplo vt
.ij. q. vij. paulus
Siam. id est
xpianam religio
nem
Cu excusato
ne. vt si viderent
aliquos soluere ie
iumu iusta de ca
ipi ite faciut ex
p o eoru cu tam
ignoraret causam
quare illi faciunt
lic se excusant p
illos
Iquis. h re
utitur. g. ab appo
tum sez q snia no
cet ei qui ea p
lit no aut ei otra
que plata est. pt
etia h intelligi de
reba ipis. id est si
quis vicia dixerit
esse vtutes vel e
contra.
Dixerit. iudi
s. i. i. ca. do.
absoluto
Ablominabi
lis. qa mortaliter
peccat et sonat
ei q dicit aug. su
per pmam eplam
ad chorinthios q
errare i rebz e mo
tale peccatum sci
licet cu putat qs
id opus esse bonu
quod est malu vel
econuerso. nam q
libet adulus tene
tur scire h esse bo
num illud malum.
vel dic. dixerit. id
est firmiter affir
mauerit cu non sit
certus
Iquis credi
terit. id est asseue
rauerit
Errant. non
opinato. h stulte
asserendo
Ue qui dici =
tis. dilata =
uit loquitur. hu
mano more
Eius. id est
iherusalem
Ho. i. minor.
Sir maior
Ho supbia
Sir superbus
Exaltabit. i.
alt. apparebit.
Sanctificabi
tur. id est scus ap
parebit. vt ibi
sanctificetur no =
men tuum
Dse. puat. i.

Conscientia nobis et fama primis e
Non sunt audiendi **necessaria**
siue viri sancti siue femie qui
qn replenduntur in aliqua negligen
tia p qua fit vt in mala veniat suspi
tionē. vnde sua vitam longe abesse
sciūt. dicūt corā deo sufficē sibi osci
entiā. Estimatoez hoim nō solū im
pudēter vrū etiā crudeliter otēnen
tes cū occidūt aīas alioz siue blas
phemantiū viā dei. quibz sedz suam
suspiōem qī turpis q iusta ē displi
cet vita scōz. vel etiā cū excusatōe
imitantiū nō qd vidēt s; q putant
Proinde quisquis a crimibus fla
gicioz atz facinoz vitā suā custo
dit sibi bene facit quisquis etiāz fa
mam et in alijs misericors ē. Nobis
em̄ necessaria ē vita nra. alijs fama
nostra. **I**tez iero. sup eplaz pau
li ad philemonē **Apd deū maledi
qui moribz dissonaz pferē sententiā**
Iquis dixerit iustū iniustū et
iniustū iustū. abhominabilis ē
vterqz apud deum. Sicut q dicit san
ctū nō sc̄m et rursus si non sanctū as
serit sanctum abhominabilis ē apud
deū. **I**de **Xpm violat q sc̄m nō
sanctū et q nō sanctum sanctum eē**
Iquis hoim q **crediderit**
sc̄us non est sanctū esse credi
derit et dei eū societati iunxerit xpm
violat cuius mēbra sumz. Et infra
Omnes credētes fm ap̄m corpus
xpi efficiunt. Qui in corpe xpi errat
et labit asserens membz ei9 sc̄m es
se cum nō sit. vel nō esse sc̄m cum sit
vide qli crimie obnoxius fiat. **P**lai
as ait. v. hijs q dicūt dulce amaz
et amaz dulce ponentes tenebras
lucē et lucez tenebras. Dulce puto
sanctimoniam esse. amaz qd sancti
momē otrarium. **I**tem **plaias.**
**Eternā penā maledictionis inuēti
et qui tonos malos et malos bonos**
Ue qui dicitis bonū **dixerit**
malū et malū bonū ponētes te
nebras lucē et lucē tenebras. ppter
ea ductus est p̄lus meus captiuus
qz nō habuit sciētīā et nobiles eius
interierūt fame et multitudo eius fi
ti exaruit. p̄tera dilatavit infer
nus animā suam et aperuit os suum
absqz vilo termino et descenderunt
fortes ei9 et p̄ls ei9 sblimes glori
qz eius ad eum et incuruabit hō et
humiliabit vir. et oculi sublimium
dep̄muntur et exaltabit dñs in iudi
cio et de9 sanct9 sanctificabit in iu
sticia. **I**te greg. in omelia. xxvij.
**Ligandi soluendiqz p̄tate se p̄luat
qui hanc iniuste exercet**

Iseligandi atqz soluendi po
testate se puat qui hac p suis
voluntatibz et nō sbditoz moribus
exercet. **I**tem De eodem.
Vdicaē digne de sbditis ne
quunt q in sbditoz causz sua
vel odia vel gram sequūt. **I**de.
**Nō est vera p̄sidentis absolutio nisi
sequatur arbitriū int̄rni iudicis.**
Vnc vera ē absolucō p̄sidentis
cū int̄rni iudicis sequitur az
bitriū. qd bñ quadriduam mortui
resuscitacō illa significat. q videlicz d
mōstrat qz prius dñs mortuū susci
tauit et viuificauit dicēs. lazare ve
ni foras et postmodū is qui viuus
fuerat egressus a discipul e solutus
sicut scriptū ē. **I**de in registro.
**Priuilēgio meretur exul q eodē ab
Riuilegiū omni uti. Rub.**
No meretur amittere qui per
missa sibi abutitur p̄tate. **I**de.
**In quē canonica non fert sententiā
penam non debet ferre canonicam.**
Non debet is penā sustinē ca
nonicā in cuius dānacōe nō
ē canōica plata sententiā. **E**x hijs
datur intelligi q iniusta sententia
nullū alligat apd deū nec apd ecclē
am ei9 aliqs gūatur iniqua snia fi
cut ex gelasij caplo habetur. Non
ergo ab eius dūione abstinentū ē
nec est ei9 ab officio cessādū i quē
agnoscit iniqua plata sētētia. Cur
ergo capitula cāthaginēsis et affri
cam̄ ocilij atz alioz ocilioz phibēt
iniuste damnatū in om̄iōne recipi
ante iudicij examinationē. cur et il
lud magūciēsis ocilij statutū est.
**Qui dānatuz a sinodo quō in sc̄da i
nocēs reparat**
Piscopus a diaconus a gradu suo
iniuste deiectus. si in sc̄da sinodo in
nocēs inueniatur nō p̄t esse qd fue
rat. nisi ḡdus amissos recipiat corā
altari de manu ep̄oz. Si ep̄s ē ora
riū et baculū et anulum. si p̄sbr ora
riū et patenā si diaconus orariū et
albā. si sbdiacon9 patenā et calicē.
sic et reliqz ḡdus i repacōe sua reci
piāt ea q cū ordiarētur p̄ceperāt.
Si ḡ iniuste deiecti. nec et p ep̄os
repari possunt nisi de manibz eoz
recipiāt qd amiserant. quō sua auc
toritate cuiqz licet om̄icare in iu
ste ligatis. et eis nō petita absoluti
one sua celebrare officia. sicut ge
lasius videtur sentire. Ad hoc respō
dendū est. q sententiā aliqn̄ iniusta ē
ex animo p̄ferētis. iusta vero ex or
dine et ex cā. aliqn̄ ē iusta ex aio et
causa s; nō ex ordīne. aliqn̄ est iusta

meretur puari. sic
xij. q. ij. sepe fit.
vel aprie q; puile
gū nō cōceditur
ad abufum.
Vdicaē. sua.
ut q. e. quō
Sne vera in
term. id est
ofcie. vel dei.
Iudicis. id ē
dei. h vult dice q
faceros nemines
absoluet nisi p̄es
serit absolucō dei
id est otrico.
Riuilegiū.
h ē ps ill9.
s. bi. lxxij. vbi
Amittē. ista
p̄bit puilegiū p̄
abufū ut h p̄e de
licū. xv. q. ij. ita
nos. **I**te p̄e otra
riū factū ē de p̄
uileg. si de terra.
et de ofci. cū ac
cessissent. **I**te p̄e
negligentiā. ff. de
iudicis. l. i. Item
p̄e enorme dam
nā supueniens et
d. beci. suggestiū.
h nūq̄ ecclē per
dit puilegiū si de
linquat canonice
vidr q sic qz et ei
uitas p̄bit si de
querit ciues. xv.
q. ij. ita nos. **I**te
nauis ecclē publi
catur. p̄e delictū
c. d. la. s. ec. ubi
m9. ar. et d. puil.
cū et plātare. i. fi
h dicas q nō. ar.
et de arbi. cū rpe
Non debz. pe
nā. si ḡ ofter
tibi q snia iudicis
ē iniqua potes iu
dici violēter rehs
tē. xi. di. nullus
inuitis. s. g. h. ar.
qz si quis celebrat
post excoicacōem
iniuste latā q nō
sustinē debz aliq̄
penā. qz q p̄bat
sniam excoicacōis
iniustā nō ē cogē
dus ad aliquā la
tisfactōez et d. of.
or. ad rep̄mendū
ar. s. e. cui. s. h. h
nō ē vrū. ut. s. e.
si ep̄s forte. et. e.
sequenti.
Ex gelasij. s.
e. cui. est.
Carthaginē
lis. s. si ep̄s.
Et affricam̄.
s. e. placuit.
Piscopus. si
novo. hodie
ociliū nō dep̄mit
ep̄m h sol9 papa.
neqz ociliū restitu
it ep̄z h sol9 papa

vt. ij. q. vi. iteo. et est h. ar. q. epus pt restituere clericu depositu qd
verum est cu dicit depositum nulla qz p falsos testes vel p allegati
ones e ouictus lz sit ar. otra. ff. de qomb. l. i. in fi.

Reliqui. h. patet qz eque deponit aliquis a minoribz sic a maio
ribz vt. xxiiij. di.
c. vlti. et. xxvii.
q. i. si qd epus lz
sit ar. otra. xxxv.
di. epus

Orationu. id e
sola. et patenaz
id est casula

Si g. ex ca.
ff. s. lib. 7 postu.
sed et si et. l. si po
stumus. s. vl. et. l.
id. et. ff. de con.
7 de cu tale. s. fal
si. et. s. i. l. falsa

Quatu. nor a
du sniam quo ad
vnu tenet quo ad
alium non vt. xxiiij.
q. v. miles. et. c.
cum minister. sic
xliij. di. c. vlti.

Si recte. ex
pectat. ar. qz
licz no intercessit
pactio peccat tu
qui expectat re
muneratione sicut
fenerator vt. xiiij.
q. iij. c. i. nunquid
peccat qui iudici
dat pecunia vt iu
ste iudicet. quibz
dicunt. si dans hoc
exprimit qz iteo
dat pecunia vt p
eo ferat sniam tur
piter fac nec tunc
repetet qd dedit.
sed si simpliciter
dat ei vt iuste iu
dicet. vel vt iuste
testetur non peccat
et tunc repetet qd
dedit. xiiij. q. v. n
sane. pleriqz docto
res legu dicunt qz
litercuqz dat non
repetit qa voluit
corrumpere iudicem.
vt. ff. de condi. ob
turpem causam. l.
ij. et venales sen
tentie nulle fut. ij.
q. vi. s. venales.

Ab omni. s. i.
q. i. sunt nonnulli.
Iohannes

Lla. omecio
nis. iudex g
cu offenditur de
bet dare inducias
ar. xxiiij. q. v. c. ij.
et. v. q. ij. relatu.
in fi. et. q. v. q. am
bulat

Ra. coherce
re. iudex no
debet plus iusto
meatascere in eos
quos malos pu
tat. ff. de off. pfi.
obseruandum

Sindicates. reputaco. xxiiij. q. i. s. i. alias possumus vim vi re
pellere. Som apud. a iaduerfione. in ciuilibz causis si actio est
psonalis vsqz ad quatuor menses mādatur snia executoi ex de of.

Sindicates. reputaco. xxiiij. q. i. s. i. alias possumus vim vi re
pellere. Som apud. a iaduerfione. in ciuilibz causis si actio est
psonalis vsqz ad quatuor menses mādatur snia executoi ex de of.

Sindicates. reputaco. xxiiij. q. i. s. i. alias possumus vim vi re
pellere. Som apud. a iaduerfione. in ciuilibz causis si actio est
psonalis vsqz ad quatuor menses mādatur snia executoi ex de of.

Sindicates. reputaco. xxiiij. q. i. s. i. alias possumus vim vi re
pellere. Som apud. a iaduerfione. in ciuilibz causis si actio est
psonalis vsqz ad quatuor menses mādatur snia executoi ex de of.

ex animo 7 ex ordine lz no ex causa
Cu aut ex ca iniusta fuit aliqui nul
lu in eo oino qui accusatur delictu
est qd sit damnatone dignu. aliqui
no est in eo illud sup qd fertur snia
lz ex alio notadus est. Ex animo est
iniusta snia. cu aliquis seruata inte
gritate iudicarij ordinis in adulte
ru vel quelibz criminosum. no amo
re iusticie lz liuore odij vel pccio aut
fauore aduflarioz inductus sniam
pfert. Vnde beda sup epistolā iaco
bi ait. Ita em viri iusticia dei no o
peratur. qz qui iratus in aliquē sen
tentiā pfert. et si ille quatū ad se iu
stam reportet sniam. iste tamen qui
no amore iusticie lz liuore odij i eū
sententiaz dedit. iusticia dei in quem
perturbatio non cadit no imitatur

Item gregori⁹ **S**entētia iusti
cie non est ex pmijs ferenda.

Qui recte iudicat et pmijs re
muneratōis expectat fraudē i deū
perperat. qz iusticia quā gratis im
partire debuit acceptōe pecūie vē
dit. Bonis male vtūtur qui p tpa
li lucro iuste iudicat. tales qppe ad
veritatē no iusticie defensio lz amor
pccij puocat. quibz si spes nūmi sub
trahitur ofestim a iusticie ofessione
recedūt. Acceptō nūmoz preuari
catio veritatis est. Vñ 7 p iusto di
citur Qui excutit manū suā ab omni
munere iste in excelsis habitabit

Item mauricio impatori **I**n ppo
fitoz opibz sibi totū ratio vendit

Illa ppositoz sollicitudo e v
tilis illa e cautela laudabil i
q totū ratio agit 7 furor sibi nil vē
dicat. Restrīgēda sū rōe ptas est
nec e qd agēdū priusqz excitata ad
tranquillitatē mens redeat. nā cō
motōis tpe iustū putat esse omne
qd fecerit **I**tem ambrosius de scō
ioseph **B**rauiter delinquit q ex ira

Sententiaz profert. Rubrica.

Ra etiā sepe innocētes in cri
men adducit. qz dū iusto amplius
irascimur et volumus aliena pecca
ta cohercē gūioza pcca omitterimus

del. querenti. melius. ff. de re iud. l. iij. si est realis statim mādatur
insti. de of. iud. s. i. sed si sententia sit lata sup crimine statim mandatur
tur executō. ut. ij. q. i. sicut. C. de penis. cu reis. nisi in casibz. s. cu
princeps. ex iracundia tulit sniam. ut h. et. C. de penis. si iudicari. Itē
cu sententia lata
est cōtra mulierē
pregnantē defer
tur executio vsqz
ad tpus partus
ff. de penis. pre
gnantis Itē si est
lata in seruū dif
fertur executio qz
usqz dno reddite
rit rācōcīma. C. de
bois pscriptorū.
l. i. Itē differtur
qū insula est assi
gnāda a pncipe.
ij. q. vi. s. biduū.
s. liquidē. Itē di
ffertur cū quis e
ofestus de crimie
donec appeat an
velit in ofessione
pseuerare. C. de
custo. re. l. ij.

Ideo apłs ait. n̄ vos vidicātes ca
rissimi lz date locū ire. h̄ est declīne
mus eā. nenos illa corrupat. Vnde
dñs ihesus mittēs ad euāgelizādūz
discipulos misit eos sine auro sine
argēto sine pecunia sine hoga. ut 7
icētiua litis. 7 istruūta eripet ulcōis

Item ex li. ec. h̄istorie **R**acō d̄z
cōrigere qd furore pmulgatū est.

Qum apd thessaloniā seditio
ne exorta quidam vir ex mili
taribz impetu fuissz p̄li furētis ex
tictus. theodosi⁹ repētmi nūcij atro
cītatus succēsus ad ludos circēses i
uitari p̄lm eiqz ex improuiso circū
fundi milites atz obrūcarī passim.
vt quisqz occurrissz gladio iubet et
vidictā dare nō crimi lz furori. ob
h̄ cū a sacdotibz italie redarguerēt
agnouit delictū culpāqz cū lacrimis
p̄fessus publicā penitentiā in ospcū
totius ecclie exegit et in h̄ sibi tps a
scriptū absqz regali fastigio patie
ter iplēuit. quibz illud qz mirabilē
adiecit. ad leges sanxit i postez vt
snie pncipū sup animāuione pla
te in diem. xxx. ab executoribz dif
ferrentur. quo locus misericordie
vel si res tulisset penitentie nō depe
rīret. **I**tem ḡg. **I**n dictādis snis

Sectores nullo furore ducāt

Summope p̄cauendū est vt re
ctores ecclie 7 q̄ publica iudicia ex
ercēt in dictādis sentētijs nullate
nus leuitate a furore ducti sint p̄ci
pites. lz causz pus diligēt vtilitatis
cū res q̄ ignorabat plēnē ad noti
ciā venēt tūc dīma hūanaqz lex re
soluat 7 fm qz ibi ofstitutū e r̄mota
p̄sonaz acceptōe diffinitia snia p
ferat. h̄ dīcē e qz moyses q̄relas p̄li
sp̄ ad dñm tabnaculū ingressus re
ferebat. et iux qd dñs impabat iu
dicia p̄ponebat. n̄m̄z nos instru
ens vt nō ex corde n̄o lz ex p̄cepto
diuino odēnacōis vel iustificacōis
sniaz p̄feram⁹. **I**tem aug. ad ma
cedoniū **I**ustum iudiciū v̄di nō p̄t

Don licet iustum iudiciū iudi
ci vendē. 7 si liceat aduocato

Summope.
q̄ publica. i.
secularia.

M Aut furore. ij.
q. i. deus om̄ipoz
tēs. ij. xxxv. q. v.
iudicantem.

Resoluat.
id est apiatur.

Et fm. tamē
bñ tenetur iudex
iudicare fm qz si
bi vidē. ut in autē
iustū. qz p̄. ab
h̄ijs. s. i. coll. ij.
ff. de arbi. q̄lez.
et est ar. qz fm al
legacōnes pot⁹
q̄ secūdu oficien
tiam sit p̄cedēdu
vt. ij. q. vii. iudi
cet.

Don licet. iu
stum. multo
magis iniustum
xiiij. q. v. non sa

ne. gan. p̄men⁹ dixit qz aduocatus vel iurisperitus nō debet ventere
ofiliū vel p̄cōcīnū qz si cā est iniusta nō debet eā aſūmere imo acce
ceptā vel aſūptā telerere debz. C. de iud. rē nō nouā. si e iusta. ḡtis

tenetur ofidere vel pfoinari et dicit augustinum s loqui fm leges tu dicas q tales opas bene pr loeare quis. nemo em de suo cogitur face beneficiuz. x. q. ij. peccare. tamen dico si sine labore potest dare concilium non reuoluento libros neqz laborando in perlegendis alle-

gatombz tuc gra tis tenetur subue nire. De iudi ce de legato dicas q ni cibil potest petere preter expensas. extra de vita 7 ho nest. cle. cu ab om ni. modica tamen remia potest pete re vel accipere du mox talia que iu dicantis animu no immutent. ar. ex tra de si. et si que stiones quia illa si computantur me luera. ff. de off. p confu. solent. s. vl. nec huiusmodi ex enia debent exce tere in anno cen tum aureos. ff. ab l. i. ut. repe. l. ead in fi. testis. etiam sumptus petit. vt. ni. q. iij. vturis ordinarius autem iudex no potest ex pēlas petere cum ei eti reddidit sine statuti. xxij. q. i. militare

D Auper. xxij. q. iij. ne a missio
E xistimat. l. di. si lapsis.
S Eructur. ab alijs etiā lz puile giati sint aliq ta men tenent vita re excōmunicatos epī ex te snia ex cō. nulli.

A bstei fūe. id est excōicati.
E pō. g. si ex iusta causa epus aliquē excōi cauit superior no debet eum absolue. sed debet euz remitte absoluedum ad epm etiā si appels latum sit ad eum qd verū est cū eū tons est ipam sen tentiā esse iustam extra d sen. excō. p tuas. in fi. alioz quim sec? ut. e. de creta

R aue. s. di. xxxij. c. v. de hoc notatū est sed vbi ius dubiū est bn ferē snia cer ta. xxx. q. iij. c. vl. qūqz etiā in dubio fco etū ius statui tur vt ex de spon. iuuenis

S amuis iudici. ar. q iudicandū est scdm allegata et nō fm opi nionem iudicis.
O rū. intelligat. dūmō velit. nā nisi intelligat nō d: fieri eo pre

rendere iustū patrociniū 7 iuriscō sulto rectū cōsiliū **I**tez isidorus

D Aup dū nō habet De eodez quid offerat nō solum audiri otēmitur. s. etiā otra veritatē oppri miē Cito violat auro iusticia. nullā qz reus ptimescit culpam. quā redi mere nūmis existimat **I**huic ita qz sententie q nō amore iusticie sed ex alia qualibet cā ferē i quenqz hu militer obediendū est **V**nde i ni ceno ocilio **Nō recipiant ab alijs q suoz epozum otrabūt offensas.**

S Eruct et ista sentētia ut hij q ab alijs excōicantur ab alijs ad omūionē nō recipiantur. Requi ratur sane ne forte qui ex aliq ind i gnatōe animi ā otēptione aut qua libet tali omotōne stomachi epī sui abstenti sint vt ita demū hij qui ob culpas suas epoz suozum offensas merito otraxerūt. digne etiā a cete ris excōicati snt habeatur. quousqz epō suo visū fuerit humaniores cir ca eos ferre sententiā **I**tez Sen tentia est iniusta ex ordine qn non fuato iudiciali ordine quilibet pro culpa sua dānatur **V**nde greg. scribit ostantino mediolanensi epō.

Res dubia nō diffiniatur certa snia

R aue satis est et indecens vt in re dubia certa deē sentētia **I**tem aug. in libro de penitētia. **Nō credatur q certis iudicijs non vniuis vera demōstratur** sint quedā tñ iudici non sunt credenda nisi certis iudicijs demon strētur **I**te damasus papa

Anq examinet aliq nō diiudicent

A drum qui accusatur causas discute nō licet priusqz cano nice vocati ad finodū veniāt. et pres ens p pntē agnoscat veraciter 7 itelligat q ei obiciūtur. **N**ō et p sa pientia salomonis dicit. Antequaz scruteris nō rephendas. **I**ntellige prius 7 tūc increpa. anteqz audias nō rephendas. **E**t licet apertissima sit cōtrarioz rephensio verūtamen oportet ab hijs qui dati sunt ad eo

sentē. ff. de. v. lig. coram. sicut prae intellexisti sic prae respon tes vt de. o. di. ij. pma.
Intellige. alias dicitur. tes vt de. o. di. ij. pma.
Aptissima id est apta. id est manifesta. non tñ notoria. vel intel lige cū iudici est manifesta. **C**ontrarioz. id est aduersariorum.

Non solū. s. lxxvi. di. si quib. s. e. q. m cūctis. et. c. si qz dixerit.

Pro sacrile gio. g. male intel ligit illud. c. s. e. c. i. inuit. off. s. qz et ē tūc timēda snia pastores qn vel istud crimē p quo est excōicatus vel aliud ē in eo alias si nullū ē in eo crimen nulla ē vel nō ē timēda sententia et siue tceptus ex illo verbo siue ex fia culpa mereatur. sed gregorius vo cat aliam culpam quā de nouo que rit otēnto. s. ex cōi. cō. nem. vel dicas eū allegans vo s. dicit.

Non erat. sic. xxxij. q. iij. nota dū est. in fi. ubi d: qz iniusta excom muniaco non noc et nisi otēntat sic extra de se. q. p. tuas. sic nec de nūtiaco iniusta ē otēntanda extra de nō. op. nūcia. c. i.

Quatuor. est. et quē mo dus qn iudex pau peribus miseretur ut. xxij. q. iij. est iniusta. et. c. ne a missio. **I**te snt aliq duo modi. nimia seueritas et nimia remissio. ut. xlv. di. disciplina. nes qz omē ē constans iudex. cui? amiq motū vultua pto git. ff. de off. pfi. obseruandū. **I**te et alius mod? qn p imprudentiam male iudica. s. l. de obf. que ex qz telic. nal. s. i.

Timore. sed nūquid tenet snia quā iudex p me tū tulit. sic. sed ali di pē p excepōe nē. xxv. q. i. omē. ff. s. fur. interdū. s. i. ar. ota. ff. de acquir. l. v. reb. l. vi. s. vlti. senten tia aut que p pre miū lata est nulla est. ut. ij. q. vii. s.

rū examinacōnē ordinē seruari.

Ite ex octaua finodo.

Qui falsū de alio pferet et is qui cri

Nimia credit vterqz reus est.

Non solū ille reus est qui falsū de alio pferet s. is qui aurem cito crimibus pbet. **C**ū g sentētia ex ordine iniusta est. nec tūc ab ea re cedendū ē. qz et anquā sententia da retur in eū p qualitate sui reat? li gatus apud deū tenebatur. otēngit etiā aliqñ vt adulter sententiā p sa crilegio reportet. cuius reatū in cō sciētia nō hz. s. sentētia 7 si iniusta sit. qz nō est crimē in eo sup quo sen tentia plata est. tñ ab eo iuste re portata ē qui ex reatu adulterij iā diu apud deū excōicatus fuerat. et in hoc casu intelligēda ē illa auctas greg. sentētia pastoris. rē. **I**ustam sententiā vocat qn crimē subest sup qd fertur. iniustā qñ illud nō sbeft q tñ timēda vel seruāda est qz ex a lio iā dudū dānadus erat. **V**n cum pmississet greg. vtz iuste an iniuste obliget pastor. pastoris tñ sentētia gregi timēda est. subsecutus adie cit. ne is qui subest et cū iniuste fō fit an ligatur. ipam obligacōis sue sententiā ex alia culpa mereatur. **P**a stor vzo vel absolue indistrete ti meat vel ligare. **I**s aut qui sū māu pastoris ē ligari timeat vel iniuste. nec pastoris sui iudiciū temere re phendat. ne et si iniuste ligatus est. ex ipsa tumide rephensiomis supbia culpa q nō erat fiat. **A**liqñ nul lū sbeft crimē et tñ vel odio iudicis vel factione inimicoz oppositā sibi sententiā damnacōis in se excipit. **V**nde greg. ait. **Q**uot modis

Quatuor būanū iudiciū pūtiē

Modis humanū iudiciū puer titur. **T**imore. dū metu potestatis alicui? veritatē loqui ptimescimus **C**upidate. dum pmiō animū alicu ius corrupimus. **O**dio. dū otra quē libet adūsariū molim. **A**more. dum amico vel pmiūo p̄stare otēdim?

Quam vero graue sit vel odio

venales. sed si odio vel amore lata est tenet bene sed irritatur. ff. de trebell. l. i. seruo. s. cum p̄tor. **J**ohannes. **C**dū amico. to hac amicitia vel inimicitia notatur. iij. q. v. c. i.

Quicquid in
amicia v. a
de q. iudex eque
possit reculari pp
non capitales sic
ppter capitales i
amicias. vt. iij.
.q. vij. iudicet. ex
te ap. ad s. vnde
patz q. p. minori
ca reculari iudex
q. testis. vt dixi
.iij. q. v. accusato
res. ito quia faci
lus hntur mille
iudices q. vnus te
stis. extra de ap.
postremo.

Quisquis oc
cultat. tunc
.s. q. iudicet. i te
stem. alias bn pt
et etiā debet qnqz
quis occultare ve
n. atez ur. xxij. q.
.ij. primū. v. septi
mum. et. c. ne quis
et. xliij. bi. in man
datis. et. cū a xpo
q. rretur qd e. v.
ritas nō respōdit
Occultat. ff.
de fal. si quis ob
reperit contra. j.
xxij. q. ij. ne quis
ar.

Quod esse. ali
quis ergo cogit
alij p. posse cū sibi
non obest. ff. de a.
qua. plu. ar. l. ij. q.
Item varijs

Quod si qua
mentiendo.
d aliquo ppter q
ipe pbit vitā. ta
lis em d. homici
da. j. te. pe. bi. i. pi
culose

Melius. ele
d. iue. vt. j. o. iustū
.x. q. i. o. iustū

Quicquid. ne
iudicet. vt. q.
.i. o. is q. gembat

Bis. infirmi
tate corpis.
nā infirmus nescit
qd faciat. xvij. q.
.ij. consalidus

Arbitris. id ē
bonis viris sicut
iudas captauit
absentiā aploz.

Quicquid. fa
ctis. nota q
ipo facto negam
xpm ut s. ipo fa
cto mentimur. x.
xij. q. v. cauete. ip
so facto appella
mus. ex. te. ap. bi.
lecti. ipo facto ha
tomus ratum. ff.
de mo. testa. si
ponas. q. i. ff. rem
ra. bal. ij. q. fal.
sus. ipo facto eli
simus. ex. te. h. ijs
que. si. a. ma. pte

vel amicitia vel munere vel metu v
quolibet modo iudiciū puertere au
gustum testatur dicēs **De hijs q
aliquo modo iudiciū peruertunt**

Quicunqz a cōsanguinitate a
amicia vel hostili odio vel in
imicijs i iudicādo ducitur perūt
iudiciū xpi qui ē iusticia. et fructū
illij. Itē in amaritudinē dānatio
nis. **Itē ad casulan. De hijs q
metu potestatis veritate occultant**

Quisquis metu cuiuslibet pote
statis veritatē occultat. iram
dei super se puocat. qz magis timet
hoiez q. deū. Et post pauca. Vterqz
reus ē q. veritatē occultat q. mē
datiū dicit. et ille p. esse non vult q.
iste nocē desiderat. **Itē De eod**

Nemo peritorz aut prudentiū
putet q. minus sit periculum
in h. bis lingua mētiendo q. manibz
sanguinem fundendo. Melius est em
p. veritate suppliciu pati q. p. adula
tione beneficium. **Item pelagi
benigno archiepo De eodem**

Quicunqz puidendū est ne ali
quē iniuste p. se iudicet et
punit. ne ihesum perseqtur iudicet
et punit. **Sic qz qui veritatē p.
pecunia negat vel falsū testimoniū
stra aliquē dicit. deū vendē vel ne
gare pbatur. Vnde beda super
marcū Qui falsum testimonium
dicunt et veritatem pecunia negat
sceleris iude participes fiunt**

Alij iudas ad summos sacer
dotes q. ostituerit ei pecuniā se datu
ros. Multi hodie iude scelus q. do
minū et magistrz suū deūqz p. pecu
niā vendiderit velut immane q. nefa
riū exhorret nec tñ cauent. Nā cum
p. muneribz falsū o. quelibet testi
moniū dicūt p. facto qz veritatē p.
pecunia negat deū pecunia v. dūt

Ipe em dicit. ego sū veritas. Cū so
cietatez fratnitatis aliq. discordia
peste smaculat deū pdūt. qz deus
caritas est. Qui g. veritatis et cari
tatis iussa spernūt deū vtiqz q. cari
tas q. veritas ē pdūt. maxie cū nō
infirmitate vel ignorātia peccāt. s.
i. filitudine iude q. rūt oportunitatē
qualiter arbitris absentibus men
dacio veritatē q. v. tutez crimie mu
tent. **Item iero. Xpm negat
qui peruersis se socium facit**

Quicquid quidā in eo tñ deus
negari si in p. secutōne quis agen
tibz o. phensus se confiteri renuerit
xpianū esse. Ecce ap. s. omibz q. per
uersa sūt factis deū asserit negari.

Xps sapiētia est iusticia et veritas
sanctitas fortitudo. Negatur p. in
sipientiā sapiētia. p. iniquitatē iusti
cia. p. mendaciū veritas. p. turpitu
dinē sanctitas. p. imbecillitatē ani
mi fortitudo. Quotienscūqz vncim
vicijs atz p. cis tocies deū negam
Et ecōtrario quoties bonū qd agi
mus deū ofitem. Nec arbitrandū ē
in die iudicij illos tñ a dei filio esse
negādos q. in martirio xpm nega
uerunt. s. etiā illos omnes quorum
ope vel smone vel cogitacōe xpus
negatur negat vel ofessus ofitetur.
de hac puto cōfessione q. discipulis
p. cipit dicēs. Eritis michi testes in
ihrlm et in omni iudea q. samaria q.
vsqz ad vltimū terre. **Itē aug.
Qui xpianū se negat xpm negare**

Non solū abne **conuincitur.**

Negat xpm qui dicit eū nō esse
xpm. s. etiā ille q. cū sit negat se esse
xpianū. dñs enim nō ait petro. dis
cipulū meū te esse negabis. Nega
uit ergo ipm cū se negauit esse eius
discipulū. Quid autē aliud isto mō
q. se negauit esse xpianū. **Item
Timendo mortē carnis tue dabis
mortē anime tue. Quāta enim vita
est ofiteri xpm. tāta mors est nega
re xpm. An ap. plus petrus sic quidā
eum fauore p. iso excusare nituntur
xpm nō negauit qz interrogatus
ab ancilla hoiem sese nescire rñdit.**

**Itē iohes crisostomus veritate
p. bit nō solu qui p. veritate mentit
s. etiā qui veritatē non bene p. dicat**

Nolite eos timere q. occidunt
corp. ne forte ppter timorē
mortis nō libere dicatis qd audistis
nec fiducialiter nō predicetis. alijs
omibz qd in aure soli audistis. Si
cut ergo ex hijs h. bis ostenditur. n.
solum ille proditor est veritatis qui
trāsgrediēs veritatē palā p. verita
te mendaciū loquit. s. etiā ille qui
nō libere pnūtiat veritates q. libere
pnūtiat oportz. a nō libere verita
tem defendit quā libere defendere o
uenit pditor est veritatis. Nam si
cut sacerdos debitor est vt veritatē
quā audiuit a deo libere p. dicet. sic
laicus debitor est vt veritates quā
audiuit a sacerdotibz p. batā quidē
in scripturis defendat fiducialiter.
qd si nō fecerit pdidit veritatē. cō
de em creditur ad iusticiā ore autē
ofessio fit ad salutē. **Item Inia po
tius iudicē ledit q. eū in quem ferz
Vn aug. ait Iniuste aliq
anathematizās sibi nō alijs nocet**

ca. ex ore.
**Et negat. qz
dam hnt negat**

Non solū. nō
ait ar. s. et expce
dēt. c. q. qui vnu
dicat q. omie id qd
sequit. ex illo ut
.s. di. vij. quo iu
re. ex. te. dolo. q. o.
tu. cū dilecti. i. fi.
ex. te. of. deleg. cū
sup. ff. q. metus
cā. l. i.

Negat xpm.
sed quid si alijs
coactus xpm ne
gat ore sed corde
nō negat nō vidr
peccare. nā ex cō
te. pcedunt vicia
xv. q. vi. c. i. et de
us cor interrogat
.xliij. q. v. si quid
tamen dico q. mō
taliter peccat q.
nulla o. dōde debz
ad s. adduci. xxiij.
.q. ij. p. m. nam
et si nō vult nega
re xpm vult tam
istud ppter qd ne
gat scz vitā. xv.
.q. i. merito.

Nolite. probi
tor. est qui
loquitur mēdaciū
vel nō libe. pnun
ciat veritatē ut s.
qui sibi crimē co
gnitum maliciose
p. ulicat. ij. q. i. si
peccauerit. qui a
liū cā. euenit q. eū
in piculum trahit
.xxij. q. ij. t. r. i. f.
rūt. q. res vel mu
nitiones hostibus
trahūt. xxij. q. v.
te. forma. q. secre
ta sibi cōmissa re
uelat. s. pe. di. vi.
sacerdos.

Illud plane. miuria. pt. g. agē oīra excōica tōre actiōe miu- riaz. qd. verū est cum volo excōica uīt. alias nō. ff. de ui. bo. rap. l. ij. §. si publicamus. lau. imo semp. pt. eum cōuenire ad inter esse nisi iudex pro babiliter errauit et etiā agē vt alias puniatur ex tra de sen. excō. la cro. ij. q. i. nemo. eē si temerario ex cōmūicat punitur. s. e. temerariū. **I**mmertaz. .i. sine cā. naz. sine culpa sepe aliquis punit. tēporaliter. xlv. bi. sed illud. **P**ax. f. spūs. f. **P**etra. id est xpūs. **C**olūba. id ē ecclesia. **S**olans. sup. ple. reuētur. qnq. **D**erumq. ut ipse. repetit. h. tenore illorū ca. .s. e. ipe. .7. c. iudi care. .7. c. tūc. va. **P**er. pphaz. .d. .ez. e. b. i. e. l. e. m. **I**ustum. nō. valeat. ar. q. snia p. metū. la. ta. nllā. ē. ipso. iure. vt. h. et. xxxi. q. ij. lotharius. xxv. q. i. omne. sed. die. q. tenet. nisi. elidatur. p. exceptionē. **P**arū. esse. .i. nō. sufficit. ei. q. ipe. nō. sit. inimic⁹. vel. uō. generet. alijs. i. imiciās. nisi. i. u. .7. deat. i. alijs. eas. ex. tingere. **Q**ui. iustus. ē. p. miū. m. hoc. q. patienter. susti. net. **E**quitatem. ab. h. loco. ostēdit. qd. iuris. sit. de. snia. p. cepti. et. dicas. q. sp. parentū. ē. iudici. m. rebo. licitis. dū. tñ. illa. spēctāt. ad. officium. eius. p. ciperē. vt. vij. q. i. quia. .7. ff. de. reg. iur. factū. et. si. du. bium. est. an. sit. li. eitum. parentū. ē. ei. xxij. q. i. quid. culpatur. **S**iquis. ep̄s. p. hereticis. mortuis. q. nō. licz. sp̄ali. oratione. vt. xij. q. ij. non. est. memus. sed. p. vi.

Illud plane nō dixerim temē qd si qsq̄a fidelium fuit ana- thematizat⁹ iniuste. ei pot⁹ oberit q̄ fecit q̄ ei q̄ hāc patitur iniuriā. Spūs em̄ sanctus habitās i sanctis p̄ quē quisq̄ ligatur ā soluitur. im- meritā nulli ingēit penā. p̄ eū quip- pe diffunditur caritas in cordibus v̄ris q̄ nō agit p̄peram. Pax ecclie dimittit p̄cā et ab ecclie pace alie nis tenet p̄cā nō fm̄ arbitrium ho mimū s̄ fm̄ arbitriū dei. Petra te- net petra dimittit. colūba t̄z colum ba dimittit. **I**te salomō Sic a- uis i incertū volās t̄ passer quolibz vadēs. sic maledictū frustra platū venit sup̄ eū q̄ misit illud. **I**tem gḡ. i. omel. xxvi. **C**uius vita officō nō agr̄. ut alios ligatus soluit. **D**lerūq̄ otigit ut iudicis locū teneat cui ad locū vita minimē cōcordat. Ac sepe agitur ut vel damnet immeritos vel alios ipe li- gatus soluat. Sepe in ligandis ac soluēdis s̄ditis sue voluntatis mo- tus nō aut̄ causaz merita sequitur vnde fit vt ipe ligandi atq̄ soluen- di ptate se liget t̄. et infra. Sepe fit vt erga pximū quēlibz odio vel gr̄a moueatur pastor. iudicare aut̄ de subditis digne t̄. et. vnde per ppham recte d̄. mortificabāt aīas q̄ nō moriebātur t̄ viuificabāt aīas q̄ nō viuebāt. Nō morientē quippe mortificat q̄ iustum dānat. t̄ nō vi- ctuz viuificare nitit̄ q̄ reum a sup- plicio soluē conat̄. Cause ergo pen- sante sunt ac tūc ligādī ac soluēdi ptās est exercēda. Vnde videndum est q̄ culpa p̄cessit t̄ q̄ sit penitentia secuta post culpā. vt quos omnipo- tens deus per opūctōnis gr̄am visi- tat illos pastoris sentētia absoluat tunc enim vera ē absolutō. Et infra. Ex. q̄ oīderatōne intuentum ē q̄ il- los nos debemus per pastozales au- dōritatē soluē quos auctorē nostrz agnoscimus p̄ suscitantē gr̄iam vi- uificare. Et infra. Veniat itaq̄ foras mortuus id est culpā oīteat̄ pecca- tor. Venientē aut̄ foras soluunt di- scipuli. qz pastozes ecclesie ei debent amouē penā quā meruit q̄ non eru- buit oīterī qd̄ fecit. **H**ec de solu- tōis ordie breuiter diximus. vt sub- maḡ moderatōne pastozes ecclie vel soluē debeāt vel ligare. **I**te calix- tus papa. **V**irib⁹ caret snia **I**ustum iudiciū iniuste lata t̄ diffinitō iniusta regio metu t̄ ius- su ā cuiuscūq̄ ep̄i ā potētis a iudici-

bus ordinata vel acta n̄ valeat. ho- mini religioso paz esse debet mimi- cicias alioz nō exercere vel augere male loquendo. nisi et eas extingue- te bene loquēdo studuerit. Melior est in malefactis humilis facta confes- sio q̄ in bonis supba gloriacō. **I**te aug. sup psalmū. c. ij. ait. **P**remiū mēt̄ur qui iniuste maledi- catur p̄miū redditur. **H**ic t̄ si vt dictum est non taneat̄ ligatus apud deū. sentētie tñ parere d̄. ne ex supbia liget̄. qui prius ex purita- te oīctētie absolut⁹ tenebatur. **I**te est qn̄ oīra equitatē sententia fer- tur veluti qn̄ s̄diti nō pnt̄ cogi ad malū sciētes obedientiā nō esse ser- uādā platis i rebo illicitis. **V**n̄ eu- ticianus p̄. ait. **N**ō est obediēdus ep̄o q̄ p̄ hereticis missaz canē iubet. **S**iquis ep̄us aut abbas pre- s̄bro aut monacho suo iusserit missas p̄ hereticis cantare. nō licet. nō enim expedit obedire eis. **I**te aug. **P**ceptis nō obediē multoties. **D**n̄ em̄ semp maluz expedit. **N**ē nō expedire p̄ceptis. cū em̄ dñs iubet q̄ deo sunt oīra tūc ei o- bediēdum n̄ est. **I**te iero. i epla ad ephesios. De eodem. **S**iquis dñs iubet ea q̄ n̄ sunt oīra- ria vel adūsa sacris scripturis. subi- ciat̄ dño suo huus. sinvero oīra- ria p̄ cipit. magis obediāt spūs q̄ corpo- ris dño. Et infra. Si bonum est qd̄ p̄cipit impator iubētis exequē volū- tatē. si malū. n̄. Dportet magis obedire deo q̄ homibz. **H**ocipm̄ t̄ d̄ seruis apud dños et d̄ vxoribus a- pud viros et de filiis apud p̄res. qd̄ in illis tñ debēt dñis t̄ parētibz esse subiecti q̄ oīra dei mādata nō sunt. **I**te ambrosius. **N**ō s̄t audie- di q̄ oīra deū aliquid iubent. **V**lianus impator q̄uis esset apostata habuit tñ sub se xp̄ianos milites. quib⁹ cū dicebat p̄ducite aciem p̄ defensione rei publice obe- diebāt ei. **C**ū autē diceret eis p̄du- cite arma in xp̄ianos tunc cogno- scēbāt impatorē celi. **I**te fabia- n⁹ p̄. **N**ō iubz aliqd̄ iustus q̄. **Q**ui omnipo- deum timē p̄ba- tentē deū metuit nō oīra euā- geliū xp̄i nec oīra ap̄los nec p̄phas vel sanctorz patz instituta agē ali- quid vllō mō oīsentit. **I**te nicola- us papa lothario. **E**t q̄ peccat t̄ q̄ peccanti oīungit̄ v̄qz reus ē. **T**a corpis tui motibus cedē

uis hēctis t̄ alijs malis et sp̄ali oīo ne licitū ē omē. ut. xij. q. ij. p. obēti- tibus. §. si ali oīati- ne. p. oītibz defū- ctis licitū ē orare. ut. ij. q. ij. nō. extimemus. sed. p. viuis hereticis et alijs malis etiam sp̄ali oīo licitū ē orare. ut. de. pe. di. v. fallas. x. xij. q. ij. corrip- antur. **N**on em̄ p̄cep- tis. nō solum iniusto sed etiā in honesto. vel etiā si a iudice p̄cipit̄ aliquid qd̄ sit in- honestum vel in- comodū ut. ff. de. f. cep. si tñ dies. §. opromisso. et. ij. q. ij. p̄ceptū. ff. de. iur. si long⁹. et. ij. q. ij. hōrtat- mur. **S**iquis. ff. de. reg. iur. ad ea que. **E**t d̄ v̄dō. ff. x. q. v. ma- nifestū. oī. vbi. d̄. q̄ lz vir p̄cipiat vxori q̄ non fuce- vōtū lz ipe peccet lz p̄cipiendo ipsa tñ tenetur ei obe- dire. §. die. q̄ licz vir p̄cipit̄ peccat n̄ tñ p̄cipit̄ id qd̄ ē p̄c̄m q̄ p̄c̄ ptū dñi ē ut in ta- li casu vxor obedi- at viro ut. xxij. q. v. noluit. **I**te. adhu. obicitur. q̄ seruis quo ad quib⁹ a p̄urio ex- culatur p̄pter mā- datū dñi. xij. q. v. qui opulsi. et. c. si quis coac- tus. §. n̄. exculat̄ a pena. p. parte. §. nō. a. p̄c̄o. s. di. n̄. ij. c. domiqz. **S**ilianus. ob- ediebant. §. xv. q. vi. nos. scō- rum. et. c. iuratos. oīra. ibi. em̄ d̄. q̄ si dñs ē noīat⁹ et cōmūicatus. v̄. lē. hōti. §. statim. va- fallus eius absolu- tus est a sacro. hōndetur iur. ab. huc. tolerabatur ab ecclia. ne fūci- taret. sc̄andalum aduersus xp̄ianos. h̄. aut̄. verū ē. quia. ex. cō. m̄. i. c. nō. tollit. obligacōes. qua. est. valallus. obligatus. dñs. §.

en effectū obliga
tionis. vntē dno
absoluto statim
tenetur ei obedire

Ta corpis.
pbat. ar. q.
sma lata ota vnu
pudicat alij. sic
m. q. vi. h. quip
pe. lxxi. di. tan
tis ex. de sen. et re
iud. cū sup. vbi al
ter appellans co
gitur pbare cau
sam appellacōis.

Quod resistit.
p cōsulē. si.
s. di. viij. que cō
tra. et loquit. hic
in eo casu qm i ea
dem ciuitate sunt
plures iudices q.
rum vnus maior
est alio vbi maiō
iudex potest puni
re minore. ut. C.
de of. redo. pui.
potioris. h.

Potestate.
h reglā vbiqz fal
lit. nam potius te
nem obedire epi
scopo q̄ metropo
litano. ut. ix. q. iij.
p. totū. Itē et mo
nachus potius o
bedit abbati quā
epo. vt. lviij. di.
c. i. et. ij. et poti⁹
statut excoicacōi
plati q̄ absoluti
oni epi. ex. de of.
ord. cū ab eccliarū
nisi intelligas in
eo casu loqui qm
minor hz iurisdi
ctiōne a maiori se
cūdu q̄ loq̄ lex.
ff. diud. iudiciū.
vel loquitur i eo
casu cū appellat
ad maiorem. tunc
potius maiori q̄
minori parendūz
est. Item obicit
adhuc d̄ epo qui
potius obedit re
si q̄ suo metropo
litano. xvij. di.
si quis epus. sed
ibi loquitur cū p
uenit mādatū re
gis. Itē obicitur
de vxore que po
tius viro q̄ deo ut
xxij. q. v. mani
festū. sed solutū ē
s. c. si dñs.

Impatores.
exufflari. sic
en nri sacerdotes
exufflant in bap
tismo dyabolū
sic factotes here
ticoz xpm ut xx.
ij. q. iij. qm.

Sed ergo.
breuitate.
breue em d̄ tpus
huius vite. xxij.

Quod resistit.
p cōsulē. si.
s. di. viij. que cō
tra. et loquit. hic
in eo casu qm i ea
dem ciuitate sunt
plures iudices q.
rum vnus maior
est alio vbi maiō
iudex potest puni
re minore. ut. C.
de of. redo. pui.
potioris. h.

Potestate.
h reglā vbiqz fal
lit. nam potius te
nem obedire epi
scopo q̄ metropo
litano. ut. ix. q. iij.
p. totū. Itē et mo
nachus potius o
bedit abbati quā
epo. vt. lviij. di.
c. i. et. ij. et poti⁹
statut excoicacōi
plati q̄ absoluti
oni epi. ex. de of.
ord. cū ab eccliarū
nisi intelligas in
eo casu loqui qm
minor hz iurisdi
ctiōne a maiori se
cūdu q̄ loq̄ lex.
ff. diud. iudiciū.
vel loquitur i eo
casu cū appellat
ad maiorem. tunc
potius maiori q̄
minori parendūz
est. Item obicit
adhuc d̄ epo qui
potius obedit re
si q̄ suo metropo
litano. xvij. di.
si quis epus. sed
ibi loquitur cū p
uenit mādatū re
gis. Itē obicitur
de vxore que po
tius viro q̄ deo ut
xxij. q. v. mani
festū. sed solutū ē
s. c. si dñs.

Impatores.
exufflari. sic
en nri sacerdotes
exufflant in bap
tismo dyabolū
sic factotes here
ticoz xpm ut xx.
ij. q. iij. qm.

Sed ergo.
breuitate.
breue em d̄ tpus
huius vite. xxij.

consensisti et relaxatis voluptatum
habemis temetipsum in lacu miserie
et in lutu fecis phibitu deiecasti. vt
qui positus fueras ad gubnacōnem
ploz effectus sis ruina multorum.
pbat h teugualdi et gūtharij du
dū epoz legitimus casus. qui pro
eo q̄ te minime opteter erudierant
quimo qz p̄uaricacōez tuā tegē ar
gumētis suis et sub quadaz iusticie
specie fucatis quibusdaz ex q̄stis ad
inuētiōib⁹ equitatē obruē studu
erūt. nra sunt ap̄lica auctē d̄positi. et
ab omī epatus regimie reglariter
se q̄strati. **I**tem augustinus.

Quod resistit. p̄tati dei ordmacō
ni resistit. S3 quid si illud iu
beat qd nō debeas facē. h̄ sane otem
nas p̄tatem. ipos hūanarum legum
gradus adūte. Si aliquid iusserit
curator faciendū ē. non tñ si contra
p̄ consulē iubeat. q̄d vtiqz otemnis
potestatē s3 eligis maiori hūire. nec
huic d3 minor irasci si maior p̄lat⁹
est. Rursus si aliquid ip̄e d̄sul iubeat
et aliud iubeat impator. vel si aliud
impator aliud deus. quid iudicatis
Maior est p̄tās deus. Impator
da veniā. tu carcerē. ille mimatur ge
hennā. Idic iā tibi assumenda est fi
des tua tanq̄ scutū in quo possis oīa
ignita iacula inimici extinguerē.

Item donatistis. **D**e eodē.

Impatores si errore eēnt qd
absit. p̄ errore suo otra verita
te leges darent p̄ q̄s iusti pbarent
et coronarentur. nō tñ faciendū est
qd illi iuberēt. qz deus phibet. sicut
iusserat nabuchodonosor vt aurea
statua adoraretur. qd qui facē nolu
erunt deo talia phibete placuerunt
Qm aut impatores veritatē tenent
p̄ ipa otra errorē iubent. qd quis q̄s
cōtēpserit ip̄e sibi iudiciū acquirit.
Nam inter hoies penas luit. et apd
deū frontē nō habebit. qui h̄ facere
noluit. qd ei p̄ cor regis ipa veritas
iussit. sicut et ip̄e nabuchodonosor
post miracula salutis triū puerorūz
omotus atqz omutatus p̄ veritate
otra errorēz edictū p̄posuit. ut qui
cūqz blasphemarent deūz sidrac mi
sac et abdenago in interitū irent et
domus eoz in ruīmaz. et non vultis
aliquid tale contra vob̄ iubeant im
peratores xp̄iani cū sciant a vob̄is
quos rebaptisatis cristū exufflari.

Item in psalmis. **J**ulianus.
extitit infidelis impator nōne exti
tit apostata iniquus pdolatra. Mili
tes xp̄iani seruiert impatori infide
li vbi veniebat ad cam xp̄i nō ag

noscebāt nisi illū qui in celo erat qm
volebat vt pdola colerent et thuri
ficaret p̄ponebat illi deū. qm aut di
cebat pducite aciem ite otra illam
gentē statim obtēperabāt et distm
guebāt deū etnū a dño tpali **I**te
gregorius. **P**er obediētiā bonū de
serē malū vero nunq̄ facere licet.

Ovid ergo miz si peccor hō o
bediētie i p̄ntis vite breuitate
se subicit qm hanc dei et hoim media
tor et qui obediētes remunerat non
reliquit. Sciendū tñ est nūq̄ per o
bediētiā malū fieri. aliq̄m aut de
bet p̄ obediētiā bonū qd agitur in
termitti. Neqz em mala in paradiso
arbor extitit quā deus hōi ne otmge
ret interdixit. s3 vt melius p̄ obediē
tie meritū hō bñ odit⁹ cresceret. di
gnū fuerat vt etiā a bono phibētur
q̄tinus tāto verius h̄ quod agēt viz
tus essz. quāto et a bono cessans au
ctori suo se subditū et humilē exhibe
ret. **I**tem isidorus. **A**pod deū
maledicetur qui peccatib⁹ cōsentit.

Ovident peccatib⁹ et defen
dit aliū delinquetē maledcūs
erit apud deū et hoies. et corripietur
inrepacone seuerissima. Idic etiā
quidā sanctissimus p̄ ait. Si quis
peccantez defendit acrius q̄ ille qui
peccauit coherceat. Idic etiā alius
p̄ ait. Si quis alterius errori d̄sen
tit sciat se cū illo h̄limodo culpabilē
iudicandū. **I**tem. **N**on est
obediēdū qd otra deū p̄cipit.

Iis qui p̄est fecerit aut cuiq̄
qd a deo phibitū est facē iusserit vel
qd p̄ceptū est p̄terierit aut preteriri
mādauerit. sancti pauli apli senten
tia ei mgerēda ē dicētis. ec̄ si nos ā
angelus de celo euangelizauerit vob̄
bis p̄ter qd vob̄ euangelizauim⁹
anathema sit. **I**tem. **D**e eodē.

Siquis phibet vob̄ qd a dño
p̄ceptū ē vel rursus impat fiēi
qd dñs fieri phibet. execrabilis sit
omib⁹ qui diligūt deū. **I**tem.

Is q̄ p̄est si p̄ volūtate di v̄l p̄
qd i scripturis sanctis euideē p̄
cipitur vel dicit aliqd vel impat tā
quā falsus testis dei aut sacrilegus
habeatur. **C**ū ergo subditi excō
municantur qz ad malum cogi non
p̄nt. tūc sententie nō est obediendū.
qz iuxta illud gelasij nec apud deūz
nec apud eccliam eius quēqz gra
uat iniqua sentētia. **Q**uod aut sup̄
omunicantes excōmunicatis d̄ ecclia
abici iubēt nō de quolibz mō d̄uicā
tib⁹ itelligēdū ē. **V**n nicola⁹ pa
pa scribit igmaro remoz archiepo

q. iij. ip̄a pietas
et. de pe. di. v. cōi
teret.

Inter mitti. no
ta p̄ obediētiā
omitti bonū ut h̄
r. xxi. di. demiqz. r.
ff. d̄ re. mili. l. iij.
s. in bello. et xvi.
q. i. monachi. Itē
p̄ obediētiā bo
nū ē pati etiāz qd
iustū est. si. c. di.
otra morē. et licz
iste iniuste p̄cipiē
co iste tñ iuste fa
cēt p̄nto. xxij.
q. i. quid culpa.
in fi. et abim ple
re tenemur p̄cep
tū h̄ viz tolerabi
le. xix. di. i memo
riam. Sed quid si
ep̄s p̄cipit alicui
ut eat romam et il
le se exculat iteo
qz alij muemunt
melores. h̄ excūs
latio nō valet. qz
in legacōnib⁹ or
to nō est seruād⁹
ut. ff. de. lega. sciē
diū. s. penul. et est
h̄ ar. q. si clericus
vouerit iter pere
grinationis quā
non p̄t ire inuito
epo de. o. di. v. nō
oportet.

Si cōsentit.
p̄ coopacō
nem et auctatē ut
ij. q. i. notū. in fi.
Si acrius q̄.
xxij. q. iij. q̄ ali o
rum. s. lxxvi. di.
tanta.

Is qui. ec̄
si nos. s. ali
quis seipm vel si
bi parem excom
municare p̄t vt h̄
et. xij. q. ij. nō lice
at. et xxi. di. nunc
aut. sed otra. par
in parē nō hz im
perioz. ut. xxi. di.
inferior. et ex d̄ el.
c. innotuit. nec a
liquis in seipsum
habz impū ut. ff.
de ar. l. penul. sed
dic q̄ p̄ h̄ vba nō
anathematizauit
h̄ tñ dixit cū essz
anathematizatus
id est separatū ab
eis vt n̄ ei esset
credēdū. vel ostē
dit p̄ h̄ quid fieri
debeat. et est. si. q.
non est h̄ creden
dū sancto viro. l.
di. si quis p̄p̄ste
ra.

Cū ergo. co
gi nō p̄nt. quid si
epus dicat excom
mūico te et absol
uo te. an sit poti⁹

excommunicatus q̄ absolutus due h̄ sententie videtur. sicut plura sunt p̄cepta iudicis ut ex de do. et otu. cū dilect̄. sic plures sunt stipulatio nes. cū p̄mittitur h̄ et illud. ff. de. v. o. scire debemus. et. l. q̄ dr. die q̄ nlla ē excommunicacō p̄p̄ sui otarrietatē. Si diuise aut̄ sine ex m̄uallo p̄ferantur quo ea fu valeret vtraq̄

Itē quid dices. si dicat excommunico vel absoluo. die q̄ si ante non erat excommunicat̄ nō est excommunicat̄. sed si an̄ fuit excommunicat̄ nō est absolutus. Jo. e. go dico q̄ talis p̄ latus p̄sumitur fa tu. et p̄ eodē ha betur ac si nō tulisset s̄iam. ut ex de sue. ab intel. cum dilectus. b. Item pone mādatū est duobus vt excom munit̄ aliquem et vnus dixit exco munico te si ille n̄ excoicat te. die q̄ si ambo illa. ver ba p̄ferūt nō est excoicatus. Jo. cō trariū credo. b. Itē quid si intēz minate dico exco munico alterum illoz nūqd̄ am bo sūt vitadi vite tur q̄ sic quia i ge nere p̄ fieri exco mūicacō. ex. d. of. or. si sacerdos.

Axcellentissimus mus. qui cō mūicāt. nō intelli gas q̄ h̄ excoica tio trālit in tertiā p̄sonā q̄ ipa cum suis om̄ibz fauto ribz fuit excoicas ta. vnde illi dūicā tes intelliguntur noiatim excoicati ut ex de sen. exco. q̄ in dubijs.

Absoluti. id est absoluti iudicentur sic xxiiij. q. i. aubiuimus. **S**ol nō ex volūate sic. ff. q̄ me tus cā. si mulier.

Soniā. quidam sic pō nūt casū. aliquis

pp̄ter enorme crimē fuit excoicatus et pp̄ter enormitatē criminis p̄hibebat tpe gregori. q̄ nec filius nec vxor nec aliquis de familia debe ret ei omūicare. et h̄ licite potuit fieri vt dicunt p̄ id qd̄ est xxiiij. q. iij. si habes. ibi nisi ḡuissime omouerer. sed cū greg. videret eos con temnere talē excoicacōnē tēp̄ auit. sētētā circa familiā. et p̄ h̄ expo ne. perire. pp̄ter otēptū quia nō petebāt absolutionem.

Ignorātia. facti crassa et supina. **S**implicitate. iuris errore. **N**ecessitate. que vitari poterat. vel etiā inuitabili. sed certe in nocētius. ponit hāc qōnez et eā nō soluit. s. vt p̄. p̄ enormi delicto to ta familia sit vitada. ex de sen. ex. inter. in fi. et pp̄terea h̄ statutū non esset gnale h̄ tñ in vno casu qñ q̄s omitteret. enorme crimē. Alij sic exponūt casū. ap̄tus ait si qui fratres noiantur cū h̄ijs nec cibū fumē lz. et illa snia ad oēs fideles extēdebat ut. s. e. ad mensam. vñ vsq̄ ad tpus greg. tenebatur q̄ familia excoicatoz vitabatur saltē in lācras mentis. hūc n̄m̄iū rigore tpat h̄ greg. nec em̄ quo ad ecclesiā triūz pbantē ligate erant tales p̄sone. nec etiā cretendū est apl̄m voluisse

De h̄ijs qui excoicatis omunicant.

Axcellentissimus rex carolus apostolatū n̄m̄ osuluit qd̄ agē dum sit de h̄ijs qui cōmunicant h̄ijs qui cū engeltruda sepe damnata cō mūicāt femia. qm̄ eam cum omūni catoribz suis et fautoribz pari v̄m culo anathematis ostat esse astrictā qua pp̄ter nunc btitudm̄i tue miun gimus. vt sup̄ h̄ n̄ra auctoritate fre tus curā de h̄ijs sumē studeas. et qz docta diuinitus sanctitas tua valde nouit aliud esse ex ncēitate aliud ex ignorantia atqz aliud quod studio delinquitur. ist̄dqz posterius et duo bus prioribus strictius esse punien dū. Idcirco solerter iuigilet. et cau ta districtōne singuloz modos diu dicet. quātū h̄ij qui ex necessitate vel ignorantia delinquent auēte n̄ra absoluantur. si tñ ipa eoz ignoran tia vel ncēitas vera et nō simulata vl nō ex volūate p̄cesserit. qz vt bene nostis sunt pleriqz qui possunt quidē sed nolūt recta nosse. vñ psalmista de huiusmodi ait. Nolūt inquit in telligere vt bene agēt. Illos aut̄ q̄ studio suo obligātur et otēptū inter b̄ca n̄ra postponūt nō nisi digna sa tiffactione p̄ueniēte volumus p̄fus a te absolui. **I**tē ḡg. vij. **De h̄ijs qui sine culpa excoicatis omunicāt.**

Quomaz multos pc̄is n̄ris exi gentibz p̄ causa excoicacōis perire cotidie cernimus. partim ig norantia partim nimia simplicitate partim timore partim etiā ex ne cessitate deuicti miscdia anathema tis sentētā ad tpus p̄ vt possumus tempamus. Ap̄lica itaqz auēte ab

vxorem sepandaz a viro et fm̄ h̄ expone. perire. id ē puniri ab eccle sia in sacris. tercius casus melior vidr. an̄ tps gregori oēs q̄ in h̄ ca pitulo otinēt̄ ip̄o iure erāt exempti ab excoicacōne. licz omunicarēt excoicatis. sed quidā simplices se credebāt excoicatos si omunicarent

anathematis v̄mculo hos s̄trahim̄us. videlicz vxores filios suos acil las seu mācipia. necnō rusticos et h̄ uiētes. necnō et omnes alios qui nō adeo curiales sunt ut eoz otilio sce lera perpetrentur. et eos qui igno rante excommunicatis communi cant. siue illos q̄ omunicāt cū illis q̄ communicant cuz excommunicatis Quicūqz aut̄ orator siue peregrin̄ aut viator in terram excommunica torum deuenerit vbi non possit eme re vel non habet vnde possit emat ab excoimunicatis. accipiendī damus licentiā. et si quis excoimunicatis in sustentationē nō supbie s̄z humani tatis causa dare aliquid voluerit nō p̄hibemus. **I**tē bonifacius mar tir zacharie pape **De bonifacio qui excommunicatis pseudo ep̄is se non omunicat iurauit.**

Predecessoris vestri venerande memorie ḡg. dum me indignū ordi nauit et ad predicandū verbum dei germanicis ḡtibz misit. sacra m̄to me astrinxit. vt canonicis et iustis ep̄iscopis et prebris in verbo et fac to et consensu stipulator et adiutor fierem. h̄ autem cum diuina gratia implere studui. falsos etiā sacerdo tes ypocritas et seductores populo rum vel corrigere ad viā salutis. vl declinare et abstinere a omunione ipsorum. quod ex pte seruauit et ex parte custodire et adimplere nō po tui. sed sp̄ualiter impleui sacramen tum. quia et in consensum et i otiliuz eoz nō venit anima mea. corporali ter autem ab eis om̄ino abstinere non potui. Dum enim venissem ad

dn̄is suis vel vxo res maritis. nō tñ petebant absolucōnē et sic peccab ant mortaliter pp̄ter oticiam lesā quia om̄e q̄ h̄e tra oticiam edificat ab gebermam .xxviij. q. i. q̄ h̄ h̄is. et melius est de simo. c. p̄ tuas. .ij. bat ḡ h̄ s̄g. o stitucōz q̄ tales non sine excoicati h̄ndi et exp̄e por re pp̄ter oticiam ignorātia facti id est ignorauerunt eos esse excoica tos et tñ eis igno rāter omūicauerūt et credebāt se te neri. t̄pamus id ē ep̄atā esse ostē dimus. est ḡ hoc verū q̄ nūq̄ fami lia excoicada est pp̄ delictū dñi mi si forte ut dñi. pp̄ enomitatem sce leris. vt xxiiij. q. iij. si habes. vbi die aug. n̄ ḡuiffi me omoueret nū quā excoicare fil ium p̄ blido p̄s. sed nōne tota bo nifacij familia fuit it p̄ eo excoicata quia oblacones fa milie sue non reci piebantur. ut. p̄ vij. q. iij. miror h̄ die q̄ tñ in rubo rem dñi nō recipi ebantur oblacones familie sicut non recipiūtur oblati ones raptorz. et vi storiatū et impe nitētū lz non sint excoicati vt. p̄. di. oblacones. **A**nathema tis. improprie po nit̄ sed simplicis. excoimunicacōis. **A**d tpus sed futurum.

Svxores. sed nūquid p̄ vir excoicatus petē debitu ab vxore. die .h. q̄ nō. sed ip̄e tenetur reddē qd̄ ocedo. h̄ si petat vir mulierem in iu ditio et ipa obicit ei excoicacōnez. iudex tenetur ex suo officio restitu ere ei mulierē cū in h̄ casu possit ei cōmūicare. vnde credo q̄ tenetur ei debitu reddere. h̄ tñ scias q̄ si filius est excoicatus vel seruus nō te bet pater vel dn̄s omūicare ei. vt. xxviij. q. i. d. filia. si filius sit i p̄tate p̄ris tenetur filius colābitare ei h̄ si ē emancipatus tunc tenet̄ filius vitare patrem. huic tamen obstat. xxij. q. vlti. de forma. vbi eadem fi de est superior inferiori astrict̄ qua ecōtra. ea tamen que hic dicuntur non tenent in clericis qui sp̄ debēt vitare suū ep̄m excoicatū ut .xxiiij. di. miratus. qz nō fuit ita astricti ep̄o v̄mculo nature. **S**celera id ē si sūt tales q̄ nō h̄uūt ei in crimie in quo nec filij nec vxor excusatur de sen. ex. inter. **S**ive pegrinus ex. e. si vere. **D**are. dū nō sit ecclasticū stipendiū ex de cleri. ex. n̄m̄iū. postu lanti. et est. si. xliij. di. c. quiescamus. qz elimosina nulli est tōneganda. .lxxvi. di. palce.

Antecessor. sacro. sacm forte iteo requisivit ab eo quia habuit eum suspectum. vel ad cautelam.

Stipulator. i. confirmator et spualiter. ar. q. sufficit qd quis no fa cit oia mentem rescripti licet faciat oia verba sic xxij. q. ij. ne quis et. q. v. huane. ff. de in ius w. qua/ uis hic enim ver/ botenus excessit fines mandati. et habemus h q iu/ rametu. p pte va/ let. xxij. q. iij. in/ sic donatio. xij. q. ij. si quos.

Sod supple scripsisti no/ bis

Perfectos. h habes q pfectuz amplius p pfiat/ vnde h m m m m/ um dicatur pfiat/ p carnis copulaz no iteo prius fuit impfectu et ex h/ st. ar. q. excoica/ tus magis p ex/ comunicari.

Anima tua. sufficit g menta/ liter aliquid im/ pleri et si non cor paliter adimple/ tur. ut. xxij. q. iij. fecerit. It ar. q. m obligaco nibz bone fidei plus est intelligendum q vbis expmatur. xxij. q. v. si no lz. xxij. q. iij. mere/ trices. It ar. q. si iurauit amoto no accedere ad oca/ binam mea q per h/ no peludatur mi/ elbi licitus m m m/ malis coitus. ar. xxij. q. i. illd. naz si liberta iurauit no iubere de illi/ tis nupcijs intel/ ligi. ff. de iu. pa/ adigere. g. ul.

Etent. sed cum dicit ex/ comuico te videt/ q de mmori sit in/ telligendum. ar. ex. de cen. ex pte. ff. del. iij. nimis. et. ff. de reg. iur. sp i obscuro. ff. d/ penis. si ptes. nam maior sp specifica/ da est. ar. iij. q. ii. i. engeltrudā. sed certe a vbis non est recedendu. vt. ff. del. iij. no alie/ Jobannes.

Conculcare. nec postea fume/ tus ad aliquē vhu/ sed foras piciet/ vt sal infatuatū. ij. q. vij. non omnes

Anomica. dei violatores. videt h q omnes sacrilegij sint ipo iu/ re excoicati vt extra d sen. exco. cum. p causa. ff. h est. xvij. q. iij. si quis. xij. q. ij. indigne. dicas q violatores ecclesiay fur ipo

principem francoz cogente necessi/ tate ecclesiay. non tales ibi reperi/ quales volui. s3 tñ i sancta omuione/ corpis xpi no omunicau eis. **I**te zacharias papa bonifacio martiri.

Excoicatis no omunicat qui eis ex/ animo non consentit.

Predecessor noster bone memo/ rie gregorius huius sedis aplice p/ sul dum ad predicandū verbū dei tu/ am misisset fraternitatē i germanie/ partib9 et m gentib9 pagamis illis/ et verbo pollicitationis voluit ante/ esse munitā. ita vt orthodoxos epos/ p biteros vel quoscūqz repire potuis/ ses in verbo exhortacois pfectos am/ plius ofirmares et eis omunicares/ quod et factū est. Si quos vero epi/ scopos seductores aut pseudo p biteros/ a recto fidei t rante deuiantes/ reperisses. nulla tibi omunio esset cū/ eis. Quod te deo adiuuante vsqz ad/ presens spiritualiter seruasse confes/ sus es. vel si omnino ppter principa/ le t huānū fauorē gētis frācoz dū/ ad eos accessisses corpaliter abstine/ re non valuisti cogēte eccliaz dei ne/ cessitate et tñ in eoz ofilio t comu/ nionis ofensu anima tua non est coi/ gnata. Itaqz p p hoc q cū eis ouer/ satus es no ofensu miquitati eo/ rū nullum tibi detrimentū coram do

Excomunicacois autez forma et/ modus recociliationis hcc ē. **E**x/ ocilio rothomagēsi caplo quarto.

Modus et forma excomunicacois

Debent duodecim sacerdotes/ epm circūstare et lucernas az/ dētes in manib9 tenere. quas in ocu/ sione anathematis vel excomunica/ tionis picere debeat in terram et cō/ culcare pedibus. De inde epla per/ pārochias mittatur cōtinens exco/ municatoz noia t eam excoicacois

Ite ex dei. aurasiaco **D**e eode

Anomica instituta t scōz pa/ tiz exēpla sequētes eccliarum/ dei violatores auēte di t iudicō san/ cti spūs a gremio scē matris ecclie t/ cōsortio totius xpianitatis elimina

iure excomunicati alij nō. vt ex de sen. exco. dñst. et xvij. q. iij. omnes/ et hic de illis loquitur. ar. q. in restōne epi vel clericū tot mē erūt

Som aliquis. et xij. s. epi quot fuerūt in deposicoe. de h xxxv. q. ix. veniam. **E**t de futuris. si. ex de sen. exco. ex tenore.

m9 quousqz resipiscāt et ecclie dei sa/ tiffaciant. **I**te ex eod. **M**odus/ recociliacois excoicatoz.

Qum aliqs vl excomunicat9 vl/ anathematizatus pnia duct9/ veniā postulat et emdacōez pmittit/ epō q eū excomunicauit. an ianuas/ ecclie venire dz. t xij. p biteri cū eo q/ eū hic m d ecūstare obent. t si ille tre/ pstrat9 veniā postulat t de futuris/ cautela spōdet. tūc ep̄s apphēsa ma/ nu ei9 dextera illū i ecclia itroducat t/ omuionē xpiane reddat. t vij. psal/ mos penitētiales decātet cū istis p̄ci/ b9 kyrieleyson. p̄ nē Saluū fac huū

Resta quesum9 dñe. tuum/ famulo tuo huic dignum peni/ tētie fructuz vt ecclie tue scē a cuius/ integritate deuiauerat peccādo ad/ missoz veniā ofequēdo reddatur in/ noxi9. p d. **P**resbiteris ho q ex/ comūicati sacz misteriu omgē p/ sumūt q pnia sit miungēda. **J**ohes/ papa viij. ondit scribes clero t ordi/ salonitano **Q**ue sit penitētia sacdo/ rum q excoicati sac m m m m m p̄su/

De ill p̄biteris q mūt omgē/ tpe sanctissimi decessoris nri/ dñi pape nicolai excoicati sacz m m m/ isteriu omgē p̄sumpserūt. ipi i se dā/ nacōnis sic canōes statuūt smāz tu/ let. tñ qz miseracō aplice veniā so/ let p̄stare correctis. ob multitudinē/ misericōdie illius hāc indulgētia exhibem9/ vt scā omuione saginati stude/ ant trib9 omnis annis p ebdoma/ dā omni scda quarta t sexta feria a/ vīno t a carne penit9 ieiunare. t vl/ tra lugēda neqz omittē. **Q**ui au/ tē excomūicatis omunicāt. p modo/ pccū pnie mod accipiāt. **V**nde/ urbanus. ij. gūmebaldo cōstantienfi/ epō **P**ro mō pccū puniatur qui ex/

Sandis cōicatis communicat

Sanctis cōicatis communicat/ quippe canōib9 cautuz oftat. vt quicūqz excoicatis omunicauerit/ excomunicetur. **S**pius tñ pnie atqz/ absolucōnis modos eo moder amme/ decernimus vt quicūqz seu ignorā/ tia seu timore seu necitate negocij

filii ab hōtico re/ uertente reqritur/ iuramentū ut. i. q. vij. quotiens. et/ ab mēdiario. vt/ xxij. q. viij. pelli/ mam. filr m quoli/ bet horreco crimi/ ne iurabit penitēs/ se nūquā hile cō/ missurū. xij. q. ij. de viro non tñ itē/ creto faciēduz in/ quolibet mortali/ pccō. h caz hodie/ simplici vto quis/ p̄t excoicari. ut ex/ de eo qui fur. or. re. c. i. vidr g q/ hodie simplici ver/ bo p̄t absolui. qz/ omis res p qual/ cūqz causas otras/ hitur p eadē dis/ soluitur. ut ex de/ reg. iur. ois res.

De illis. statu/ erūt. s. e. q. si quis epus. con/ tra. vbi eis nega/ tur. spes restōnis/ si non negat quin/ a papa possint re/ litui.

Saginati. pingue verbū te pigui intellectu p̄cessit xliij. di. g. fi/ Anctis. ignorantia. crassa t vere ignorās nō esset excomunicat9. vnde lex dicit sciam non ignorantiam volum9 obligari. **T**imore. extra q metus causā sacris.

a Aut negligens nota negligentia operari voluntati.
b **C**oncordie. sed pone qd aliquis laicus iuravit se alio layco satisfas-
 gere post absolucionez vult ei satisfacere corā seculari iudice. nunqd
 iudex ecclesiasticus p̄t agnoscere de ista satisfactōe. cū illa sit. cā cui
 is ar. ex. de. do-
 nac. int. iur. r. ux.
 de prudētia ex. de
 diu. g. seruorū. c.
 13. ubi iudex ecclia
 sticus de libertate
 siue de hereditate
 agnoscit et p̄nu-
 ciat et iudex ecclia-
 sticus de causa
 natiuitatis cog-
 noscit ex. qui filij
 sine le. c. lator.

Ca. xij.
Ovidas ele-
 ricis pro-
 pria id ē
 ecclie et sacerdotis
 .s. p. xi. q. i. in illo
 .c. molita. et. c.
 placuit. g. induxit
 clericos litiganz
 tes de rebz p̄p̄is
 sed qua dubitari
 possit. an possent
 clerici h̄re p̄p̄ia
 tzo p̄nt h̄re cau-
 sam in qua querit
 an clerici possint
 propria possidere
 et an possint res
 ecclie alienare
 et an possint con-
 dere testamentuz
 et vt h̄ et alia
 et cetera.

Questio prima.

O Lericos .
 in hac p̄-
 ma que-
 stione scilicet an
 clerici possint ha-
 bere propria. g.
 allegat p. r. o. tra-
 tē m. de enā soluit
 in illo. g. euz. g. et
 male. dic. ergo qd
 possint h̄re p̄p̄ia
 nisi renūciauerit
 p̄p̄is. h̄. e. q. sint
 manifeste. sed hic
 nota qd in p̄miti-
 ua ecclia om̄s ere-
 dentes siue laici si
 ue clerici n̄l p̄p̄ij
 possidebant. sed
 omnia erāt om̄ia
 fm̄ qd loquitur. h̄.
 e. c. ij. et si qua ca-
 pitula strariū dis-
 cūt. vel loquunt̄
 de cōsilio vel fm̄
 epus p̄mitiue ec-
 clestie. vel de h̄is
 qui tacite vel ex-
 p̄sse renūciauerit
 p̄p̄is.

O Annis. ab a-
 dolescentia. in cle-
 ricis expectantur
 .xviij. anni et tūc
 h̄ritur an velint i
 seculo pseuerare. ut. s. di. xxviij. de h̄is. in monachis. xiiij. ut. h̄. xx. q.

f **C**oncordie. sed pone qd aliquis laicus iuravit se alio layco satisfas-
 gere post absolucionez vult ei satisfacere corā seculari iudice. nunqd
 iudex ecclesiasticus p̄t agnoscere de ista satisfactōe. cū illa sit. cā cui
 is ar. ex. de. do-
 nac. int. iur. r. ux.
 de prudētia ex. de
 diu. g. seruorū. c.
 13. ubi iudex ecclia
 sticus de libertate
 siue de hereditate
 agnoscit et p̄nu-
 ciat et iudex ecclia-
 sticus de causa
 natiuitatis cog-
 noscit ex. qui filij
 sine le. c. lator.

cuiusq̄ maximi et maxime necessarij
 eoz se diuidu salutacōe oracōe of-
 culo vt otāminauerit. cū minoris pe-
 nitētie medicīna. societatis n̄re par-
 ticipacōe sortiātur. Eos vero qui
 aut spontanee ā negligenter incide-
 rit s̄ ea volumus disciplie cohercio-
 ne suscipi. vt ceteris metus incutiāt

Incipit cā xij.
Vidā clericū p̄-
 pria relinquere
 nolūt. de suis et
 ecclie rebz testa-
 mēta faciūt. de
 rebus ecclie non
 nulla largiūt. **C** Modō p̄mū q̄ritur.
 ut liceat clericis p̄p̄iū h̄re. **S**e-
 cūdo an res ecclie que ab eis date sūt
 possint ostēre aliq̄ firmitate eis q̄ eas
 accepim̄. **T**ercio. si ante tps sue
 ordīnacōis qui n̄l h̄re videbātur.
 et post ordīnacōnē aliqua inuenisse
 noscuntur. an possint ea relinq̄re qui-
 bus voluerim̄ an non. **Q**uarto. si
 de suis et ecclie rebz aliq̄ acquisiuis-
 se noscuntur. an v̄eq̄ om̄iū ac sin-
 gulariter ecclie vel sacerdoti iure pro-
 ueniat. **Q**uinto si testamēta eis li-
 ceat faciē.

O Lericos nichil possidē mul-
 tis auctoritatibus proba-
 tur. **A**it enim toletanum osiliuz.
*Impuberes et adolēscētes in vno
 oclauī manentes p̄batissimo seniori
 deputentur.*

O Annis etas ab adolēscētia ad
 malum prona ē. Nichil incē-
 tius q̄ vita adolēscētiū. ob hoc cō-
 stituere oportet. ut si qui impuberes

um de vita discipuli sūt de eius doctrina vt. C. abuo. diu. iudic. nemis
 ni r sic domestica testimonia quos admittuntur sic et pater phibet te
 Rimoniū filio. xx. q. iij. p̄ns. sic et alias. ij. q. vij. cū pastoris et. h̄. e. q.
 manifesta. ij. q. i. deus omnipotēs.

aut adolēscētes in clero existūt om̄s
 in vno oclauī atrij omaneāt. vt lu-
 brice et atis annos nō in luxuria sed
 in disciplinis ecclesiasticis agant de
 putati p̄batissimo seniori. que r ma-
 gistrz doctine et testē vite habeāt.
Quid si aliqui ex h̄is pupilli existunt.
 sacerdotali tutela foueātur. vt et vi-
 ta eoz a crimibus intacta sit et res
 eoz ab iniuria impioz. Qui autem
 h̄is p̄ceptis resultauerim̄ monaste-
 rijs deputent. vt vagantes anime r
 sup̄te seueriori regula distringant.

**Item clemens i epistola quarta.
 De h̄is clericis om̄iū ē vita suada**

Dilectissimis fratribz r disci-
 pulz iherosolimais euz carissimo
 fratre iacobo et coepiscopo habitā-
 tibus clemēs ep̄us Communis vita
 om̄ibz est necessaria fr̄es. r maxime
 h̄is qui deo irreprensibiliter mili-
 tare cupiunt et vitā ap̄oz eozūq̄
 discipuloz imitari volūt. **C**ōmūis
 enim vsus om̄iū q̄ sunt in h̄ mundo
 om̄ibz esse hoibz debuit. s̄ p̄ iniqui-
 tatē alius dixit hoc esse suum r alius
 istud. et sic inter mortales facta est
 diuisio. Demiq̄ grecoz quidā sapi-
 ētissimz h̄ ita sciens esse om̄ia debē-
 ait esse amicōz om̄ia. in omnibus
 aut sunt sine dubio et diuges. et sic
 nō p̄t diuidi inquit aer neq̄ splen-
 dor solis. ita nec reliqua que om̄iū
 om̄ibz data sunt ad h̄ndum diuidi
 debere s̄ habēda esse om̄iū. **V**nde
 et dominz p̄ p̄pham loquitur dicēs.
 Ecce q̄ bonū et quā iocundū r t̄līq̄
 Istius enī osuetudinis more retēto
 etiā apli eozūq̄ discipuli vt p̄dīctū
 est vna nobiscū et vobiscū om̄nem
 vitam duxerūt. **V**t enī bene nostis e-
 rat multitudinis eozūz cor vnum et
 anima vna nec quis q̄ eoz aut no-
 strz de h̄is q̄ possidebat aliquid suuz
 esse dicebat s̄ om̄ia nobis et illis e-
 rant om̄iū nec quis q̄ egens inter
 nos. om̄es enī qui domos vel agros
 possidebāt vendebāt eos et p̄cia eoz
 et reliquas res q̄s habebant offere-
 bāt ponētes ante pedes apostoloz.

Pupilli h̄ de late-
 cis loquit̄ q̄ sunt
 om̄edati ecclie vt
 pupilli orpham.
 vidue. liberi mise-
 rabiles persone ta-
 les spectant ad iu-
 dicū ecclesiasticū
 ut lxxvij. di. c. i.
 et. ij. et. C. q̄ im-
 perator inter pu-
 et vidua. l. vna
 .s. q̄ si pupilli. ce-
 xvi. q. i. ḡnalter.
 que h̄ p̄otro
 signatur. sed die
 tutela id ē. p̄dī-
 one. **J**o. creto qd
 sint d̄ foro vtrius-
 qz. b. vnde ecclia
 tales tueri id est
 nutrire nō tenet.
 sed tueri id ē. p̄-
 te gere tenetur.

Dilectissimis
 .vi. rōnibus
 p̄bat om̄ia esse
 om̄ia. r nō. q. pa-
 pa h̄ se poltione
 sic postp̄mē. s.
 xcvij. di. victor.

Ommi. vnde
 tullius dulcissima
 rerū possessio cō-
 munit est. et dicit
 ph̄s. quicquid
 viuerēt homines si
 de medio sublata
 essent meuz r tuū

Per iniquita-
 tem. id ē. p̄ osuetu-
 dinē. ut gentium
 equitati naturali
 otrariā ne sit ora-
 .s. di. vij. .c. i. vel
 p̄ iniquitatē id est
 p̄ sollicitudinē. vt
 ibi facite vobis a/
 micos de mamō-
 na iniquitatis vel
 de pecunia que p̄
 sollicitudinem est
 quesita. xiiij. q. v.
 .s. sed hoc.

Et diuges.
 n̄ q̄ ab vsu car-
 nis. s̄ quo ad vsū
 obsequij. vt quo
 ad dilectōem. et ē
 ar. q. verbū ḡna-
 le ḡnalter intelli-
 gendū est. xix. di.
 si romanoz.

Aer dūis. s̄
 quo ad vsū. vt
 mlti. d̄ rerū. diui-
 .s. i. sed quo ad
 vsū edificadi cur-
 est solum eius est
 aer vsq̄ ad cellū.
 ut. ff. qd vi. aut
 clam. l. vlti. in fi.
 potest enī edifica-

re homo q̄ alte velit dū tñ nō accedat visitatū modū altitudinis. vt
 .C. de edific. p̄. l. i. **C**or vnum et anima vna. id est vt sint vni
 vinculo caritatis. debant. ḡ aliquis p̄t possidere rem cuius nō p̄t
 De h̄is q̄ possi- terit habere proprietatem. ar. de. c. v. de p̄p̄.